

zeneKar

2012/5

A Magyar Szimfonikus Zenekarok Szövetségének, valamint a Magyar Zeneművészek és Táncművészek Szakszervezetének közös lapja

www.aho.hu
www.zene-kar.hu

ZENE – SPORT – EGÉSZSÉG
NYÁRI ZENEKARI KÖRKÉP
KÉPES BESZÁMOLÓ
A ZENEAKADÉMIÁRÓL

5

Szimfonikus Zenekarok Futball-Kupája – a győztes Rádiózenekar csapata

KALENDÁRIUM

3

ZENEI KÖZÉLETÜNK

NYÁRI ZENEKARI KÖRKÉP

Bár minden zenekarnál a nyár a szabadságolások időszaka, emellett azért az együttesek promenádkoncerteket adnak, külföldi vendégszepléseken vesznek részt, szabadtéri fesztiválokon muzsikálnak. A magyar társulatok idén, a júniustól augusztusig tartó időszakban is sok helyen, sokaknak zenéltek. *(Réfi Zsuzsanna)*

5

Új szezon, új művészeti vezető, régi gondok

Számos újdonsággal várja a közönséget most induló szezonjában a MÁV Szimfonikus Zenekar, hiszen ettől az évadtól Csaba Péter személyében új művészeti vezető áll az együttes élén. A programban több francia darab, számos különleges mű kapott helyet, s a hazai publikum számára eddig ismeretlen művész is pódiumra lép. Megújult honlap tájékoztatja emellett az érdeklődőket a zenekar legújabb híreiről. Sok tervvel, elképzeléssel kezd neki a szezonnak Lendvai György igazgató, aki azonban úgy látja, hiába tesz bármit, az anyagi bizonytalansággal ebben a szezonban is küzdenie kell. *(Réfi Zsuzsanna)*

9

TISZTELETJEGGYEL

A felelősség a döntéshozóké...

A nagy paradigmaváltás korát éljük. A művészet már nem kivételesen tisztelt önkifejező eszköz, a művészek nem az isteni teremtető felkent papjai. A művészet totális trónfosztása megtörtént. Nagy írók és nagy festők már nincsenek, legfeljebb jó írók és jó festők. Zseniális muzsikusok sincsenek már, legfeljebb a gyors tempók bűvöletében élő, lélegzet-elállító, vagy izlés-ficamító virtuózok. És akik még mindig a művészetet űzik, azokra a többiek jóindulatú közömbösséggel néznek. *(Simó Anna)*

10

Rezidens zenekar, saját koncertek, önálló művészi arculat

A Művészetek Palotája produkciós vezérigazgató-helyettese, Csonka András október elsejétől a Zeneakadémia kulturális igazgatói posztját nyerte el. Az ő feladata lesz a 2013 őszén megnyíló Liszt Ferenc téri épület koncertéletének, programszervezésének irányítása. A tervek között rezidens zenekar, meghívott művészek, operapályázat, saját marketings és kommunikációs stábnal, önálló szervezés is szerepel, s természetesen az intézmény újrainyitását Liszt Ferenc előtt tisztelgő fesztivállal köszöntik majd. *(Réfi Zsuzsanna)*

12

Bejárás a szerkezetkész Zeneakadémián

Pontosan egy éve, a Zenekar újság 2011/5 számában hírt adtunk a Liszt Ferenc téri patinás épület átépítésének terveiről, a munkálatok kezdetéről. Most, az építkezés kellős közepén – Lakatos Gergely, a rekonstrukció főmérnöke irányításával – végig járhattuk az épületet, ahol már jól kivehetők az új szerkezetek, és az átépítés során kialakult terek, de láthatuk a több mint száz éves épület néhány olyan építészeti megoldását is, amely eddig rejtve maradt a látogatók előtt. *(Werner Judit)*

14

„Szükség van a Magyar Zenei Tanácsra”

Folyamatos, élő kapcsolattartásra, állandó információáramlásra törekszik a Magyar Zenei Tanács új elnöke, Zimányi Zsófia, ezért tematikus összejöveteleket rendezne a szervezet tagjainak, és fontosnak tartja azt is, hogy az MZT honlapja frissebbé váljon. Az elnök asszony bízik abban – Victor Máté munkáját folytatva –, hogy igazolják a Magyar Zenei Tanács működésének fontosságát. Emellett azt szeretné, ha a zenei nevelésért, és ezen belül a közönségépítésért is minél többet tennének. *(Réfi Zsuzsanna)*

17

Zenekarokkal a zenekarokért

Különleges lesz ebben az esztendőben a Korunk Zenéje-sorozat, hiszen összes koncertjén zenekarok és énekkarok lépnek pódiumra. Az esteken 19 kortárs magyar szerző zenekari műve hangzik el, és 12 ösbemutatónak tapsolhat a közönség. A szeptember 30-tól október 10-ig tartó fesztivált a Filharmonia Budapest szervezi, de ez csupán egyetlen rendezvénysorozat abból az ötszáznál is több koncertből, amelyet a nonprofit kft. *(Réfi Zsuzsanna)*

18

100 éve született Tátrai Vilmos

A XX. század magyar zenei életének egyik legmarkánsabb zenei egyénisége, Tátrai Vilmos október 7-én lenne száz éves. A hegedűművész és pedagógus a világhírű Tátrai Vonósnégyes és a Magyar Kamarazenekar megalapítójaként, az Állami Hangversenyzenekar legendás hírű koncertmestere és a budapesti Zeneakadémia professzora is volt egy személyben. *(zk)*

21

PORTRÉ

Hűsz év a Dohnányi –zenekarban

Idén hűsz éve játszik Szepesi Bence a Budafoki Dohnányi Ernő Szimfonikus Zenekarban. A klarinét szólam vezetője fiatal kora ellenére nemzetközileg is elismert és keresett zenész, klarinét és szaxofon tanár, zsűrítig, különböző kamaragyüttesek és zenei kezdeményezések motorja a zenekarban. *(Petró Judit)*

22

KRITIKA

HANGVERSENYKRITIKA a MÁV Szimfonikusok augusztus 30-i fellépéséről és a „Mesterművek magyar mesterhegedűkön” című előadásról.

KÖNYVRECENZÍÓ Bónis Ferenc **ierkönyveiről**: Élet-képek: Bartók Béla és Élet-pálya: Kodály Zoltán

23

LEMEZKRITIKA Zádor Jenő **szerzői albumáról** *(Fittler Katalin)*

MŰHELY

ZENE, SPORT, EGÉSZSÉG

Szimfonikus Zenekarok Futball-kupája 2012

Idén is pályára léptek a magyar zenekari és énekkari művészek. A barátságos mérkőzésekre a budapesti csapatok mellett a (Rádió-, MÁV-, Dohnányi-, és Fesztiválzenekar, a Zuglói Filharmonia és a Nemzeti Filharmonikusok, az Operaház és a Liszt Ferenc Kamarazenekar, valamint a Honvéd és a Rádió-kórus egyesített csapata) két vidéki együttes, a Pannon Filharmonikusok és a Szolnoki Szimfonikusok muzsikusai neveztek be. *(Werner Judit)*

27

Sportszellem a klasszikus zene szolgálatában

A sportolók keményen és meghatározott rendszer alapján edzenek, amikor versenyre készülnek. A zenészek is sokat és szintén meghatározott rendszer alapján gyakorolnak, hogy az előttük álló koncerten a tudásuk legjavát legyenek képesek nyújtani. A sportolók általában valóságos szenvedéllyel követik kitűzött céljaikat. A zenészek többsége is szenvedéllyel játszik, és – ha zenéről van szó – komoly áldozatokra is képes. A sport és a zene számos közös elemet hordoz magában, de vannak lényeges eltérések is közöttük. Az orvosi ellátás terén például a zenészek jelentős hátrányban vannak a sportolókkal szemben. *(Sven Scherz-Schade)*

30

A zene és a sport

A kultúra és a sport azonos gyökerekkel rendelkezik. A kezdetek kezdetén mindkettő kultikus alapokon és a közérdekek szolgálatán alapult, és állami feladatként állami finanszírozásból működött. A sport és a kultúra fejlődése különböző irányt vett. De hogyan tudnánk újra egymásra találni, és hol találhatók közöttük napjainkban kapcsolódási pontok? Milyen lehetőségeket tartogat ez az első pillantásra nem különösebben szorosnak tűnő kapcsolat? *(Alfons Madeja)*

31

Egészségkárosodott zenészek

A zenekari zenészek hivatásuk miatt számos esetben sajátos egészségügyi problémákkal küzdenek, s akad, aki tartós egészségkárosodást is szenved. Dr. Gyimesi László, a Magyar Zeneművészek és Táncművészek Szövetségének főtükára beszélt az Európai Unió zaj-irányelvéről, s beszámolt arról is, milyen lépéseket tettek a korengedményes művészyugdíj érdekében, valamint arról, hogy akadnak nyertes perek, hiszen az egészségkárosodott művészek számára már a hazai munkaügyi bíróság is kártérítést ítélt meg. *(Réfi Zsuzsanna)*

33

HANGVERSENYNAPTÁR

36

PRÓBAJÁTÉKOK

26, 40, 41, 42, 43

KOCSIS ZOLTÁNT, a Nemzeti Filharmonikusok főzeneigazgatóját váratlan megbetegedése miatt kórházba kellett szállítani, ahol sikeres kardiológiai műtétet hajtottak végre rajta. Teljes felépülése több hónap elteltével várható. A vele meghirdetett hangversenyeket a következő hetekben a Nemzeti Filharmonikusok vendégkarmesterek bevonásával tartja meg – adta hírül Kovács Géza, a Nemzeti Filharmonikus Zenekar, Énekkar és Kottatár (NFZ) főigazgatója.

JUBILEUMI és gálakoncerteket szervez októbertől jövő áprilisig a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Kara (DE-ZK); az egyik csúcspont Kobajasi Kenicsiro karmester vendégszereplése lesz a Főnix Csarnokban. A 2012/2013-as zenei évad és a koncertsorozat különlegessége, hogy huszadik alkalommal rendezik meg az Universitas hangversenysorozatát, illetve ünneplik az 50 éves Liszt Ferenc Kamarazenekart.

AZ IDÉN ÖTÉVES Armel Operaverseny és Fesztivál döntőit október 6. és 15. között rendezik meg a Szegedi Nemzeti Színházban. Az énekverseny és seregszemle operaprodukcióit 2014-től az Avignoni Nemzetközi Fesztivál, 2015-től pedig az Európa Kulturális Fővárosa címet akkor betöltő Pilsen is be kívánja mutatni.

ELFOGADTÁK A szervezők Miklósa Erika nevezését a világhírű New York Maratonra, így a Kossuth-díjas operaénekes részt vehet a november 4-i futóversenyen. Az évente csaknem 40 ezer futót vonzó maratonra újoncként bekerülni nagyon nehéz. Miklósa Erika nevezését a Metropolitan Opera (Met), a Nemzetközi Fair Play Bizottság és a Magyar Olimpiai Bizottság ajánlása alapján fogadták el. Így ő lesz az első New York történetében, aki főszerepet énekelt a Metben és indult a város világhírű futóversenyén.

FRANCESCA ZAMBELLO rendező váltja Plácido Domingót a Washingtoni Nemzeti Opera (WNO) művészeti igazgatói posztján 2013. január elsejével. Zambello 2011 júniusától művészeti tanácsadóként tevékenykedik az intézményben. Művészeti igazgatóként Francesca Zambello felelős lesz a művészi látásmódért, a repertoárért, a fellépő és meghívott művészekért. Szorosan együtt kell működnie az operának otthont adó Kennedy Center elnökével, Michael M. Kaiserrel, valamint elődjével, Plácido Domingóval, aki továbbra is vezeti a Domingo-Cafritz Fiatal Művészek Programot.

A MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ támogatására a jövő évi költségvetésben 8,3 milliárd forintot irányoztak elő – jelentette be a dalszínház évadnyitó társulati ülésén L. Simon László, az Emberi Erőforrások Minisztériuma (Emmi) kultúráért felelős államtitkára. Az államtitkár hangsúlyozta, bízik abban, hogy a sok egyeztetéssel kialakult javaslatot megszavazza a parlament. Az Operaház 2012. évi költségvetési támogatása 5,3 milliárd forintra csökkent, de a 2011–12-es évad elején elvontak 1,7 milliárdot, majd 2012 áprilisában rendkívüli támogatásként 1,4 milliárd forintot visszafizetett a kormány. Ebből 841 millió forint fordítható beszerzésekre, 112 millió forint jut kisebb felújításokra. A dalszínháznak december 15-ig kell elszámolnia az összeggel.

SZÁMOS ELISMERÉST adtak át a Magyar Állami Operaház évadnyitó társulati ülésén. Andor Éva örökös tag lett, és két posztumusz örökös tag címet is odaítéltek: Moldován Stefánia szoprán és Makai Péter jelmez- és díszlettervező rokonai vették át az oklevelet. Osváth Júlia, a dalszínház emlékezetes szopránja emlékére alapított díjat életútjáért Budai Livia mezzoszoprán vehette át, a Melis György-díjat Kiss B. Atilla magánénekes kapta. A Pless László emlékére létrejött alapítvány idei kitüntetettje Gupcsó Gyöngyvér, az operaház gyermekkarának vezetője. Az elmúlt évadban nyújtott kiemelkedő teljesítménye alapján Juventus-díjas lett Szegedi Csaba magánénekes és Köteles Géza vezénylő korrepetitor. A fiatal tenoristák támogatására alapított Simándy József-emlékplakettet Balczó Péter vehette át. Balga Gabriella fiatal magánénekes kapta a Mándy Andor és neje által alapított díjat, amely frissen szerződött énekesnek ítélték oda. A Ráday Sári Alapítvány olyan énekkari tagot jutalmaz, aki művészileg kiemelkedő teljesítményt nyújt, idén Fehérné Szentidai Szilviának ítéltek az elismerést. Vágó Nelly Kossuth-díjas jelmeztervező emlékdíját Túri Erzsébetnek ítéltek. Az év énekkari művészei Hüttl-Préda Ibolya és Roska Dániel, az év kartáncai Sasvári Laura és Sarvady Mátys, az év zenekari művészei Balogh András kürtművész és Balog Endre csellóművész lettek. Az előadásokért emlékéremmel Kiss Gyöngyi fodrászt és Duba Győző díszítőt ismerték el. A műszaki dolgozók részére alapított Vasfüggöny-díjat Lőrincz Árpádné, a jelmeztár csoportvezetője és Magyar Zoltánné, a fejdíszkészítő műhely vezetője kapta.

A VILÁGHÍRŰ LISZT FERENC KAMARAZENEKAR ebben az évadban ünnepli alapítása ötvenedik évfordulóját, ebből az alkalomból hétfőn este kiállítás nyílik az A38 hajón. Az együttes próbáit, fellépéseit, utazásait megörökítő fotók, plakátok mellett a zenekar legfontosabb koncertfelvételeit mutatja be a tárlat.

A FELÚJÍTÁS megkezdése előtti utolsó eseményként augusztus 29-én kezdődött Erkel Ferenc Hunyadi László című operájának lemezfelvétele az Erkel Színházban. A mű ősváltozatát Héja Domonkos megbízott főzeneigazgató vezényletével öt nap alatt rögzítették az Operaház szeptemberi bemutatóján fellépő művészek.

A GYERMEKKORBAN való zenetanulás jótékony hatással van a felnőttkori hallásra – derült ki egy mini tanulmányból. A Journal of Neuroscience című folyóiratban közölt tanulmány 45 felnőtt bevonásával készült. Az eredmények szerint azon résztvevők, akik gyermekként – ha csak rövid ideig is – hangszeren tanultak, felnőttkorban jobban reagáltak a komplexebb hangokra, és a zenei oktatásban soha nem részesültekhez képest, jobban teljesítettek a különböző frekvenciák észlelésében is.

A MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ korábbi gazdálkodásával kapcsolatban sikkasztás és hűtlen kezelés elkövetésének, illetve jelentős vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés kísérletének gyanúja miatt a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal tett feljelentést. Megállapították, hogy a legnagyobb összegű vagyoni hátrányt okozó szerződéseket Vass Lajos, az Opera korábbi főigazgatója, illetve Szabó Attila egykori gazdasági igazgató írta alá.

BEMUTATTÁK az első nem mitológiai tárgyú operát, Claudio Monteverdi Poppea megkoronázása című művét Innsbruckban, a világhírű régizenei fesztiválon. A női főszerepet a Junior Prima díjas magyar szoprán, Baráth Emőke alakította.

STRATÉGIÁI együttműködési megállapodást írt alá a Budapesti Fesztiválközpont Nonprofit Kft. és a Magyar Turizmus Zrt., mivel a Budapesti Tavasz Fesztivál (BTF) célközönségének jelentős részét a külföldi vendégek adják.

FEKETE GYULA vette át a szeptembertől ismét önálló tanszékként működő zeneszerzés tanszékének vezetését a Zeneakadémián. – Jeney Zoltán 17 évig vezette a tanszéket, megbízatása lejárt, így a Zeneakadémia pályázatot írt ki az állásra. Az egyetem szenátusa júniusban döntött Fekete Gyula pályázata mellett, így Batta András rektor szeptember elsejével három évre nevezte ki a zeneszerzőt, aki docensként eddig is ezen a szakon vett részt a képzésben.

ELHUNYT RUGGIERO RICCI. A világhírű hegedűvirtuóz, a 20. század Paganinijeként emlegetett muzsikust 94 éves korában érte a halál. Az elsősorban Paganini-játékról nevezetes hegedűs 1918. július 24-én született San Franciscóban és már hat évesen megkezdte hegedű tanulmányait. Tanárai között többek között a Yehudi Menuhin is oktató Louis Persinger neve is szerepel, tehetségére egy helyi hegedűverseny első helyezése után figyeltek fel.

BALOG ZOLTÁN, az emberi erőforrások minisztere sikeresnek értékelte a Nemzeti Kulturális Alap (NKA) kultúrafinanszírozási rendszerét az alap ülésén, amelyen első alkalommal vett részt az NKA elnökeként. A miniszter bevezetőjében hangsúlyozta, hogy az 1993-ban létrehozott NKA által megvalósított kultúrafinanszírozási rendszer sikerét bizonyítja az is, hogy az időközben végbement kormányváltások sem ingatták meg létjogosultságát.

A KODÁLY ZOLTÁN Ifjúsági Világzenekar záró koncertjével ért véget Debrecenben az ifjú zeneművészek idei nyári akadémiaja. A Kölcsey központ nagytermében a Kodály Zoltán Ifjúsági Világzenekar Vásáry Tamás és Hámori Máté vezényletével Guiseppe Verdi, Kodály Zoltán, Liszt Ferenc és Johannes Brahms egy-egy darabját adta elő. A zenekar ezt követően európai turnékörútra indult.

A MŰVÉSZETI DÍJAKAT is érintő rendelet módosításának előkészítése érdekében találkozott 29 szakmai szervezet képviselőjével L. Simon László kulturális államtitkár. A megbeszélés résztvevői egyetértettek abban, hogy vissza kell állítani az állam által adományozott díjak presztízsét.

A BOLYGÓ HOLLANDI című opera bemutatójával kezdődött a 101. Bayreuthi Ünnepi Játékok eseménysorozata. A bolygó hollandi az idei Wagner-fesztivál újdonsága, amelyet a játékok zenei tanácsadója, Christian Thielemann vezényel. A címszerepet a dél-koreai énekes, Samuel Youn alakítja.

VILÁGHÍRŰ ZENÉSZEK, köztük Pete Townshend (The Who) és Brian May (Queen) álltak annak a kezdeményezésnek az élére, amellyel arra akarják felhívni a figyelmet, hogy az internetes keresők, köztük a Google, segítik a felhasználókat az illegális tartalmak elérésében.

A MAGYAR RÁDIÓ GYERMEKKÓRUSA tagjainak szülei tiltakoztak Thész Gabriella karnagy nyugdíjazása ellen. A szülők közleményükben hiányolják a párbeszédet, mivel őket a döntéshozók közül senki nem kereste meg. Tudomásuk szerint a kórusnak otthont adó Kodály Zoltán Általános Iskola szülői munkaközösségének (szmk) elnöke személyesen is tárgyalt az MTVA-nak a gyermekkórus ügyében illetékes vezetőjével, azonban a szülők az elnököt erre nem jogosították fel.

A BAYREUTHI városházán kiállítás nyílt Elnémított hangok címmel, a tárlat a Wagner-fesztivál történetének sötétebb oldalát tárta a néző elé: azt mutatta be, miként rekesztették ki a zsidó és politikailag megbízhatatlannak minősített művészeket – időszakonként és különböző mértékben – 1876 és 1945 között az ünnepi játékokról.

KULTURÁLIS INTÉZETEK nyitására is tárgyalt L. Simon László kultúráért felelős államtitkár, amikor fogadta a kínai szaktárca delegációját. A találkozó résztvevői hangsúlyozták, „hogy az eredményes magyar-kínai együttműködés egyik alapfeltétele a kulturális kapcsolatok elmélyítése, amelynek fontos új pillére lesz a kulturális intézetek mielőbbi megnyitása” – olvasható a közleményben.

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA Lendület Fialat Kutatói Programjában, az összesen 1,25 milliárd forint támogatásból idén bölcsészettudományi pályázatok is nyerhettek. Dalos Anna és csoportja olyan XX. és XXI. századi zenei archívum létrehozására kapott támogatást, amelyben nem csak a klasszikus és komolyzene szerepel majd, egyenrangúként kezeli a szórakoztató zenét is.

L. SIMON LÁSZLÓ kulturális államtitkár szerint 2012-höz képest a jövő évben összességében 12,9 százalékos növekedéssel számolhat a kulturális terület. A Kulturális Ágazati Érdekegyeztető Tanács szerint ez „várakozáson felüli, bár még mindig kevesebb, mint amire az ágazatnak szüksége lenne”.

KÉT MAGYAR MUZSIKUS is a legjobbak között végzett a lipcsei Nemzetközi Johann Sebastian Bach Versenyen, Szigetvári Dávid tenor az énekesek kategóriájában az első díjat, Rohmann Ditta pedig cselló kategóriában a második díjat szerezte meg, és kapott egy különdíjat is a világ egyik legrangosabb klasszikus zenei versenyén.

ECHO KLASSIK díjat kap Ligeti György három alkotásának Eötvös Péter vezényletével rögzített CD felvétele. A német zenekritikusok és a német zeneipar intézményeinek rangos elismerését október 14-én adják át Berlinben. A Budapest Music Center (BMC) által kiadott CD-t a 20. és 21. századi kórusművek felvételei között találta a legjobbnak az Echo Klassik díj zsűrije. A lemezen a Requiem, az Apparitions és a San Francisco Polyphony szerepel. A Stuttgarti Énekegyüttest és a Kölni Rádiókórust, valamint a WDR Szimfonikus Zenekarát Eötvös Péter vezényli a felvételen.

NÉGYÉVES időtartamra alelnök is kinevezhető a Nemzeti Kulturális Alap (NKA) élére, aki a jövőben az elnök általános helyettese lesz, de önálló feladatköröket is kap. Az erről rendelkező törvénymódosítást hétfőn 245 kormánypárti igen szavazattal és 91 ellenzéki nem ellenében fogadta el az Országgyűlés. A változtatásokra azért volt szükség, mert L. Simon László – aki 2011 őszétől töltötte be az NKA elnöki posztját –, június 18-ától az Emberi Erőforrások Minisztériumának kultúráért felelős államtitkára lett.

EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁST kötött és közös produkciókat tervez a pekingi Nemzeti Előadó-művészeti Központ (NCPA) és a Művészetek Palotája (Müpa). Az erről szóló dokumentumot pénteken írta alá a két intézmény vezetője Budapesten, ahol a napokban vendégszerepelt az NCPA-ban működő Pekingi Nemzeti Nagyszínház. Káel Csaba, a Művészetek Palotája vezérigazgatója a megállapodás aláírását követően hangsúlyozta: kultúra nélkül nincs diplomácia. Az NCPA eddig csak a Szöuli Művészeti Központtal és a washingtoni Kennedy Centerrel állapodott meg, a Müpa harmadik e téren.

Nyári zenekari körkép

Fesztiválok, turnék, kurzusok

Bár minden zenekarnál a nyár a szabadságotól időszezon, emellett azért az együttesek promenádkoncerteket adnak, külföldi vendégszerepléseken vesznek részt, szabadtéri fesztiválokon muzsikálnak. A magyar társulatok idén, a júniustól augusztusig tartó időszakban is sok helyen, sokaknak zenéltek.

Az alábbi összeállításban azt szedtük csokorba, hogy a szövetség szimfonikus zenekari mivel töltötték az elmúlt három hónapot.

KISSINGER SOMMER, VESZPRÉMFEST, ANNA-BÁL

A **Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekara** Németországban kezdte nyári sorozatát, július 8-án Bad Kissingenben koncertezett. A rangos fesztiválnak, a Kissinger Sommernek lassan már két évtizede állandó vendége. Az együttes az új bayreuthi sztárt, Camilla Nylundot és a remek szlovák tenort, Pavol Bresliket kísérte Johan Arnell karmester vezényletével a nagysikerű operagálán.

Ezt követően a VeszprémFesten játszottak, a július 21-i Don Pasquale-előadásban, amelynek a karmestere Héja Domonkos volt. A Donizetti-opera főszerepeit Miklósa Erika, Roberto Scanduzzi és Kálmán Péter énekelte.

A füredi Anna-bált megelőző napon ingyenes koncertet adtak a Balaton-parti városban a Gyógy-téren, s az operagálán Kolonits Klára, Balczó Péter, Gál Erika és Bretz Gábor lépett pódiumra, ugyancsak Héja Domonkos vezényletével, a házigazda Ókovács Szilveszter volt. Az együttes augusztusban is muzsikált, hiszen a Budapesti Nyári Fesztiválon, a Margitszigeten két este, augusztus 10-én és 12-én Puccini Turandotját játszották Kesselyák Gergely vezényletével. Az opera főszerepeit Lukács Gyöngyi, Rubens Pelizzari, Alexandru Agache és Létay Kiss Gabriella alakította.

FILM, TÁNC, HANGVERSENY

A **Budafoki Dohnányi Zenekar** a Margitszigeti Szabadtéri Színpadon kezdte a nyarat, június 8-án a FilmHarmonikusok 2.0-ás verzióját, az Új filmek, új dimenziók című műsort adták elő, s ez az est volt a Bu-

dapesti Nyári Fesztivál nyitókoncertje is. Hollerung Gábor vezényletével és a Budapesti Akadémiai Kórustársaság közreműködésével nemcsak az E.T. vagy az Indiana Jones, hanem számos magyar film zenéje is felhangzott, köztük A Tenkes kapitánya és A koppányi aga testamentuma. Ezt 22-én budafoki hangverseny követte, a Tétényi Művelődési Központban, s a Varsó című programot, amelyben Hegedűs Endre is játszott, ugyancsak Hollerung Gábor dirigálta.

A Margitszigeten júliusban még két alkalommal, 26-án és 29-én is muzsikáltak, Kazandzakhis-Theodorakhis-Keveházi balettjét, a Zorbát kísérték a Nyári Fesztiválon, Werner Gábor vezényletével. Augusztusban pedig a szokásos sárospataki fellépések következtek. A Zempléni Fesztiválon Hollerung Gábor „A megérthető zene” sorozatában „Bachtól a jazzig” címmel muzsikáltak Oláh Kálmán közreműködésével. A program sorozat záróhangversenyén is a Dohnányi Zenekar játszott, 19-én a Református templomban közreműködésükkel hangzott fel Händel Messiása, a karmester szintén Hollerung Gábor volt.

DUNA KONCERTEK, CIMBALOMMAL

A **Duna Szimfonikus Zenekar** a júniust a Zeneakadémia karmester felvételiével indította, ezt követően pedig minden hétfőn Duna Koncerteken muzsikáltak a Duna Palotában. Az előadásokat Deák András és Ménesi Gergely dirigálták, s a program különlegességét az adta, hogy a műsorban cimbalom szólista is szerepelt. Júniusban emellett három sikeres koncertet adtak Svájcban, ahol Locarnóban, Reinachban és Berikonban muzsikálhattak táblás házak előtt. A hangversenyeken Leoncavallo, Puccini, Verdi, Lehár és Strauss művei hangzottak el, Noemi Nadelmann és Daróczi Tamás közremű-

ködésével, Marin Saris dirigálásával. (Az együttes vezetője elmondta azt is, hogy miután az egész nyarat fellépésekkel töltötték, így a zenekar csak több részletben tudja kivenni a szabadságát, ami jelentős szervezési feladatot jelent.)

Az őszi szezont a Belügyminisztérium központi augusztus 20-i ünnepségén való közreműködéssel kezdték, majd 23-án a Klebelsberg Kunó Művelődési Központban Deák András vezényletével muzsikált az együttes, a Játék a zenében című koncert volt a XIV. Pesthidegkúti Nyári Művészeti Fesztivál nyitókoncertje. Augusztus utolsó napjaiban nemzetközi karmesterkurzus zajlott az együttesnél.

Szklénár Ferenc művészeti igazgató hozzátette azt is, hogy néhány partner önkormányzatuk – pénzühiány miatt – nem tudta megrendezni azokat a nyári eseményeket, amelyekről előzetesen tárgyaltak.

Elmondta még, hogy nagyon büszkék a táncegyüttesükre, amely révén nemzeti kategóriába sorolhatóvá vált munkahelyük, a Duna Palota, és reméli, egyszer zenekara költségvetése és létszáma számukra is lehetővé teszi a nemzeti kategóriához való csatlakozást.

MOZART-MŰVEK MILLSTATTBAN

A **Győri Filharmonikusok** június 8-án a Richter Tereben Derecskei András karmester diplomakoncertjén muzsikáltak, majd a Szent László-napi ünnepi hangversenyen, a Rába-parti Vízzínpadon játszottak, 27-én. A Mozart-, Haydn-, és Schubert-műveket felvonultató program dirigense Rác Márton, a hangverseny szólistája Varga Viktória, Lázin Beatrix és Szekendy Tamás volt. Klasszikus könnyedség címet viselte a következő, július 11-i estjük, amelyen különleges műsorral szerepelt az együttes, hiszen a Vízzínpadon Szekeres Adrienn koncertjét kísérték.

A Győri Filharmonikus Zenekar az ausztriai Millstattban szerepelt augusztus 26-án, a „Musikwochen Millstatt” elnevezésű, komolyzenei fesztiválon. Az együttes Mozart-művekkel lépett a közönség elé, köztük az A-dúr klarinétversennyel, amelyben a zenekar művészeti vezetője, Berkes Kálmán játszott a szólót. A győri muzsikosokat az osztrák Hans Schamberger dirigálta.

FILMZENE, KAMARAMUZSIKA, ŐSBEMUTATÓK

A **Kodály Filharmónia Debrecen** együtteseinél – mely ezen a néven első szezonját adta – az évad hivatalos zárásával sem áll meg az élet.

A Filharmonikusok és a Kodály Kórus június elején nagyszabású filmzenei koncerttel köszöntötte meg a közönség egész éves figyelmét, amelyben a Budapesti Operettszínház könnyedebb műfajokban jártas vendégei – Náray Erika, Szabó Dávid és Vágó Bernadett – voltak segítségükre. A Kölcsey Központ, a város legnagyobb koncertterme sem bizonyult elegendőnek a nagy érdeklődés kielégítésére, így az őszi folyamán ismétlő előadásokkal készül a produkció.

Már az évad során nyilvánvalóvá vált a zenekar azon igyekezete, hogy a nagyszabású koncertek mellett kamarazenei profilját is tovább erősítse. Nyáron három ízben is hűsítő kamara-orgonaestek várták a közönséget a belvárosi templomaiban, amelyeken a város emblematikus muzsikuscsaládjá, valamint a zenekar fafűvös- és trombitaművészei is bemutatkoztak.

A Múzeumok éjszakája programsorozatba az idén a zenekar is bekapcsolódott, csakúgy, mint a Békés-tarhosi Zenei Napokba, ahol június 17-én nyitókoncertet adott. Másnap nagyzenekar és kórus fogadta Debrecenben a Wizz Air első menetrendszerű járatát.

Június 29-én a Kodály Kórus a MÁV Szimfonikusokkal karöltve, a Művészetek Palotájában mutatta be Karl Jenkins, Arany János balladájára írt, A walesi bárdok című kantátáját.

A Bartók Béla XXV. Nemzetközi Kórusverseny nyitóhangversenyén a Kodály Kórus a cappella ősbemutatókat adott Szabó Barna, Beischer-Matyó Tamás és Horváth Márton Levente műveiből, majd – a verseny többszörös jubileumára rímelve – Kodály Zoltán, egy hazánkban szinte teljesen elfeledett késői darabja, a The Music Makers csendült fel a zenekar és a kórus közös tolmácsolásában. Az előadás külön érdekessége, hogy a karmesteri pódiumra az egykori oxfordi ősbemutató karnagya, Heltay László lépett.

A nemzetközi hírű verseny záróhangversenyén Kodály Psalmusának előadását adták útravalóként a debreceni muzsikuskok a csaknem ezer, a világ minden tájáról jött kórusénekes számára.

A Kodály Filharmonikusoknak, Debrecen földrajzi helyzeténél fogva, a szomszédos országok hozzánk közel fekvő régióit (Szlovákia, Ukrajna, Románia) is segítenie kell

magas szintű komolyzenével. Ennek jegyében, augusztus 25-én Kassa főterén adott nagyszabású szabadtéri operett gálát a zenekar, egy – remélhetőleg hosszú távú – együttműködés első állomásaként, amelyet szeptember 4-én a Kassai Állami Filharmonikusok koncertje követett a debreceni Bartók Teremben.

Az új évadnak biztató előjelekkel kezdenek neki a nyáron is aktív Kodály Filharmónia Debrecen együttese, nemsokára nemzeti minősítésű intézményként folytatják munkájukat. A Kodály Kórus emellett – több évtizedes tevékenységének elismeréseként – zeneművészeti kategóriában esélyes a Prima Primmissima-díj elnyerésére is.

MŰPA, EURÓPA HAJÓ, VASÚTTÖRTÉNETI PARK, VAJDHUNYAD VÁRA

A **MÁV Szimfonikus Zenekar** bérleti koncertjei még júniusban is tartottak, 9-én, 15-én, 16-án és 22-én is a sorozat programjain muzsikáltak. Emellett Gödöllőn június 13-án Mozart-koncertet adott az együttes Takács-Nagy Gábor vezényletével, Dobi-Kis Veronika és Miklósa Erika közreműködésével. Különleges produkció részei lehettek ezek után, hiszen a Művészetek Palotájában, június 29-én Jenkins A walesi bárdok című művének magyar nyelvű bemutatójában vettek részt, ugyancsak Takács-Nagy Gábor dirigálásával, ezt a rendhagyó darabot Beethoven Egmont-nyitánya és V. szimfóniája követte. Jenkins művét július 3-án is előadták a Műpában, amikor hangfelvételt készítettek. Ezt megelőzően azonban hajóra szálltak, hiszen július 1-jén az Európa Hajón Teddy Abrams vezényletével Dvořák IX. szimfóniáját, valamint operaáriákat adtak elő. Természetesen a július 6-i Vasutas napon is muzsikáltak a Vasúttörténeti Parkban, ahol többek között Balogh Sándor A vonaton című kompozíciója hangzott el előadásukban. Egy nappal később ismét rendhagyó helyszín, a Magyar Nemzeti Múzeum következett, ahol Puccini-darabokat játszottak, Gary Abrahams vezényletével. Egy hét múlva már a Vajdahunyad Várában koncertezett az együttes Kollár Imre dirigálásával, Szabadi Vilmos közreműködésével. Újpalotán augusztus 19-én léptek pódiumra, s Beliczay Szerenádja mellett Erkel István királyának keresztmetszetét adták elő Somogyváry Ákos vezényletével, Jekl László közreműködésével. Néhány nappal később, 25-én már az egész István király felhangzott Csányi Valéria dirigálásával a Gazdagréti Szent

Angyalok templomban. Meskó Ilona karmesterkurzus záróhangversenyén, 26-án újra a Nemzeti Múzeumban muzsikáltak G. Horváth László vezényletével, majd 30-án az Olasz Kultúrintézet következett Vittorio Brescani közreműködésével és vezényletével. Ravel-, Bernstein- és Gershwin –darabokból álló műsorukat két nappal később ismét előadták, az olasz vendégművésszel, de már Veronában, a Teatro Filarmónico-ban.

FESZTIVÁLTÓL FESZTIVÁLIG

A **Miskolci Szimfonikus Zenekar** a hagyományokhoz hűen ebben az esztendőben is fellépője volt a miskolci Bartók+... Operafesztiválnak. A programsorozat történetében először került egy esten színre három színpadi műve, s a 3Bartók produkcióban Hamar Zsolt vezényletével játszott az együttes, június 8-án és 11-én. A két balett, A fából faragott királyfi és A csodálatos mandarin az ExperiDance előadásában került színre, A kékszakállú herceg várának két szolistája pedig Lukács Gyöngyi és Alexandru Agache volt. A fesztivál zárókoncertjén, a Híd a jövőben című esten is a zenekar játszott Kesselyák Gergely vezényletével, s a gála műsorában többek között Bernstein, Kurt Weill, Korngold, Vajda János, Gyöngyösi Levente, Fekete Gyula és Orbán György kompozíciói hangzottak fel, június 17-én.

Ezt követően az együttes promenádkoncerttel zárta az évadját, a nagy érdeklődésre való tekintettel két alkalommal, délután és este is eljátszották a műsort június 20-án, a Miskolci Nemzeti Színház Nyári Színháza előtt. A hangversenyeket Kovács László dirigálta.

Az évszak végén pedig a Zsidó Nyári Fesztiválon muzsikáltak, augusztus 28-án a Dohány utcai zsinagógában filmzenéket szólaltattak meg Kovács László vezényletével. John Williams, James Horner és Ennio Morricone szerzeményeit adták elő, s a nyárvégi koncerten, amely hatalmas sikert aratott, Radics Gigi és Brasch Bence, valamint Korcsolán Orsolya is pódiumra lépett.

NEMZETPOLITIKAI ÉS FRANCIA TURNÉ

A **Nemzeti Filharmonikus Zenekar** a májusi, kárpátaljai fellépéseket követően még júniusban is folytatta „Közös otthonunk a zene” elnevezésű, nemzetpolitikai turnéját, és a határon túli, magyarlakta városokban koncertezett. Június 17-től 23-ig Erdélyben vendégszerepeltek, és ez alatt a hét alatt Nagyszebenben, Marosvásárhe-

lyen, Csíkszeredában, Sepsziszentgyörgyön, Kolozsvárott, valamint Nagyváradon léptek pódiumra Kocsis Zoltán vezényletével. A koncerteken a magyar művek mellett mindenütt egy helyi zeneszerző művét is beillesztették a programba. Az erdélyi műsort Enescu I. román rapszódia, Kodály Galántai táncok, valamint Bartók Concerto című szerzeménye alkotta. Marosvásárhelyen annyiban változott a műsor, hogy első számként a városban élő zeneszerző, Csiky Boldizsár A hegy című műve hangzott fel, majd Bartók III. zongoraversenyét ifjabb Csiky Boldizsár adta elő. A turné utolsó állomása június 28-án Szabadka volt, ahol első számként Hrisztics Ohridi legendája hangzott fel. A koncerteket a közönség mindenütt szűnni nem akaró tapsal jutalmazta. Ezt követően Franciaországban vendégszerepelt az NFZ, július 27-én Mentonban Vadim Repinnel koncerteztek, Haydn, Mendelssohn, Sarasate és Dvořák műveket bemutatva, 28-án, 29-én és 30-án pedig a La Roque d'Anthéron-i fesztiválon muzsikált az együttes. Az első hangverseny zongoraszólistája Kocsis Zoltán volt, aki egy saját Liszt-feldolgozását, az Orage-t is bemutatta. Másnap Boris Berezovsky, a harmadik estén pedig Ránki Dezső játszott a zongoraszólistát. Az előadások nagy tetszést arattak, a francia publikum minden alkalommal követelte a ráadást.

A DANUBIA ÓBUDAI NYARA

Az **Óbudai Danubia Zenekar** az együttesnek otthont adó kerület programjain lépett fel nyáron. A Fő téren, ingyenes koncertet adtak június 15-én, s a Strauss-család és Lehár Ferenc műveit felvonultató hangverseny volt az Óbudai Nyár programsorozatának a nyitókoncertje. Az ingyenesen meghallgatható produkciót Silló István dirigálta, az előadásban a Pilisi Kolibri STE táncosai is részt vettek.

Még egy hangversenyt adtak ezen a fesztiválon, hiszen június 29-én klasszikus műsort mutattak be az óbudai Fő téren. A koncerten Mozart és Beethoven kompozíciót dirigálta Héja Domonkos, a szólista Homoki Gábor volt.

FIATAL TEHETSÉGEK, VERSENYGYŐZELEM

A **Pannon Filharmonikusok** a június 21-én megtartott Mesterek és tanítványaik hangversenyével kedveskedett a nyári programok iránt érdeklődőknek. A koncerten hat fiatal tizenéves tehetség mutatkozott be

A Savaria Szimfonikusok az Iseumi szabadtéri játékokon

első ízben nagyzenekarral. Aztán a nyár szabadsággal telt a művészek számára, akik közül többen vendégszereplésen vettek részt a Ruhr vidéki nyári Klasszikus Zenei Fesztiválon a Pécsi Vonósokkal. A kánikulai hónapok igazán nagy sikerét Bencze Csaba párizsi versenygyőzelme jelentette, a PFZ harsonaművésze a Nemzetközi Harsona Szövetség Robert Marsteller harsonaversenyét nyerte meg.

Bogányi Tibor vezető karmester és testvére, Bogányi Gergely Megyesi Schwartz Lúciával adott nagyszerű kamarakoncertet a Zempléni Fesztiválon, az évadnyitó előtt pedig a pécsi Zsolnay Kulturális Negyed Szamárfül Családi Fesztiválján a kisgyermekeknek szóló nagyszerű „Csigaház” programmal jelentkezett a zenekar, augusztus 26-án.

LEMEZBEMUTATÓ KONCERT ÉS SAJÁT FESZTIVÁL

A **Savaria Szimfonikus Zenekar** lemezbemutató hangversennyel kezdte a nyarat, június 6-án a Bartók Teremben a SONY-nál készült Liszt-CD anyagát mutatta be Medveczky Ádám vezényletével, Andrea Kauten zongoraművész közreműködésével. Néhány napra rá Gerersdorfi vendégszereplésre indultak, 10-én a helyi templomban Schubert-darabokat adtak elő a Güssinger Stadtchor közreműködésével és Walter Franz dirigálásával. A következő hónapban, július 5-én pedig Horvátországban turnéztak, Zadarban a Nemzetközi Nyári

Fesztivál Nyitóhangversenyén Strmic és Basinello szerzeményeit és Dvořák IX. szimfóniáját mutatták be. A két közreműködő Boze Juric és Zeljko Zaplatic volt, a karmester Edo Micic. Majd ismét itthon muzsikáltak, hiszen a szombathelyi Nemzetközi Bartók Szeminárium és Fesztivál nyitóhangversenyén léptek pódiumra, július 13-án. A kortárs műveket és Bartók A csodálatos mandarin-szvitjét Howard Williams dirigálta. A rendezvénysorozat záróhangversenyén is az együttes muzsikált, a Bartók-, Liszt- és Kodály-műveket a karmesterkurzus résztvevői vezényelték. Augusztusban pedig ismét akad tennivaló, az együttes által életre hívott Iseumi Szabadtéri Játékokon a Figaro házasságában játszottak két este, 7-én és 9-én Vashegyi György dirigálásával. A Mozart-opera főszerepeit Rost Andrea, Kovács István, Cserekyei Andrea, Busa Tamás és Heiter Melinda énekelte. Majd az együttes történetében először musicalt is kísérték, Andrew Lloyd Webber Evitáját, Várkonyi Mátyás vezényletével. A produkció – amelyben Koós Réka, Miller Zoltán és Egyházi Géza is pódiumra lépett – olyan sikert aratott, annyira kapósak voltak a jegyek, hogy a tervezett 14-i és 16-i előadás mellett még egy harmadik estén, 18-án is Eva Peron történetének tapsolhatott a közönség. A hónapot ismét vendégszerepléssel zárták, 25-én Citta di Castellóban, Olaszországban Vásáry Tamás dirigálásával Erkel, Kodály, Liszt és Brahms-kompozíciókat játszottak.

SZABADTÉRI JÁTÉKOKTÓL AZ AJÁNDÉKKONCERTIG

A **Szegedi Szimfonikus Zenekar** számára a legjelentősebb nyári feladatot hagyományosan az ország egyik legjelentősebb fesztiválja, az 1931 óta működő Szegedi Szabadtéri Játékok adja. Júniusban még számos különleges fellépésük volt: a Kékmadár Fesztivál Kalocsán, hegedűművészi és zeneszerzői diplomahangverseny, karmesteri vizsgakoncert és egy-egy műsor felnőtteknek, illetve gyerekeknek a Szegedi Vadasparkban. Két hét pihenést követően már kezdődtek a próbák a Dóm téri fesztivál produkcióira. Közreműködtek a Parasztbecsület és a Bajazzók két előadásában, Kesselyák Gergely vezényletével, a Mágnás Miska négy alkalommal került színre Silló István dirigálásával; a nyári zenés színház összesen húszezernél több nézőt vonzott. Egyik legkedvesebb programjuk az idén tízedszer rendezett Ajándék koncert, amelyre minden évben elkapkodják a négyezer jegyet. Azt mondják, fantasztikus érzés ebben a különleges atmoszférájú térben, a csillagos ég alatt, ennyi embernek muzsikálni. Az est karmestereként általában tematikus műsort állít össze Gyüdi Sándor; ebben az évben ezt az Itália cím jegyében tette. A nyáresti hangulatba ugyanis kiválóan illeszkedik mindaz, amit a mediterrán országhoz zenei értelemben asszociálunk: dallamosság, érzelmesség, vidámság, temperamentum. Részben itáliai szerzők darabjai, részben nem olasz komponisták témájukban kapcsolódó művei hangzottak el, köztük egy magyarországi bemutató, Alfredo Casella nagyzenekarra írt rapszódija, az Itália. A nyár végére két hét pihenő jutott a szeptemberi, erős kezdés előtt.

NYÁRI KALANDOZÁSOK ZUGLÓBAN

A nyári zenei kalandozások sorát a Térzene Zuglóban műsor nyitotta június 9-én. A **Zuglói Filharmónia – Fúvószenekar** fellépését nagy érdeklődés övezte a Zsivora parkban, ahol bárki részesülhetett a zene „átütő” élményében. Sosztakovics, DeHaan és Verdi műveiből egy-egy darab került színre. A dallamokat a közönség a felállított padok sorából, a parkot körbevevő házak ablakaiból és erkélyeiről is élvezettel hallgatta. Az együtttest az elégedett közönség jövőre is visszavárja.

A nyár közepén, július 16-án a Zuglói Filharmónia – Szent István Szimfonikus Zenekar exkluzív környezetben, a Vajdahunyad

A Szolnoki Szimfonikus Zenekar a Tisza-parti szabadtéri előadáson

Várban adott nagyszerű koncertet, teltház előtt. A Nyári Zenei Fesztivál keretében a Károlyi Udvarban felhangzó koncertet Záborszky Kálmán vezényelte. Az első rész Beethoven Coriolan nyitányával kezdődött, majd a zenekar vendége, Jandó Jenő zongoraművész Beethoven: c-moll zongoraversenyét játszotta. A második részben a publikum Brahms II. D-dúr szimfóniájának tapasztolhatott.

Nyári utolsó „kitérőjükön”, augusztus 24-én a Star Wars világába utaztak, Ménesi Gergely vezényletével. A nagyszerű film mindenki által ismert dallamait klasszikus zenei köntösbe öltöztetve játszotta a zenekar. Leia, Yoda és Anakin ismert történetének tételei is nagy sikert arattak.

„PARTI-TÚRA” SZOLNOKON

A **Szolnoki Szimfonikus Zenekar** Nonprofit Kft. ez évben először vállalta egy nagyszabású komolyzenei fesztivál megrendezését, amely – reményeik szerint – széles társadalmi rétegek zenei igényeit hivatott kielégíteni, illetve tartalmas szórakozást, kikapcsolódást nyújt a legifjabbtól a legidősebb korosztály számára is.

A fesztivál a „PARTI-TÚRA” Szolnoki Szimfonikus Nyár fantázianevet kapta, hiszen a hangversenyek helyszíne a Tisza-part volt, a túra pedig a komolyzene világában való kalandozásra utal. A hely lehetőségeit kihasználva a legkülönbözőbb látványelemekkel tarkított koncertek a szélesebb tömegek számára is varázslatos élményt nyújtottak. A rendezvénysorozat bárki ingyenesen látogathatta, így módon az anyagilag hátrányosabb helyzetben lévő családok is élvezhették a nyáresti muzsika hangjait.

A zenekar Regisztrált Tehetségpontként is működik, éppen ezért kiemelt jelentőséggel bír, hogy a koncerteken tehetséges fiatal ze-

nészek is lehetőséget kaptak a bemutatkozásra.

A programsorozatot Mediterrán dallamok nyitották augusztus 4-én a Tiszai Hajósok terén Csáki András gitárművész közreműködésével és Deák András vezényletével. Egy héttel később Operett és musical gála hívogatta a könnyedebb műfaj szerelmeseit a Tisza partjára, amelynek közreműködői a Szigligeti Színház művészei – Kertész Marcella, Lugosi Klaudia, Bot Gábor és Petridisz Hrisztosz – voltak. A koncertet Cser Ádám dirigálta. Az augusztus 18-i rendezvény, melyet Izaki Maszahiro vezényelt, A tűz misztikuma címet viselte. A hangverseny fergeteges hangulatát csak fokozták a „kardtáncot” járó tűzzsonglőrök, a vetítés és a látványos lézer-show.

Augusztus utolsó napján, a fesztiválzáró esten a fellépők között voltak a XVII. Regionális Katonazenekari Fesztivál résztvevő zenekarai is: a Tápióbszkei Tűzércsapat, a 32. Nemzeti Honvéd Díszegység, a Szolnoki Mazsorett és Zászlóforgató Csoport, Sóki Ferenc tárogatóművész. A tűzijátékkal záródó produkciónak három dirigense is volt Válóczy Gyula, Molnár János és Izaki Maszahiro személyében.

A szolnoki szimfonikusok úgy vélik, a fesztivál remek lehetőség volt arra, hogy szélesebb körökben is megismerjék a zenekar művészeti tevékenységét. Reményeik szerint még többen vásárolnak majd hangversenybérletet, ami nagyban segítené az együttes további működését.

A zenekar emellett koncertezett még a nyáron Jászberényben is, ahol Gál Tamás vezényletével Válogatás Európai szerzők népszerű műveiből címmel adtak hangversenyt, majd ugyanezzel a műsorral Martfűn is felléptek. A szabadtéri koncerteken 1500-2000 fős közönség ünnepelte a Szolnoki Szimfonikus Zenekart.

R. Zs.

Új szezon, új művészeti vezető, régí gondok

Lendvai György évről, tervekről, finanszírozásról

Számos újdonsággal várja

a közönséget most induló szezonjában

a MÁV Szimfonikus Zenekar, hiszen

ettől az évtől Csaba Péter

személyében új művészeti vezető áll

az együttes élén. A programban több

francia darab, számos különleges mű

kapott helyet, s a hazai publikum

számára eddig ismeretlen művész is

pódiumra lép. Megújult honlap

tájékoztatja emellett az érdeklődőket

a zenekar legújabb híreiről.

Sok tervvel, elképzeléssel kezd neki

a szezonnak Lendvai György igazgató,

aki azonban úgy látja, hiába tesz

bármit, az anyagi bizonytalansággal

ebben a szezonban is küzdenie kell.

┃ Milyen információkkal rendelkezik a jövő évi fenntartói támogatásról?

– Sajnos nem tudunk még semmit, ami nem is csoda, hiszen július elejétől új vezetés áll a MÁV élén, s még nem jutottak el a következő évi szerződésünkig. Remélem azonban, hogy október–november környékén erre sor kerül. A vállalattól kommunikációs segítséget kapunk, s a következő szezont hirdető, elegáns kiadványunk köszöntőjét az új elnök-vezérigazgató, Dávid Ilona írta. A jövőt tekintve pozitív előjelnek tartom, hogy az elnök asszony, a kinevezését követő napon már eljött meghallgatni a hangversenyünket. A koncerten szólt is néhány szót, elmondta, nagyon fontosnak tartja, hogy a zenekar továbbra is működjön, s hozzátette, hogy mindent megtesz, hogy ez zavartalan legyen. Úgy vélem, a gesztusa nemcsak a közönségnek, hanem a zenekarnak is szólt. S ezt követően eljött az Európa hajón tartott koncertünkre is, majd a Vasutas Napon is hallhatta együttesünket. A MÁV-nak még nem volt olyan vezetője, aki működésének az első hónapjában három hangversenyünket is meghallgatta volna. Ettől függetlenül a számokról még nem tudok semmit, s elhangzott már az is, hogy segítenek az együttesnek több lábón állni... Ez pedig szinte mindig a támogatás csökkentését jelenti.

┃ Valóban nagyon szép lett a szezont hirdető kiadványuk, s azt látom, tele van különböző cégek hirdetésekkel...

– Egy külső munkatársunk intézi ezeket a kapcsolatokat, amelyek mögött általában barter szerződések vannak. Ezek is segítenek a takarékoságban, hiszen a füzetben szereplőktől kapunk virágot a vendégeinknek, nekik köszönhetjük, hogy vacsorázni vihetjük meghívott művészeinket, vagy masszíroztatjuk a kollégák zenélésben megfáradt testét... Ezekre egyébként nem lenne pénzünk. Ha egy muzsikusi valami pluszt tesz a zenekarért, társadalmi munkát végez, nincs lehetőségünk anyagilag honorálni, helyette néhány napos pihenéshez

juttathatom egy vidéki wellness szállodában. E szerződéseknek köszönhetően tudunk évről-évre összejevetelt tartani együttesünk tagjainak, partnereinknek és a nyugdíjas volt kollégáinknak az Európa hajón. Minden aprósággal igyekszünk spórolni, de ettől nem lesz nagyobb a büdzsénk.

┃ Látja már a jövő évi költségvetését? Tudja, hogy milyen összegből gazdálkodhatnak?

– Egyáltalán nem látom. Az állami támogatásnak még csak a nagyságáról sem tudok semmit. Gondolom, az augusztus 31-ig bekért adatok alapján osztják majd szét,

┃ Ennek ellenére megbírdeti a szezont, bár nem látja, hogy miből fogja fizetni...

– Ez mindig így volt. Ugyanígy nem tudtam az állami támogatás összegét, de tavaly legalább a nagyságrendjével tervezni tudtam az adatok, az elosztási elvek alapján. Idén azonban már erre sincs lehetőség, hiszen néhány együttes nemzeti zenekarrá vált, mi pedig lecsúsztunk egy kategóriát. S még nem tudunk arról semmit, hogy ez a cím hogyan lesz honorálva, s mekkora összeg jut a többi együttesnek.

Mi mindenesetre szeptember harmadik hetétől áruljuk a bérleteket, s reménykedem abban, hogy elegendő lesz mindenre a költségvetésünk. Az már biztos, hogy a törzsközönségünk megmaradt, eddigi bérletvásárlóink 80%-a már jelezte, ebben a szezonban is meghallgatja a hangverseinyeinket.

■ Milyen változást jelent az együttes életében, hogy ettől a szезontól kezdve Csaba Péter a MÁV Szimfonikusok művészeti vezetője?

– A korábbi vezető, Takács-Nagy Gábor munkája hallatszik az együttes játékán. Ő Haydn, Mozart, Brahms, Beethoven kompozícióit vette sorra, s ha a zenekar műsorára tűz egy Brahms-szimfóniát, ma másképp játssza, mint korábban. A muzsikuskok másképp állnak ezekhez a darabokhoz, általában a zenekari játékhoz, és jobban hallgatják egymást. Csaba Péter másfajta repertoárt szeretne. Ő inkább olyan szezonokat tervez, amelyben több korszak muzsikája is megjelenik. A nagy szimfóniák mellett újdonságok is felhangzanak, hiszen a következő szezonban játszunk Chausson Szimfóniát, Roussel-szvitet, Schnittke-darabokat,

s akadnak kortárs művek is. Az látszik a következő szezonon, hogy Csaba Péter teljesen más kultúrkörből érkezik. Rengeteg a francia zene, s olyan szólisták is pódiumra lépnek, akik itthon kevésbé ismertek. Régi vágyam volt, hogy visszatérjünk a barokk muzsikához, s erre a Festetics-sorozatunkban lesz lehetőség. Csaba Péter koncepciója, az, hogy olyan bizalommal kell legyen irántunk a közönség, hogyha teljesen ismeretlen művészt hívunk vendégnek – azért mert a művészeti vezető úgy gondolja, hogy jó szólista –, akkor ezt higgyék el, jöjjenek és hallgassák meg. Egyébként azt kell mondanom, a törzsközönségünk tényleg bízik bennünk. Egyszer nem tudtuk időben meghirdetni a műsort, de a publikumunk 80%-a látatlanban is megújította bérletét.

■ Érdekes lesz a szezon, hiszen előadják Respighi Sába királynőjét, s Csaba Péter is sokat vezényel.

– Respighi darabja magyarországi bemutatóként hangzik fel, s az új művészeti vezetőnk több mint tíz programot dirigál. Annak is örülök, hogy ebben az évben is felléphetünk a Művészetek Palotájának zenekari sorozatában. Szakmailag Csaba Pé-

ter kezébe tettük a sorsunkat. Másfajta munka lesz, mint a korábbi, hiszen neki más a habitusa, mint Takács-Nagynak, más a muzsikuskokkal is a viszonya, viszont hasonló kvalitású muzsikusk, mint elődje. Tapasztalt karmester, aki több évtizede vezet különböző nyugat-európai zenekarokat. Őt évre kötöttem vele szerződést, mert azal a feltétellel vállalta nálunk ezt a posztot, hogy legyen ideje a zenekar-építésre, és valóban hosszabb távon tudja megmutatni, mit, hogyan gondol.

■ Lesz még változás a zenekarnál?

– Bízom benne, hogy nem, bár nem vagyunk könnyű helyzetben. A MÁV-tól kapott összeg évről évre kevesebb... Nagyon számítottunk arra, hogy az állami támogatás nő, hiszen elvileg 2013 lett volna az első olyan év, amikor nem az önkormányzati támogatás szerint osztják el a pénz nagy részét, hanem a tényleges teljesítmény számít. A tavalyi évben 155 koncertet tartottunk. Szinte másnaponta, hiszen ez – leszámítva a szabadságokat – 15 és fél koncert havonta. Azt gondolom, ez komoly teljesítmény. Amiatt vagyok leginkább szomorú, hogy hiába állapodtunk meg a vezető kol-

TISZTELETJEGGYEL – véleményrovat

A felelősség a döntéshozóké...

Egy mondat a (szellemi, vagyis anti-szellemi) zsarnokságról, amely korunkat jellemzi: „Minden annyit ér, amennyi pénzt termel.” – Sajnos már a kultúra sem kivétel. Amin harminc éve még jókat vitatkoztak bölcsészhallgatók, miszerint áru-e a kultúra, mára eldöntött kérdés.

Szomorú, de így van. A nagy paradigma-váltás korát éljük. A művészet már nem ki-

vételes tiszelt önkifejező eszköz, a művészek nem az isteni teremtetőre felkent papjai. A művészet totális trónfosztása megtörtént. Nagy írók és nagy festők már nincsenek, legfeljebb jó írók és jó festők. Zseniális muzsikuskok sincsenek már, legfeljebb a gyors tempók bűvöletében élő, lélegzet-elállító, vagy ízlés-ficamító virtuókok. És akik még mindig a művészetet űzik, azokra a többiek jóindulatú közömbösséggel néznek.

Ami a rádió zenei együtteseivel, és korábban magával a rádióval történt, iskola-példája a nagy szellemi szerkezetváltásnak a kommercializmusnak. A kulturális szervezeteket, intézményeket gazdasági hatékonyság és takarékoság nevében új vezetők kezdik igazgatni, és addig racionalizálnak, teremtenek „új arculatot”, amíg az eredeti cél értelmét veszti. A rádióban ezt Such György kezdte, most egy kft.-ben az ő embere folytatja.

Nincs kifogás, a zenészeknek is be kell állni a pénztermelésbe, a kulturális igény-(telenség) kiszolgálói közé. Húzni kell a talpalávalót Caramelnek. Talán ez áll a hát-

terében annak is, hogy 2011. december 30-tól az együttesek munkavállalóit a Médiaszolgáltatást Támogató és Vagyonkezelő Alap (MTVA) áthelyezte egy 12,9 Mft alaptőkével rendelkező reklámügynökségbe munkáltatói állományába, ismételten kizárva őket az előadó-művészeti szervezetként történő nyilvántartásba vétel lehetőségéből. – így viszont a központi költségvetésben korábban az együtteseknek juttatott egymilliárd forintos céltámogatás simán beleolvadhatott az MTVA költségvetésébe.

A zenei együtteseknél zajló átalakulási időszakról Böröcz István levélben tájékoztatta Szalai Annamáriát, a Médiatanács elnökét, Balog Zoltán emberi erőforrás minisztert és Cser-Palkovics Andrást, az Országgyűlés kulturális és sajtóbizottságának elnökét. „Biztonságos működés és megújulás – ezek a fő célok” – hangsúlyozza a levél. Zenei szaknyelven ez az „írott” kotta, amely „hangzóként” már más tonalitást mutat.

A „biztonságos működés” keretében a világhírű gyerekkórus karnagyát, Thész Gabriellát – akinek munkakörülményeit

légáimmal a Zenekari Szövetségben abban, hogy csak a teljesítmény számíson, ezeket az elveket hamar feladták, amikor kiderült, ez számukra anyagi előnyökkel jár. Ez a magatartás sajnos jól jellemzi korunkat és a társadalmat, amelyben élünk.

■ *Milyen vendégszereplések várnak az együttesre ebben a szezonban?*

– Nagyon rangos volt a Veronai Filarmonikóban a szeptember eleji fellépés, novemberben Zürichben lesz három koncertünk, decemberben pedig Ománba készülünk egy hétre. Természetesen fontosak a turnék, de a szervezetnek nem jelent plusz bevételt, az egyre csökkenő napidíjak zenészeinknek jelentenek némi bérkiegészítést.

■ *Viszont a szezont új honlappal kezdik.*

– Az új, kommunikációért felelős kollégánknak, Fehér Anna nagy lendülettel kezdett új feladatához, az időzítés pedig szándékosan esik egybe az új művészeti vezető érkezésével. Az előző honlap üzemeltetése nehézkes volt, most talán könnyebben igazodik el a látogató, s több hasznos információt talál. Nem lesznek olyan nagy vál-

tozások, de mindenképpen megújulunk. Emellett a közösségi oldalakon is hirdetjük a programjainkat.

■ *Mint igazgató, hogyan látja a folytatást?*

– A MÁV Szimfonikusokhoz évekkel ezelőtt sok ötlettel érkeztem. Ezek száma az idővel csak gyarapodott. Jó néhány ezekből meg-

valósult, de jelentős részükkel nem tudtam érdemben foglalkozni, mert a túlélésre kellett koncentrálni. Ennek ellenére nem adom fel. Ehhez erőt ad az a kilencvenöt muzsikos, aki koncertről koncertre, tudása legjavát nyújtva, nagyon magas színvonalú előadásokat produkál, igen nehéz körülmények között, és akiért felelősséget érzek.

R. Zs.

évek óta próbálták egyre nehezebbé tenni (például nem engedték betölteni a megüresedett társarnagy és kórustitkár pozíciókat) – egyik napról a másikra elküldték. A Liszt-díjas, Bartók-Pásztory-díjas, érdemes művésznek július közepén az MTVA huszonhét év szolgálat után váratlanul felmondott és a felmondási idő alatti munkavégzés alól felmentette. Az új karnagyok már új helyzetben kezdenek, másfelé lojálisak. Ami biztos nem volt szempont a se szó, se beszéd-kirúgáskor, az a műhelymunka folyamatossága, pedig ez elengedhetetlen lenne a művészi színvonal tartásához. Lehet persze „szakmailag váltani”, azonban szerencsésebb lett volna, ha az új karnagyokat szakmai zsűri választja ki, és fokozatosan veszik át a szerepkört, amint Thész Gabriella is tíz évig dolgozott karnagyként az előző művészeti vezető mellett, mielőtt átvette a vezetést.

Szép-szép az intézményi függetlenség, de akkor ugyan minek létezik kulturális államtitkárság, parlamenti kulturális bizottság? Ha nem szabunk irányvonalakat a nemzeti „vagyontárgyainkat” és kulturális értékeinket kezelőknek, akkor azok

önjáróvá válnak, mint egy elszabadult hajóágyú a fedélzeten. Ki kell mondani: az erkölcsi és szellemi felelősséget nem egy vagyonkezelő viseli a magyar kultúra javainak gyarapításában, ő csak az anyagiakért felel. A felelősség a döntéshozóké. A Parlament céltámogatása azt jelezte, hogy a rádió nagy múltú zenei együttesei munkája kiemelt jelentőségű az ország kulturális életében. A vagyonkezelőnek ezt minden eszközzel támogatnia kellene, forrásait bővíteni, nem pedig – a hangzatos sajtóhírek mögött – lassan, de biztosan erodálni őket. A lehetőségeik és kapcsolatrendszereik szűkítése, az ide-oda szervezgetés, a nemzetközi és hazai hangversenyéletből való folyamatos kivonás, a tényleges és nívósan gazdag évadprogramok helyett „alibi-fellépések” szervezése, (amelyek az avatatlan szemlélőben a lázas munka benyomását kelthetik), a művészi fejlődéshez elengedhetetlen, katartikus élményt nyújtó, klasszis karmesterekkel való közös munkák hiánya, a kortárs zenei felvételek visszaszorítása – mindmind a lassú leépítés jeleit hordozzák magukban.

A folytonos át-, ki-, és összevissza szervezés – no meg az „arculatváltás” olyan vezetők kezében, akiket az együtteseik koncertjein sem igen látnak, nem kecsgettet jóval. Nem merik kimondani, hogy a közmédiának nevezett megaképződmény nincs tisztában az együttesek tényleges értékével, nemigen tudja mire használni őket (mint szántóvető a versenyparipát), és végső soron azt sem merik kimondani, hogy nincs szükség az együttesekre, hiszen a beolvasztott költségvetési támogatásuk mégsem feledhető. Úgy tűnik, mindent megtesznek, hogy követhetetlené válják a nekik szánt pénz útja... A hangzatosan bejelentett, valójában rendkívül szegényes évadprogram egyre távolabb viszi a valamikor jobb napokat látott együtteseket a hajdanvolt, egész házakat megtöltő törzsközönségétől – egészen addig, amíg senki sem lesz már kíváncsi rájuk, legfeljebb „MR2 Szimfonik Live” „nagyon zene” szintjén.

Nem akárki, de Kocsis Zoltán mondta újságunk hasábjain: „Amit a Magyar Rádió zenei együtteseivel csinálnak, az emberhez méltatlan.”

Simó Anna

Rezidens zenekar, saját koncertek, önálló művészi arculat

Csonka András a Zeneakadémián folytatja

A Művészetek Palotája produkciós

vezérigazgató-helyettese,

Csonka András október elsejétől

a Zeneakadémia kulturális igazgatói

posztját nyerte el. Az ő feladata lesz

a 2013 őszén megnyíló Liszt Ferenc

téri épület koncertéletének,

programszervezésének irányítása.

A tervek között rezidens zenekar,

meghívott művészek, operapályázat,

saját marketinges és kommunikációs

stáb, önálló szervezés is szerepel,

s természetesen az intézmény

újranítását Liszt Ferenc előtt

tisztelgő fesztivállal köszöntik majd.

┃ Létezett eddig a Zeneakadémián kulturális igazgatói poszt?

– Nem, korábban nem volt, ez is az új koncepció része. Már a felújítási projekt megkezdését követően – provizorikusan – belekerült a Zeneakadémia szervezeti és működési szabályzatába ez a pozíció, hiszen egy ekkora intézmény életét előre kell tervezni, és fontos, hogy mi lesz, ha kinyitja újra a kapuit. Így volt ez a Művészetek Palotája esetében is, ahol körülbelül a megnyitás előtt egy évvel állt össze a team. Most meghirdették a posztot, amelyet én nyertem el. Terjedelmes koncepciót írtam arról, hogyan képelem el a Zeneakadémia önálló művészeti arculatát.

┃ Mennyiben van ma létjogosultsága egy újabb zenei programokat kínáló helyszínnek? Meg lehet tölteni minden este a Müpa, az Opera mellett a Zeneakadémiát is?

– Ez nem új helyszín, hiszen a Zeneakadémia korábban is otthont adott koncerteknek, mindez csak a felújítás idejére szünetelt. Most viszont még több saját produkció kerül majd színre. Jogos volt ezt a kérdést feltenni, amikor a Művészetek Palotája megnyílt, hiszen az tényleg új helyszíneként jelent meg a kínálatban. Most a programok iránti érdeklődés visszaesése teheti indokoltá a kérdést. Nehezebben lehet eladni a jegyeket, ezt a színházak is jelzik. Kérdés, hogy ebben a helyzetben mit jelent majd egy új helyszín. A Zeneakadémia azonban kicsit más jelleggel bír, mint a Müpa. A Liszt Ferenc téri épületben fontos szerephez jut majd a kamarazene, amely kevésbé hangsúlyos a MÜPÁ-ban, melynek viszont változatlanul profílja marad a nemzetközi sztárzenekarok meghívása. A legfontosabb, hogy nem a versengés lesz a cél.

┃ Miért tartották fontosnak, hogy önálló művészeti arculatot kapjon a Zeneakadémia?

– Azért, mert a rang kötelez. A Zeneakadémia komoly brand, amit már nem kell felépíteni, erre elegendő volt az eltelt 106 esztendő, és azoknak a művészeknek a listája, akik a pódiumán felléptek. Egy művészeti

intézmény rangját az adja, mennyire karakteres a műsorszerkesztése. Ha úgy működik, mint egy garázs, ahová bárki bemehet, akkor nem lehet saját művészeti arculatról beszélni. A Zeneakadémiának viszont számos olyan adottsága van, amely lehetővé teszi, hogy ezt az arculatot alakítani lehessen. Hiszen az egyetemnek vannak növendékei, tanárai, kiváló ALUMNI hálózata, az egykori itthon és külföldön fellépő, sikeres művészekből. Az ő visszahívásuk nagyon komoly koncertéletet garantál. Korábban, a hallgatói és vizsgakoncertek a nyilvánosság felé nem voltak meghirdetve, most ebben is változás lesz. Úgy kell ezeket a hangversenyeket szervezni – az oktatási folyamattal is együttműködve –, hogy a legtehetségesebb növendékek koncertjei igazi események legyenek. Emellett elindult az a folyamat is, hogy a Keller András vezette Concerto Budapest integrálódjon az intézménybe.

┃ Ez régi terv, több évvel ezelőtt már volt Batta András rektornak hasonló elképzelése, akkor azonban ez nem valósult meg. Hogyan történik ez most?

– Ennek a jogi formáin dolgozik a minisztérium és a Zeneakadémia vezetése, a szándék most minden részről megvan. Szeretnénk, ha létrejönne ez a szoros kapcsolat a zenekarral, mert ezen mindenki csak nyerhet. Fontos, hogy a zenekar feladatai teljesítéséhez a források rendelkezésre álljanak.

┃ Miért fontos, hogy a Zeneakadémia rendelkezzen saját, profi zenekarral?

– Ezzel kapcsolatban Batta András rektor úr elképzelését tudom tolmácsolni, aki egyfajta inkubátorként határozza meg a zenekart, aminek az a lényege, hogy van egy professzionális zenekari mag, a szólamvezetők és a törzsgárda, amelyre alapozni lehet a professzionális hangzást. Ehhez csatlakoznak a hallgatók, akik számára a zenekari gyakorlat megszerzése nagyon fontos, és ez be is fog épülni az egyetem oktatási tevékenységébe. Egy-egy projektben való közreműködés pedig krediteket is jelent a hallgatóknak. Egy professzionális zenekarban történő játékok nagyobb kihívást jelent a hallgatóknak, maga az együttes pedig kiléphet abból a

körből, ahová a zeneművészeti egyetemek zenekarait sorolják. Hivatásos zenekarként – amelynek vannak egyébként akadémista tagjai is –, egészen más lehetőségekhez juthat a társulat, hazai és nemzetközi turnékra indulhat, ahol úgy tekintenek rá, mint Magyarországon egyik reprezentatív zenekarára.

■ *Ez komoly forrás igényel, honnan lesz erre pénz?*

– Megkaptuk a minisztérium részéről az ígéretet, hogy meglesz az anyagi forrása. A zenekar teljesítésének jelentős része oktatási feladatokhoz fog kapcsolódni, így a zenekar fenntartására szánt összeg egyben az oktatást is szolgálja. Az együttes a hangszeres-, énekes-, és karmestervizsgákon is közreműködik majd.

■ *Mi lesz a Páva utcai Zenebázissal, a dolgozókkal?*

– Még erről folynak az egyeztetések, de az biztosnak látszik, hogy a Páva utcai épület megmarad próbahelynek, és továbbra is Zeneház marad. A zenekar mostani munkatársai pedig továbbra is ellátják feladatukat, legfeljebb a feladatok egy bizonyos köre lehet olyan, amely ellátható a Zeneakadémia meglévő infrastruktúrájával.

■ *Hogyan oszlanak meg a jövőben az estek? Lehet, hogy rossz a becslésem, de a nagyterem koncertjeinek talán ötöde volt akadémiai produkció...*

– Rengeteg hallgatói hangverseny volt korábban is, de csak kevésről tudott a nagyközönség. Most több hallgatói koncertet szeretnénk nyilvánossá tenni. Emellett szándékunk a régi, itt bérletező zenekaroknak is helyet adni, ez fontos cél. A Zeneakadémia nagyterme most kb. 900 férőhelyessé válik, tágasabb széksorokkal. Zenekara válogatja, hogy kinek lesz elegendő a ZAK, és ki tudja megtölteni a Müpát. Ez természetesen anyagi kérdés is.

■ *Számos együttesnek jelentett problémát a Zeneakadémia felújítása, ezekre a színpadokra nem nagyon találtak megfelelő játszóhelyet.*

– Mindenkiel beszélni fogunk, sokan hívtak már azóta, amióta megjelent a kinevezésemről szóló hír. Nekik is tudniuk kell, hogy tervezhetnek-e már a Zeneakadémiával a következő szezonban, ezért nekem is minél előbb el kell kezdenem a munkát. Tudnunk kell a pontos székszámokat, a lehetséges jegykilövést, ezen, és a többi praktikus kérdésen sürgősen el kell kezdeni dolgozni. A rendezvény-nyilvántartás elég fa-

padosan működik jelenleg, ezért létre kell hozni egy hasonló rendszert, mint amelyet a Művészetek Palotájában kialakítottunk.

■ *Hogyan képzeled a bérlet és a saját rendezvények arányát?*

– Ezen még nem gondolkoztunk, de szerintem nem lesz olyan, hogy valakinek a Zeneakadémia saját programjai miatt ne jusson hely. A legfontosabb most azt megtudnunk, hogy milyen anyagi források állnak rendelkezésre a saját szervezésű koncertekhez. Már jeleztük a minisztérium felé, hogy erre az induló szezonra szükség lenne forrásra, hiszen ha megnyílik egy ilyen patinás intézmény, ehhez méltónak kell lennie az első évadának is. Már körvonalazódik a nyitófesztivál, amely Liszt Ferenc művészetére épül, a zeneszerző-virtuóz születésnapja környékén fog megnyílni az intézmény. Sok jelenlegi és volt akadémiai növendékkal számolunk, akik neve fémjelezte az intézményt. Ígéretet kaptunk rá, hogy lesz hozzá forrás, de először ismerni kell a büdzsét, és csak utána lehet tervezni.

■ *Már most elkéstek, hiszen a nagy nevek két-három évre előre foglaltak...*

– Ez igaz. Szerencsére jó kapcsolatokkal rendelkezünk, s így talán sikerül sokakat megnyerni az ügynek.

■ *A kisteremmel is tervez, hiszen az operavizsgák mellett kortárs operákat és barokk darabokat is műsorra tűzne.*

– Szeretnénk, ha ez a játszóhely a jövőben folyamatosan működne, hiszen nagyon jó adottságokkal rendelkezik a színpad, és a teremben 350-en férnek el. Most az a dolgunk, hogy megtervezzük, milyen repertoárt lehetséges itt kialakítani. Ebben nagy mértékben lehet majd alapozni a Zeneakadémia növendékeire is, mint előadókra.

■ *Változnak a terembérlet árjai?*

– Még nem tudok végleges számokat mondani, de a ZAK korábbi üzleti terveiben már kellett ezzel tervezni. Október első két hetében fognak eldőlni a konkrét számok, de az biztos, hogy arányos lesz az ár.

■ *Említette, hogy nem jó, ha garázsként működik egy koncertterem, amelyben bárki helyet kaphat. Gondolom azonban, ha kibéri valaki a termet, akkor azt hoz, amit szeretne...*

– Az itt rendszeresen koncertező zenekaroknál ebből nem lesz probléma. Vannak viszont olyan elrugaszkodások, amelyeknek nem biztos, hogy feltétlenül helyet adunk.

■ *A művészi arculatba csak a komolyzene tartozik? Az akadémia van népzene és jazz tanszak is.*

– Teljesen természetes ennek két műfajnak a megjelenése a programstruktúrában, és ilyen koncertek voltak itt már korábban is. A népzene autentikus bemutatása mellett úgy gondolom, hogy a világzene fogalmkörébe tartozó, modernebb muzsikák is meg kell, hogy jelenjenek. A jazz esetében elsősorban az akusztikus standard irányzat helye lehet a nagyterem de a modern, kortárs jazz is szerepet kaphat itt.

■ *A kinevezése kapcsán adott interjúban azt is említette, hogy együtt kívánja használni a Kodály és a Liszt Múzeumot, a Régi Zeneakadémiát.*

– A Liszt Ferenc téri épület, a Liszt és Kodály múzeum tevékenységét össze kell hangolni, és intenzívebben nyitni kell a turizmus, és nagyközönség felé. Bizonyosan lesz érdeklődés a megnyíló, új épület iránt, ezt szeretnénk kihasználni szervezett épület látogatással, ahhoz kapcsolódó koncertekkel, és a Liszt Múzeum megtekintésével is. Lényeges lenne a tér felől is megtalálni a kapcsolatot az éttermi negyeddel, szeretnénk egy kis kioszkkal is kiköltözni az épület elé. Korábban a ZAK csak a koncertekre nyitott ki, most a hétvégékre is tervezzük családi koncerteket, ismeretterjesztő rendezvényeket. Az a célunk, hogy a közönség felé nyitott intézmény legyen a Zeneakadémia, ebben persze azzal is számolnunk kell, hogy az épületben oktatási tevékenység folyik...

■ *Említette azt is, hogy az iskolai nevelési tevékenységben is részt kellene vennie a Zeneakadémiának.*

– Fontos szerepet szánunk a koncertpedagógiai tevékenységnek, amivel a kerületet is szolgálni kívánjuk. Lényeges, hogy az intézménynek jó kapcsolata legyen a lokális környezetével, az iskolákkal, alakítsunk ki szakmai kapcsolatot. A helyi iskolások számára váljon természetessé, hogy rendszeresen meghallgatnak egy-egy koncertet a Zeneakadémián. Persze mindehhez kommunikáció, marketing, közönségszervezés is tartozik. Ehhez szakavatott gárda kell. Akárcsak a honlap frissítéséhez, a rendszeres hírlevelekhez. Erre nemcsak a saját koncertek miatt van szükség, hanem ezekkel az eszközökkel a befogadott zenekarokat is segíteni kívánjuk.

Sok dolgunk lesz a nyitásig hátralévő egy esztendő alatt.

R. Zs.

Bejárás a szerkezetkész Zeneakadémián

Pontosan egy éve, a Zenekar újság 2011/5 számában hírt adtunk a Liszt Ferenc téri patinás épület átépítésének terveiről, a munkálatok kezdetéről. Most, az építkezés kellős közepén – Lakatos Gergely, a rekonstrukció főmérnöke irányításával – végig járhattuk az épületet, ahol már jól kivehetők az új szerkezetek, és az átépítés során kialakult terek, de láthattuk a több mint száz éves épület néhány olyan építészeti megoldását is, amely eddig rejtve maradt a látogatók előtt. A munkafolyamatot nehezíti, hogy folyamatosan egyeztetni kell a műemlékvédelmi hatóságokkal, mivel a cél mindenképpen a Zeneakadémia eredeti arculatának megőrzése, olyan technikai fejlesztések bevonásával, amelyek emelik a hangversenyek, és az épületben zajló oktatás színvonalát.

Az épületben – ahol most csak védősisakban szabad tartózkodni – nehéz felidézni a zeneakadémiai koncerthangulatot. A hatalmas erővel folyó építkezés idejére az értékek megóvása kiemelt cél volt: az első emeleti ruhatárból elkerített részre kerültek Róth Miksa üvegablakai (fontos volt, hogy a ház klimatikus viszonyai között maradjanak!), a szökőkút környéke a helyszínen „becsomagolva” várja a megújulást, és védőborítást kapott a lépcsőház is.

Van olyan kistermi freskó, amelyet az alatta levő vakolattal együtt emeltek ki, ez az első emeleten áll egy óriási faládában.

Bár az 1907-ben megnyíló zenepalota az egyik első olyan középület, amelyben vasbeton szerkezeti elemeket találunk, a nagyterem és az előtér megbontott aljzata alatt eredeti téglalobozat is látszik.

Ez nagyrészt megmarad, csak a színpad környékén kellett kiváltani vasbetonnal, annak érdekében, hogy az alsó tereket hangszertárolás céljára ki lehessen alakítani.

A nézőtéri és a színpadi padló alatti üreges szerkezet – amely most jól látható – akusztikai célokat szolgál. A felújítás előtt rögzítették az eredeti állapotot, azóta folyamatosan méréseket végeznek, hogy az eredeti akusztikus tulajdonságok megmaradjanak. A nézőtér alatti ácsolat olyan jó minőségű faanyagból áll, hogy szükségtelen a cseréje.

A főmérnök elmondása szerint a beruházás egyik legnagyobb ajánléka, hogy a színpad alatti kazánház hatalmas térfogatú helyét ketté lehetett osztani. Így a hangszertárolási lehetőség több száz négyzetméterrel bővült, és arra is lesz hely, hogy a nézőtéri széksorokat itt elhelyezzék, a nagyterem többfunkciós kihasználása érdekében. Mivel a legalsó terek már méterekkel a mértékadó talajvízszint alatt vannak, rendkívül gondos szigetelésre volt szükség. (Az építkezést megelőző talajmechanikai vizsgálatok is arra utaltak, hogy a Nagykörút valamikor a Duna holtága, illetve a Rákos patak árterülete volt.)

Jó hír a hangszerszállítóknak: a hangszerek színpadra juttatása is megoldódott. A Király utcai bejárat utáni lépcsőház újjáépült. Itt szintben lehet bejuttatni a hangszereket egy teherliftig, innen lekerülnek az alagsorba, ahol már a színpadi süllyesztő segítségével elérhető a pódium. Kisebb hangszer szállító forgalmat a Dohnányi Ernő utcán keresztül is le lehet majd bonyolítani, a ház az alagsori részen teljesen körbejárható, a korábbiakkal ellentétben a két színpad között is megvan a teherforgalmi kapcsolat.

Ruhatár csak a földszinten lesz, a régihez nagyon hasonló fogasrendszerrel. (Az elképzelések szerint az üzemeltető személyzet létszámában és gyorsaságában még nagy tartalékok vannak, a korábbi időszakokban tapasztalható sorállás Lakatos Gergely szerint nem a ruhatár rossz elhelyezése miatt alakult ki.)

Menet közben derült ki, hogy a régi nézőtéri székek főbb részei, a háttámla, a karfa és az ülőlap felhasználhatók, a közbülső alkatrészeket, távtartókat kell újragyártani, amelyek meghatározzák a székek tengelytávolságát. A fa részek feketék maradnak, a kárpit bronzba hajló arany lesz.

Az ajtók a ma divatos megjelöléssel wenge színűek lesznek. Az oldalfalakon az ébenfa-elefántcsont páros dominál majd. Az eredeti díszítőfestés enyhén zöldes árnyalatba hajló fehér szín volt, láthatóan berakásokat akart ezzel imitálni a festő 1907-ben, mivel még az intarziákat jelölő fekete vonalakat is berajzolta.

A tervek szerint a meglévő ajtók felhasználásával olyan új hangszigetelő nyílászárók készülnek, amelyek nem teszik szükségessé a függönyök használatát. Így ezek csupán díszként maradnak meg, mivel ez része volt az eredeti kialakításnak. (Reméljük, ezennél egy próba alatt nem lehet majd hallani a kávéfőző gépet...)

A nagytermi üveglablakok kívülről kapnak egy új, akusztikus üvegezést.

A hangfelvételeket illetően az épület viszonylag „önellátó” volt az építkezés előtt is, videoteknikai szempontból viszont most a legmagasabb igényeket is kielégítő fejlesztéseket terveznek. Az üzemeltetés közben kell majd eldönteni, hogy milyen módon dokumentálják képiles a Zeneakadémia eseményeit, de manapság már nagyon fontos, hogy meglegyenek az internetes közzététel lehetőségei. Kiemelt szempontként kezelték a tervezők, hogy a tv-közvetítéseket a stáb zavaró jelenléte nélkül lehessen lebonyolítani. Ehhez a színpadi világítást is meg kellett oldani: sikerült olyan világítási pozíciókat találni, amely megegyezett a műemlékvédelem elképzeléseivel is, és lényegesen javít a színpad fényviszonyain.

A valamikori zenekari női öltöző, és egy nagyon rossz beépítésű udvar összenyitásával alakították ki a büfének helyet adó területet. A padlólapok közé tervezett áttetsző üvegtéglákon keresztül némi természetes fény az alatta elhelyezett öltözőkbe is eljut majd.

Az épületben három lift segíti a közlekedést. A szintek átjárhatósága miatt ezekkel bárhová el lehet jutni.

Helyén van már az a csaknem 26 méter hosszú acélhíd, ami a Király utcai és a Dohnányi Ernő utcai oldalszárnyat köti össze, és a nagyterem tetőgerince fölött ível át. Belsejében kap helyet a légtechnikai gépház. Ahhoz, hogy a berendezések zajmentesen működjenek, a levegő lassú áramlását kell biztosítani, ehhez pedig nagyon nagy keresztmetszetekre van szükség.

A harmadik emeletig változatlanul megmaradt az eredeti épületstruktúra, a negyedik emeletnél viszont a nagyon sok kompromisszummal terhelt tetőtéri beépítést, az egykori rézfűvós és ütős termeket elbontották. Kívülről a tető hajlásszöge nem változott, tehát az épület megjelenése megegyezik a korábbival, belül viszont a harmadik emeleti homlokzati fal továbbvitelével egy optimálisabb helykihasználást lehetett elérni. A ház korszerű fűtésével és hűtésével kapcsolatos gépészeti tér az új hídon kívül még itt is helyet kap. Az oktatás így a negyedik emeletről gyakorlatilag kiszorul,

egyedül a Liszt Ferenc téri szárnyban lesz hat tanterem, az eredeti pompájában helyreállított kupolaterem két oldalán. Itt még annyit lesz a változás, hogy a két oldalsó lépcsőházat a tervezők végigvitték a negyedik emeletig.

Váratlan eseményekre egy ilyen műemléképületnél mindig fel kell készülni, de itt az építkezés előtt egy nagyon alapos tartószerkezeti feltárás történt, így nagy meglepetés nem érte az építőket. A kupolateremnél az eredeti vasbeton tetőszerkezet sorsa még kétséges. Érdekes viszont, hogy a feltárások közben sokkal több színnel találtak, mint amire számítani lehetett. A nagyteremben szinte egyetlen szín sem az eredeti, illetve, az is kiderült, hogy az aranyozás kevés kivétellel sehol sem igazi. Valószínűleg annak idején sem úsztak az építetők a pénzben, így azt lehet mondani az épület díszítésére, hogy egy minden esztétikai igényt kielégítő, nagyon ügyes mestermunka. Az arany helyett egy akkoriban sokkal olcsóbb technikát, a metálozást használták, de sok helyen réz csillag, például a csillároknál.

A Kisteremnél már visszakerült a régi zenekari árok, a színpad oldalán süllyesztő működhet majd, illetve újra használatba lehet venni a zsinórpadlást, ilyen módon kamaraoperák előadására újra tökéletesen alkalmas lesz a terem. Külső hangszigetelő üvegek szolgálják majd a zajvédelmet, így előtte itt is megmaradhatnak az eredeti – Róth Miksa által készített – ablakok.

1700 ember tartózkodhat egyidejűleg az épületben, ha mind a két teremben koncertek vannak. Ez a tűzvédelemnek és a katasztrófavédelemnek is feladatot ad, az átépítés előtt csak a szerencsének volt köszönhető, hogy soha nem történt baj. A műemlék ajtókon sok változtatási lehetőség nincsen, de elképzelhető, hogy csak kifelé nyíló rendszerben fognak működni, és a felújítás után újra nyílik a külső kapu, amiről kevesen tudják, hogy teljes egészében betolható a falba.

Lakatos Gergely főmérnök tájékoztatása szerint a megnyitás 2013. őszi időpontja tartható lesz.

W. J.

„Szükség van a Magyar Zenei Tanácsra”

Zimányi Zsófia: nem attól függ szakmaiságunk, hogy kikérik-e a véleményünket

Folyamatos, élő kapcsolattartásra, állandó információáramlásra törekszünk a Magyar Zenei Tanács új elnöke, Zimányi Zsófia, ezért tematikus összejöveteleket rendezne a szervezet tagjainak, és fontosnak tartja azt is, hogy az MZT honlapja frissebbé váljon. Az elnökasszony bízik abban – Victor Máté munkáját folytatva –, hogy igazolják a Magyar Zenei Tanács működésének fontosságát. Emellett azt szeretné, ha a zenei nevelésért, és ezen belül a közönségépítésért is minél többet tennének.

I Victor Máté mandátuma nyár elején járt le, s ezt követően sokáig keresték az új elnököt, a pozíciót ugyanis a jelenlegi, gondokkal teli helyzetben (erről a korábbi elnök lapunknak is beszélt), senki sem akarta vállalni. Hogyan sikerült Önt meggyőzniük, hogy jelöltesse magát?

– Victor Máté hívott fel, hogy vállalnám-e a tisztséget. Annyira váratlanul ért a kérdés, hogy azt válaszoltam, nagyon szívesen. Ismertem egyébként a szervezet problémáit, hiszen februárban magam is hosszabban beszélgettem Mátéval. De szinte biztos voltam abban, hogy engem nem választanak meg, hiszen 1990-ben, amikor megalakult a szervezet, a tanácskozáson a magyarországi művészeti ügynökségek elnökeként részt vettem, de ezt követően nem jártam a tanács rendezvényeire, közgyűléseire. Az ügynökségek képviselőit mindig más volt jelen. Mivel azt gondoltam, nem ismer senki, így kellemes meglepetésként ért, hogy az MZT 19 tagjából 16 rám szavazott. Természetesen azzal is tisztában vagyok, örültek annak, hogy a nehéz helyzetben vállalkozok a feladatra.

I Bár az utóbbi két esztendőben a szervezet kevésbé tudott a zenei területen történő döntésekbe beleszólni, továbbra is jelentős szakmai csoportot képvisel...

– Szükség van a Magyar Zenei Tanácsra. Harmincöt szervezete van, és ez körülbelül hatvanezer embert jelent. Nagyon fontosnak tartom, hogy a különböző zenei tagszervezetek egymással szorosabb kapcsolatban álljanak. Az információ hatalom. A munkám során mindig azt gondoltam: egy-ségben az erő. Együtt könnyebben tudunk elintézni valamit, mintha egyéneként próbálunk lobbizni. A fő célunk most az – ha már a magasabb színvonalért nem tudunk tenni – hogy a magyar zenei élet legalább a jelenlegi szintjén fennmaradjon. Elnökként az volt az első lépésem, hogy az összes szervezet vezetőjével leültem beszélgetni. Arról, hogy szükségét látják-e egy ilyen szervezetnek, hogy hogyan lehetne élőbbé

tenni a kapcsolatot, és a Zenei Tanácsot közelebb hozni a tagokhoz. Minden szervezettől azt a választ kaptam, szeretnék, hogy létezzen egy ilyen szervezet, viszont örömmel tudnának meg többet a többiekéről. Az évi egy alkalommal tartott közgyűlésen erre kevés lehetőség volt. Kíváncsiak a tagszervezeteknél folyó munkára, és sok olyan téma akad, ami mindenkit érdekel. Ezért hathetente informális találkozót kívánunk rendezni a szervezet tagjainak. Szeretnénk például Batta Andrászt meghívni, a rektor úr a megújult Zeneakadémiáról beszélne, hiszen ehhez az intézményhez valamilyen formában minden intézmény kapcsolódik. Az újdonságok az összes tagot érdekelhetik.

I Abogy arra is kíváncsi mindenki, a támogatásokat hogyan osztják el...

– Az NKA-nál olyan újfajta rendszer alakult ki, amelynél a kuratóriumok írják ki a pályázatokat. Szeretnénk találkozni egyszer a kurátorokkal, hogy elmondjuk, milyen szempontok fontosak számunkra, és hogy tőlük is megkérdezzük, mi alapján írják ki az egyes pályázatokat. Fel kívánjuk hívni a figyelmet azokra a területekre, amelyek a tagjainknak fontosak, hiszen akad olyan szervezetünk, amelynek már a külföldi tagdíjak is gondot jelentenek. Emellett a találkozón lehetőség lesz arra is, hogy az egyes szervezetek bemutassák a náluk folyó munkát, s így az is kiderül, hogyan lehetne a tagok között szorosabb kapcsolatot kiépíteni. Ha minden szervezettel beszéltem, akkor az eredményekről beszámolok az elnökségnek. Ez alapján döntünk arról, milyen irányba induljunk.

I Victor Máté említette korábban, hogy a tagok közül sokan biányolták a szakmai programokat, de ezekre az utóbbi időben nem jutott forrás...

– Örömmel biztosítom ezekre a beszélgetésekre ingyenesen a Rózsavölgyi Szalont. Ahogy egy-egy találkozó időpontjában megállapodunk, mindenkit meghívunk a

tagok közül, hogy aki tud és érdekli a téma, jöjjön el. Az eszmecserék alapján pedig tovább lehet lépni. Nyitni kellene a visegrádi országok hasonló szervezetei felé is. Nagyon fontos, hogy lássuk, mi zajlik a környékünkön. Talán közös projektet is életre tudnánk hívni. Emellett azt tervezük, hogy az év zenekari művészeit meghívjuk a Szalonba, hogy megismerjék egymást, és az együtteseket.

I A korábbi elnök említette, hogy drámai módon csökkent a Magyar Zenei Tanács rendelkezésére álló összeg. Sikerült új forrást találni?

– A számítások szerint 10 millió forintra lenne szükség az éves működéshez, ehhez képest 3,8 milliót kapunk, s bár a Civil Alaptól is kértünk támogatást, egyelőre nem érkezett válasz. Kérdés, hogyan tudjuk racionalizálni a Magyar Zenei Tanács működését. Felajánlottam azt is, hogy a Pentaton Ügynökségen belül a rendelkezésükre bocsájtok ingyen egy irodát. Meglátjuk, mi hogyan alakul. Nagyon szeretném a honlapot aktualizálni, élővé tenni. Fontos, hogy rendszeresen szülessenek hírlevelek, a közérdekű információkról szerezzen mindenki tudomást. Ez persze részben pénzkérdés is. Bízom abban, ha egy év múlva beszélgetünk, akkor már számos eredményről be tudok számolni.

I Hogyan lehet helyreállítani a szervezet presztízsét? Sok éven keresztül törvények előkészítésében, díjak elosztásában vett részt az MZT, az utóbbi két esztendőben szinte senki nem volt kíváncsi az álláspontjukra.

– Nemrég a kulturális tárca által tartott tájékoztatón, amelyen Zsoldos Béla vett részt az elnökség nevében, elhangzott, készül minderről egy törvénytervezet, mindenki beadhat ötleteket, de a Zenei Tanácsot nem kezelik kiemelt partnerként. Ezzel együtt úgy vélem, a MZT-nek úgy kell viselkednie, mint korábban. Nem attól függ a tanács szakmaisága, hogy valaki kikéri-e a véleményét vagy sem. Ha mi megegyezünk egy kitüntetési listában, és ezt leírjuk, akkor mégiscsak erősebbek vagyunk, mint egy egyén. Azt pedig tudomásul kell vennünk, hogy most olyan korszakot élünk, amikor az elképzelések eltérnek attól, amit mi megfélelőnek tartunk, de ettől még lehet véleményünk és működünk kell.

I Közben a zenei osztály egy főre fogyatkozott a minisztériumban, s ilyenkor az ember azt gondolná, lényeges a szakmai támogatás... Bejelentkezett már a tárcánál?

– Még nem. Amikor túl vagyunk a beszélgetéseken a tagsággal és az elnökséggel is döntésre jutottunk, akkor szeretnék L. Simon államtitkár úrral beszélni. Nekem szin-

tén szükségem van időre, hogy átlássam a folyó ügyeket, és úgy vélem, mindezzel novemberre végzek. Számítok az elnökség és az új, nyáron megválasztott alelnök, Hollós Máté támogatására.

I Mi az, amit a legfontosabb feladatának tart még?

– Azt, hogy tegyünk minél többet a zenei nevelésért, hiszen szükség van húsz év múlva is a zeneértő közönségre a hangversenyeken. Tíz éve jelent meg egy könyv az oktatás jelenéről és jövőjéről. Szeretnék pályázattal forrást találni arra, hogy ismét elvégezzük ezt a vizsgálatot. Ha azt akarjuk, hogy ne haljon ki a komolyzene, értő publikumot kell építeni. Ebben az ügyben az oktatási szervezetekkel is találkozom. A leglényegesebbnek pedig azt tartom, hogy a Magyar Zenei Tanács élő szervezet legyen, állandó kapcsolattartással, és projekt alapon próbáljunk támogatáshoz jutni. Victor Mátéék remek munkát végeztek, most viszont olyan korszakot élünk, amikor célzottan, egyes feladatokra jobban lehet pénzeszközöket találni. Erős szakmai szervezet épült fel itt huszonnégy év alatt, megpróbáljuk továbbra is ezt képviselni, a tagok is ezt várják tőlünk. Az első közös rendezvényünk október végén várható, a Rózsavölgyi Szalonban.

R. Zs.

Különleges lesz ebben az esztendőben a Korunk Zenéje-sorozat, hiszen összes koncertjén zenekarok és énekarok lépnek pódiumra. Az esteken 19 kortárs magyar szerző zenekari műve hangzik el, és 12 ősbemutatónak tapsolhat a közönség. A szeptember 30-tól október 10-ig tartó fesztivált a Filharmónia Budapest szervezi, de ez csupán egyetlen rendezvénysorozat abból az ötszáznál is több koncertből, amelyet a nonprofit kft. hív életre. A szeptember eleji Szigeti Versenynek is ők a szervezői, amelyre százötven fiatal muzsikos, hegedűs és brácsás jelentkezett. A szervezet egykori és mai tevékenységéről, az együttesekkel folytatott közös munkáról Igric György igazgató beszélt.

Zenekarokkal a zenekarokért

Igric György az egykori és mai Filharmóniáról

I Számos együttes szerepel az idei Korunk Zenéje sorozatban, hiszen a fellépők között van a Rádiózenekar, a Savaria Szimfonikusok, a MÁV Szimfonikus Zenekar, a Debreceni Kodály Filharmónia, valamint a Modern Art Orchestra és a Nemzeti Énekar.. Hogyan sikerült ilyen nagyszabásúvá tenni a rendezvényt?

– Arra törekszünk, hogy minden évben különbözőek legyenek a fesztiváljaink, és az összes rendezvény egyéni arculattal rendelkezzen. Idén csak nagy együttesekkel foglalkozunk. Mindez abból az ötletből indult, hogy az NKA új zenekari művek komponálására írt ki pályázatot, amelyre sok új mű született. A Korunk Zenéje-sorozatban

ezeket a műveket tűztük műsorra, de más alkalomra született kompozíciók is felhangzanak ősbemutatóként. Így építettük fel a sorozatot, ami valóban különleges, hiszen a Filharmónia által 38 éve rendezett fesztivál történetében még soha nem fordult elő ekkora mértékű zenekari közreműködés, és ennyi zenekari ősbemutató. Eddig általában csupán egy-egy nagyzenekari koncertet rendeztünk, arra még nem volt példa, hogy a sorozat minden hangversenyén nagy együttesek lépjenek pódiumra. Ez első sorban annak köszönhető, hogy jó a kapcsolataink a társulatokkal, s így valóban olyan programot tudtunk kidolgozni, ami számunkra anyagilag is vállalható. Írtunk

is darabot, például a nyitókoncertre, így tényleg rendhagyó a mostani vállalkozásunk.

■ A nagyzenekarok fellépti díja nem kevés egy-egy estére. Miként sikerült ennek a költségvetését előteremteniük?

– A jelenlegi gazdasági helyzetben mi is arra kényszerülünk, hogy súlyozzunk, fontossági sorrendet állítsunk fel a saját tevékenységeink között. A kortárs magyar zenének a népszerűsítése és bemutatása mindenképpen a legfontosabb feladataink közé tartozik. Ha már valamire ráfizetünk, akkor az ilyen jellegű koncert legyen. Ezeket a hangversenyeket egyébként nem piaci áron rendezzük meg, és ez igaz az összes, évi körülbelül 500 hangversenyünkre. Nem titok, hogy mi alacsony összegeket tudunk csak felajánlani a zenekaroknak, ami nem hasonlítható a piaci árakhoz. Hiszen ha nekünk minden együttesért piaci árat kellene fizetni, akkor szóba sem jöhetne ilyen nagyságrendű együttműködés. Abban a misszióban, amelyet mi folytatunk a Filharmóniával, minden zenekar részt vállal azal, hogy rendkívül alacsony, szimbolikus összegekért fellép a hangversenyeinken. Így tudjuk csak tartani ezt az éves nagyságrendet és a különböző rendezvényeket.

■ Tekintsük át azért magának a Filharmóniának a működését, hiszen a korábbi években több ezer hangversenyt rendeztek, az egész ország területén...

– Ez még a korábbi időszakra jellemző, amikor egyetlen nagy Filharmónia létezett. Mindez 1998-ban változott meg, amikor háromfelé osztódott földrajzi szempontok szerint a Nemzeti Filharmónia, önállósult a

Nemzeti Filharmonikus Zenekar és Énekar, s ekkor alakult meg a mi társaságunk, a Filharmónia Budapest és Felső-Dunántúl N. Kft. A főváros mellett hét dunántúli megyében rendezünk koncerteket. A másik két társaság pedig az ország többi részét fedi le. A Filharmónia Budapest az a koncertszervező, amely talán a legnagyobb volumenben működik együtt a magyar szimfonikus zenekarokkal, évente száznál több hangversenyt rendezünk a hazai együttesek közreműködésével (2011-ben összesen 19 magyar hivatásos és félhivatásos zenekarral).

■ A szervezetük állami támogatást kap, amelyből koncerteket és egyéb rendezvényeket hív életre?

– Mindhárom Filharmónia közhasznú feladatok ellátására köt támogatási szerződést, és ez azt jelenti, nem a teljes tevékenységükre, hanem azokra, amelyeket annak idején a minisztérium – legfontosabb közhasznú feladatokként – rájuk rótt. Az évek során annyi változás történt, hogy folyamatosan csökken az állami szerepvállalás, és természetesen az elvárások is kisebbek a minisztérium részéről. A valóságban azonban az igények nem csökkennek, tehát mi megpróbáljuk az egyre kevesebb támogatás mellett is tartani a rendezvényszámot, és ellátni azokat a feladatokat is, amelyekre nem terjed ki az állami támogatás. Azt azonban hangsúlyoznom kell, hogy ez az állami támogatás olyan nagyságrendű, hogy a működési költségeinket sem fedezi. Tehát arról nem lehet szó régóta, hogy bizonyos mennyiségű koncert finanszírozását vállalná az állam. Jelen pillanatban az összeg kisebb, mint a konkrét működési költségünk,

így ebből a keretből a rendezvények költségére egyetlen fillér sem jut.

■ Ezt pedig a jegybevételek sem fedezik... Hogyan, miből tudnak akkor hangversenyeket szervezni?

– Pályázatokból, egyéb bevételekből, az úgynevezett több lábon állás taktikájával próbáljuk meg nagyon hatékonyan és szegényesen megoldani azokat a feladatokat, amelyeket senki más nem látna el, ha mi nem tennénk. Ebben benne vannak olyan rendezvények is, amelyek nem tartoznak az alaptevékenységünkbe, de részint minisztériumi döntés, részben régi hagyományok alapján évtizedek óta folytatunk. Ezek közé tartoznak a nagyrendezvényeink, a fesztiváljaink; a Nemzetközi Zenei Versenyek, a Régi Zenei Napok, a Korunk Zenéje vagy a szombathelyi Bartók Fesztivál. Korábban voltak más nagyobb rendezvényeink is, ezekről azonban a támogatásunk csökkenése miatt le kellett mondanunk. Ilyen volt például a Budapesti Zenei Hetek, amely kezeken ötven évig működött, utána meg kellett szüntetnünk, vagy a Budapesti Régi Zenei Fórum sorozata. Tíz évet élt a Magyarok Nagyasszonya Egyházzenei Fesztivál. Úgy döntöttünk, hogy a legfontosabb közszolgálati feladatokat kell megtartanunk, súlyozás alapján voltak olyan programjaink, amelyeket sajnos fel kellett áldoznunk.

■ De azért így is száz hangversenyt szerveznek az együttesekkel. Közösen találják ki a programokat?

– Az együttgondolkodásunk többféle, többretegű. Vannak olyan zenekarok, amelyeket egy-egy koncertre, konkrét feladatra kérünk fel. Van, amelytől ismétlődő koncerteket kérünk a saját területünkön megrendezett hangversenyeinkhez. Van, amellyel közösen dolgozzuk ki az egész évad bérletét. Úgy vélem, összességében mindenkivel jól tudunk együtt dolgozni, konfliktusok nélkül, ma még a Filharmóniának olyan presztízse van, hogy szívesen játszanak nálunk az együttesek. Remélem, ezt a zenekarok is így gondolják! Az egyetlen kivételt a Győri Filharmonikusok jelentik. Velük korábban ugyanúgy dolgoztunk együtt, mint most a Savariával, együtt terveztük az évadot, a zenekar tevékenységének nagy részét a Filharmónia biztosította, közös rendezésben valósultak meg a bérleteik. Mindez akkor változott meg, amikor új vezetés került az együttes élére, mások lettek az elképzeléseik, önállósodni akartak. Így megszakadt a kapcsolatunk. De nyitottak lettünk volna a folytatásra is. Legutóbb idén tavasszal aján-

lott fel együttműködést a Filharmónia, amelyt a zenekar nem fogadott el. Igaz, hogy nagyon szerény ajánlatot tettünk, de ez semmivel sem volt kevesebb annál, mint amekkora összeget a többi hasonló zenekarnak fizetünk. Ezek után nagyon csodálkoztam Fűke Géza igazgatónak a Zenekar újság legutóbbi számában megjelent szavain: „Mindenesetre nekem több tucat kérdés lenne a Filharmónia működésével kapcsolatban akár a műsorszerkesztés, akár a közönségkapcsolatok, akár a fellépők kiválasztása, a marketingstratégia, a gazdálkodás, a fajlagos költségek megoszlása tekintetében, stb. ...”. Köztudomású, hogy a Filharmónia minden működési és gazdálkodási adata nyilvános, bárki számára hozzáférhető.

(Beszámolóval pedig a tulajdonos magyar államnak tartozik, mely rendszeresen és nagyon alaposan ellenőrzi a társaságot.)

A fenti idézethez hasonló rossz ízű, pejoratív sejtéseket sugalmazó megjegyzések nem szolgálják az együttműködés elmélyítését...

■ *Komoly munka több száz koncertet megszervezni. ...*

– Vannak vidéken felnőtt és ifjúsági bérlet-sorozataink, ezeket mi vagy önállóan szervezzük, vagy pedig a helyi partnerekkel közösen. A műsorokat mi állítjuk össze a saját terveink, elképzeléseink alapján. Erre kérjük fel az együtteseket. Nálunk vannak ugyanis hivatásos műsorszerkesztők, akik figyelemmel kísérik az elmúlt évek kínálatát, és megfelelőképpen tudják szerkeszteni a programokat. Szombathelyen pedig a bérletek kialakítása is közösen történik. A többi városban van, ahol a helyi művelődési ház a társrendező. A koncertjeink jelentős része pedig ifjúsági turné. Fontosnak tartjuk

és megpróbáljuk biztosítani, hogy a vidéki vendégszereplések esetén a bérletből lehetőség szerint egy koncert zenekari legyen. Ez azt jelenti, hogy minden évben több megyében is a zenekarokkal turnékat kell szervezni. S bizony, jelentős számban. A vidéki felnőtt bérleteknél pedig a közönség elvárása szintén döntően az, hogy zenekari produkciók hangozzanak el.

■ *A szólistákat mi alapján válogatják?*

– Azoknál a koncerteknél, ahol mi vagyunk önállóan a rendezők, általában a szólistákat, karmestereket is mi kérjük fel. Nyilvánvalóan a fiatalokra hangsúlyosan építünk, részben a Fischer Annie-ösztöndíjasokra, részben a nemzetközi versenyek győztesre, hiszen úgy illik, hogy mi mindenképpen odafigyeljünk rájuk. Egyébként is sok fiatalal dolgozunk.

■ *A Filharmónia által rendezett koncerteken az eladott jegyek árának 80%-ig igénybe vehető társasági adó kedvezményből (TAO) befolyó összeg kiket illet?*

– A Filharmónia Budapest nem tartozik az Előadó-művészeti Törvény hatálya alá. Így a Filharmónia koncertjein fellépő zenekarok számára a Filharmónia átadja a fizető nézőszámot, az előadásszámot, az ifjúsági koncert-kontingenst, a kortárs művek listáját, sőt a jegybevétel 80%-a mértékig igénybe vehető, szponzoráció lehetőségét is. Hiszen a Filharmónia a fenti mutatók egyike alapján sem kaphat semmiféle előnyt, sem támogatást. Úgy vélem tehát, hogy mi a zenekarokkal és a zenekarokért, a hazai zenei élet színesebbé tételéért tevékenykedünk, és igyekszünk minél többet megtenni az ifjúságnevelésért, a tehetségek támogatásáért is. Amíg erőnkből és lehetőségeinkből futja...

■ *Milyen gazdasági problémák jelentkeznek a pályázatokból befolyó támogatások ellenére?*

– A Filharmónia minden szegmensében vannak gazdasági problémák. Ezek között többféle jellegű akad. Vannak olyan tevékenységeink, amelyek szponzorok által finanszírozhatatlanok. Ilyenek például a vidéki ifjúsági turnék. Ép ésszel senki sem feltételezi azt, hogy erre a szegmensre üzleti partnereket lehet szerezni. Akadnak más, olyan jellegű feladataink is, amelyek tipikusan nem tömegrendezvények. Márpedig a mai szponzorálási gyakorlat egyre inkább a tömegrendezvények felé hajlik. Azok a programok érdeklik a támogatókat, amelyek nagy tömegeket érnek el. Így az általunk folytatott tevékenységek nem lesznek soha versenyképesek sem a sporttal, sem a könnyűzenével. Ez jelentős probléma. Nekem persze vannak elképzeléseim, és javaslatokat is tettem a minisztérium felé, hogy a Filharmónia jövőjét hogyan, milyen módon lehetne megoldani. Nem egyszerű feladat és kultúrpolitikai döntéseket igényel, hiszen amit teszünk, nem látványos feladat, miközben az ifjúsági koncertek jelentik nagyon sok vidéki településen az egyetlen érték-hordozó kulturális kínálatot. Ha mi nem foglalkozunk vele, akkor senki mást nem érdekel. Sokszor hangzanak el olyan felelőtlen kijelentések, mely szerint mindezt átvehetné más is. De nemcsak színvonalában, hanem volumenében sem tudnák más intézmények átvenni teljes egészében. Hatalmas nagyságrendű ez a feladat, amelyre igenis valós, élő igény van. Ezt nem szabad, és nem is lehet megszüntetni.

R. Zs.

TISZTELT OLVASÓNK!

Amennyiben Önt érdeklik a Zenekar újság témái, ne tétovázzon megrendelni a teljes cikkek tartalmazó újságot!

ÖN IS LEGYEN ELŐFIZETŐNK!

a **zene** a Magyar Szimfonikus Zenekarok Szövetségének,
valamint a Magyar Zeneművészek

és Táncművészek Szakszervezetének közös szaklapja

Megjelenik: évi 6 alkalommal • Éves előfizetőknek 295 Ft/db + postaköltség 195 Ft/db

6 szám: 1770 Ft + postaköltség 1770 Ft • Összesen 2940 Ft/év

Megrendelhető e-mailben: info@zenekarujsg.hu

Megrendelés esetén kérjük feltüntetni a pontos címet, valamint csekk, vagy áfás számla igényét. Utóbbi esetén kérjük a számlázási cím feltüntetését is.

100 éve született Tátrai Vilmos

A XX. század magyar zenei életének egyik legmarkánsabb zenei egyénisége, Tátrai Vilmos október 7-én lenne száz éves. A hegedűművész és pedagógus a világhírű Tátrai Vonósnégyes és a Magyar Kamarazenekar megalapítójaként, az Állami Hangversenyzenekar legendás híré koncertmestere és a budapesti Zeneakadémia professzora is volt egy személyben. A szepességi szász (cipszer) családból származó gyermek korán közeli kapcsolatba került a zenével, édesapja adta kezébe a hegedűt, kezdte el a tanítását, majd a házi muzsikálás és a társas zenélés alapozta meg későbbi pályáját, előadói karakterét. Hat éves korában lépett fel először, utoljára pedig a halála előtt két héttel, 87 éves korában.

Hegedűtanulmányait a Nemzeti Zenedében folytatta, majd a Liszt Ferenc Zene-művészeti Főiskolán Szerémi Gusztáv növendéke volt. Ezt követően Lajtha László, Waldbauer Imre, Rados Dezső, Hubay Jenő tanítása nyomán vált kiváló muzsikussá, sajátította el a hegedülés fortélyait. Külföldi tanulmányai és tapasztalatszerzése után (1936-tól egy éven át a Buenos Aires-i Rádiózenekar vezetője volt, 1940-ben Ankarában dolgozott zenekarvezetőként) 1940-től 1944-ig a Budapest Székesfővárosi Zenekara, 1945-46-ban a Rádiózenekar, 1946-tól pedig harminckettéven át a Fővárosi Zenekar (Állami Hangversenyzenekar, ma Nemzeti Filharmonikus Zenekar) koncertmestereként tevékenykedett. A nemzetközileg is elismert, a világ legjelentősebb pódiumain is megfordult Tátrai Vonósnégyes repertoárja tartalmazta szinte a teljes quartett-irodalmat.

Az 1957-ben alapított Magyar Kamarazenekar, amely főként az Állami Hangversenyzenekar tagjaiból állt, a belső intrikák és támadások ellenére megvalósította a szimfonikus zenekaron belüli legmagasabb rendű műhelymunka összekapcsolását a zenekari művészeknek is individuális élményt adó kamarazenéléssel.

1971-től haláláig a Zeneakadémia professzoraként nem csupán szakmai tudását, de hazaszeretettét, a zenekultúra megértését és

nemes emberségét is megpróbálta átadni növendékeinek.

Vendégprofesszorként tanított Caracasban és Assisiben, 36 nemzetközi versenyen zsűrizett.

Tátrai Vilmos munkásságához fűződik mintegy kétszáz hangfelvétel, hatvannál több magyar mű ősbemutatója, valamint számos külföldi zenedarab első előadása, illetve kottapublikációk, tanulmányok közzététele. Egész élete során dokumentálta művészi munkájának minden mozzanatát. Emlékiratát „Hegedűszó alkonyatban”, gyermekei rendezték sajtó alá.

Tátrai Vilmos kitüntetései: Kossuth-díj (1958), Erdemes Művész (1966), Kiváló Művész (1970), Liszt-díj (1952, 1972), Bartók-Pásztori Nagydíj, (1985) Magyar Köztársaság Érdemkereszt (1992), Ferencsik-gyűrű (1992), Musica Omnia Nagydíj (1993), XIII. ker. díszpolgára (1999) posztumusz.

A Zenekar újság első számának indító interjújában (1994) és 85. éves születésnapjára viszaemlékezésében, (1997) sarkosan fogalmazott meg örök igazságokat, amelyekből idézünk néhányat:

„Egy zenekar olyan, mint az ország: ha jól vezetik, akkor ... jól működik.”

„Ugye az intrika ennek az országnak az egyik legfőbb mozgatóereje – amikor kamarazenekarunk a legnagyobb sikereit aratta, akik nem voltak benne, természetesen azt mondták, hogy ez rongálja a nagyzenekart. Nekem, mint öreg koncertmesternek az volt a véleményem, hogy aki ebben a – ne sértődjék meg senki – magasabb rendű muzsikálásban részt vesz, az a nagyzenekarban is kamatoztatni tudja majd azt a technikát és tudást. A kamarazenekarban ugyanis nincs statisza – a nagyzenekarokban bőven lehet...”

„Előbb-utóbb minden állandó karmestert megutálnak.”

„Annak idején, az én ifjúságomban, a bécsi és a budapesti Operaház fizetései között nem volt semmilyen különbség. Az Operaház zenekara igen jól meg volt fizetve: az idősebbek miniszteri tanácsosi fizetést húztak...”

„Nem tudom elviselni a gondolatot, hogy vannak itt emberek, akik évtizedeken át valóba áldozatos munkát végeztek, s aztán jön egy zenekar, amely semmit sem csinált, s mégis háromszor annyit keres.”

„Az sem vigasztal, hogy olvasott napilap úgynevezett kritikusat már perelik a kollégák, miután kiderült, hogy az illető még a kottát sem ismeri, de megengedhetetlen hangon ítélkezik mások felett.”

Idén húsz éve játszik Szepesi Bence a Budafoki Dohnányi Ernő Szimfonikus Zenekarban. A klarinét szólam vezetője fiatal kora ellenére nemzetközileg is elismert és keresett zenész, klarinét és szaxofon tanár, zsűritag, különböző kamaraegyüttesek és zenei kezdeményezések motorja a zenekarban.

■ *Mi készítette arra, hogy klarinéton tanuljon?*

– Mind a foci, mind a zene már pár éves koromtól kezdve párhuzamosan az életem része lett. A kezdeti furulyázás után egy szerencsés véletlennek köszönhetően az egyik osztálytársam édesapja, aki az Állami Hangversenyzenekarban klarinétművész volt, elvitt az egyik zenekari kollégájához, hogy tanuljak nála klarinétozni. Az eredmények már korán jöttek. 11 évesen megnyertem a Budapesti Klarinétversenyt, s ezután a Tóth Aladár Ifjúsági Szimfonikus Zenekarral Görögországba utaztunk, ahol szólókoncertet adtam a zenekarral és külön is.

■ *Mi indította el a pályán?*

– A konzervatóriumi zenetanulmányok után a Zeneakadémián szereztem klarinétművész diplomát. Rendkívüli lehetőségek nyíltak meg számomra azáltal, hogy a tanáraink a vezető szimfonikus zenekarok szólóklarinétosai voltak, így általuk én is korán játszhattam a legfontosabb zenekarokban, az Állami Hangverseny Zenekarban, a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarában, a Budapesti Fesztiválzenekarban és később az Operaházban is. Az ilyen széleskörű ze-

Húsz év a Dohnányi-zenekarban

„A Vidéki Megérthető Zene sorozattal magyar eldugott falvakban iskoláskorú fiataloknak is koncertezünk.”

nekari háttér valószínűleg keveseknek adatik meg, örülök, hogy nekem így alakult.

■ *Sajnos ma egyre nehezebb helyzetben van a művészeti oktatás, minden területen csökken a kulturális támogatás. Ön szerint min múlik a zene jövője, a koncertélmény megteremtésének lehetősége?*

– Legfőképp a példaképeken és a szülői, a nevelői és a politikai felelősségvállaláson. Már két éve a Miskolci Egyetem Bartók Béla Zeneművészeti Intézetében szaxofont tanítok. Munkám kezdetén elgondolkodtam azon, hogy a hangszeres tudáson kívül vajon mit tudnék adni a mostani generációnak? Talán azzal segíthetem legjobban a boldogulásukat, ha az élet emberi oldalát is ugyanúgy megmutatom és erősítem bennük. Ha mindig tisztességgel és példamutató szeretetből tudják hivatásukat csinálni, akkor járnak helyes úton. Igyekszem mindezt számukra a gyakorlati példával is alátámasztani az együtteseimben végzett tevékenységemmel.

■ *Hol tart az ön által alapított Budapest Saxophone Quartett, illetve a hazai, hangszeres zenét érteni tanító Vidéki Megérthető Zene sorozat?*

– Klarinét együttesemmel a 90-es évek elején Párizsban együtt versenyeztünk a Quatuor de Saxophones de Paris együttesével. Ekkor határoztuk el, hogy itthon is megalapítjuk a klasszikus zenét játszó együttest. A kvartettel a Párizsi zeneakadémián tanultunk, diplomáztunk, majd nemzetközi versenyeken vettünk részt. Közel egy évtizede a Nemzeti Filharmóniának köszönhetően a Vidéki Megérthető Zene sorozattal magyar eldugott falvakban iskoláskorú fiataloknak is koncertezünk. Órarendjünkbe építve a muzsikálás mellett hangszerismertetést tartunk, s elszántak vagyunk a számukra meghatározó élmény-nyújtásban. A koncert egésze, végleges formája mindenkor a hallgatósággal együttműködve jön létre, közös produkció, amiben reméljük, hogy mindenki jól érzi magát. Abban bízunk, hogy fiatal látogatóink emiatt máskor is elmennek

majd hangversenyre, hátha ott is jól érzik majd magukat. Mivel mi is fiatalok vagyunk, ezért könnyedebb stílussal is népszerűsítjük a hangszert és a zenét. Vigyázunk arra, hogy a show elemek mellett megtartsuk a minőséget is. Valaki egyszer azt mondta, hogy a cirkuszt csak komolyan szabad csinálni. Vukán Györgytől tanultam azt is, hogy ha csak egy pillanat van a koncerten, ami megragadta a hallgatót, akkor már megérte. Hátha valakinek attól a pillanattól jön meg a kedve a zenéléshez. Élvezni kell a zenét, és nem az a cél, hogy lenyomjuk a darabot a közönség torkán. Ha az ember őszinte a színpadon, képes elérni a célját.

■ *Legközelebbi tervei?*

– A Dohnányi zenekarban eltöltött éveim jubileuma alkalmából november 16-án a MOM Kulturális Központban, az Universitas bérlet-sorozatunk keretében játszhatom a klarinét szólót Ante Grgin: Klarinétversenyében, amely mű egyébként magyarországi bemutató is lesz.

(A cikk szerkesztett kivonata a Hangolóban megjelent, Petrő Judit által lejegyzett interjúnak.)

Koncertekről

Augusztus 30 – MÁV Szimfonikus Zenekar

Voltaképp évadnyitási előtti koncertet hallottunk: azt a programot játszotta el az Olasz Kultúrintézetben a MÁV Szimfonikus Zenekar, amellyel másnap turnéra indult. Veronában szeptember 1-jén a Teatro Filarmonico 2012–13-as évadjának nyitókoncertjét adta, a zongoraművész-karmester Vittorio Bresciani közreműködésével. Bresciani egy pármái nemzetközi Liszt-verseny 2. helyezetteként szinte elkötelezett Liszt-játékos lett, diszkográfiája is erről árulkodik. Jó egy évtizede kezdett vezényelni, s szakmai életrajza arról tanúskodik, hogy különösen hozzáértő a szívéhez a kettős-funkció, amikor zongoraversenyt vezényel hangszere mellől. Ezúttal Ravel Balkezes zongoraversenyét játszotta. A zongorát úgy helyezte el, hogy jól látsszék a bal keze (tehát, a prímsszólammal szemben, a mélyvonósok előtt foglalt helyet). A romantikus művek előadásakor oly hatásos lelkesülés ezúttal azt eredményezte, hogy a Ravel-mű viszonylag kis dinamikai sávban szólalt meg (igaz, a differenciált előadásnak nem kedvezett a viszonylag kis pódium sem).

Furcsa műsort hallottunk, Ravel muzsikáját (a zongoraverseny mellett a Spanyol rapszódia), valamint Bernsteinét a West Side Story részleteiből készített Szimfonikus táncokat, s szimfonikus képeket Gershwin operájából, a Porgy és Bessből.

Két félidő, két kontinens, két zenei világ, igaz, több érintkezési ponttal. Ami Bresciani-t illeti, korántsem tűzte ki céljával, hogy megteremtse mindegyiknek a saját atmoszféráját. Vendégkarmester-típusú vezénylés az övé: a művek ismeretében sematikus mozdulat-kinccsel tartja fent magának az irányítás jogát. Tehát, korántsem követi csupán a hangzást, hanem mintegy keretet biztosít a zenei anyagnak. E keret-szerkezet magyarázza a belső megformáltságot, ugyanakkor azt is, hogy a hallgatók nem érzik a folyamatok egészét – s valószínűleg igaz ez a közreműködőkre is. Amit a kidolgozottság „helyiértékével” nyerünk, elveszítjük a távlatok hiányán. Az amerikai félidő rövidebb lélegzetű tételei esetében kevésbé hatott zavarónak ez a körülmény, ami pedig Ravelt illeti – nos, örültünk, hogy élőben hallhattuk a koncertprogramokon viszonylag ritkán szereplő alkotásokat.

A zenekar felkészülten játszott, ténylegesen koncertnek tekintette azt, ami valójában a nyilvános főpróba funkcióját töltötte be.

* * *

KRITIKÁTLAN KRITIKA

Szokatlan cím, szokatlan műfaj – csakúgy, mint az a rendezvény, amely a megírására készített. Ahová, őszintén megvallom, korántsem kritika-író szándékkal mentem. Épp ezért, a reflexió időtlenül aktuális.

A Liszt Ferenc Emlékmúzeum június 2-i matinékon centjére invitált a meghívó, amely a „Mesterművek magyar mesterhegedűkön – 3.” címet viselte. Szecsődi Ferenc játszott, Szentpéteri Gabriella zongorakíséretével. A műsoron Corelli La Foliáját követően Kreisler átiratában egy Mozart-rondó szerepelt, az Arab dal Rimszkij-Korszakov Seherezádéjából, továbbá Kreisler, Vieuxtemps és Hubay néhány darabja.

Kétségkívül populáris műsor, vélhetnénk, „a nagyközönségnek”. Igenám, de a Liszt Ferenc Kamaraterem befogadóképessége igencsak korlátozott. S valóban kicsinek bizonyult a terem az érdeklődéshez képest. A publikum különböző rétegekből tevődött össze: a múzeumlátogatást zenehallgatással összekötni szándékozó – többségükben külföldi – turistákból, szűk szakmai közönségből, akik nyilvánvalóan „Szecsődihallgatni” jöttek (értsd, mindegy, hogy mit játszik, az előadó személye a vonzerő), s csoportosan megszervezett gyermek-közönségből, hála tanáraik előrelátásának. Mert aki nem gondoskodott előre, idejekorán jegyről, annak nagy valószínűséggel csalódnia kellett: a népes várakozóseregben kevesek voltak olyan szerencsések, hogy utolsó pillanatban lemondott jegyhez juthattak.

A hangverseny címében a 3. szám megtevesztő lehet – a gyanútlan érdeklődő arra gondolhatna, sorozat közepébe csöppen. Valójában inkább folyamatról van szó, arról a több éves gyakorlatról, hogy Szecsődi Ferenc évadonként egy-egy koncerten bemutat magyar mesterhegedűket, alkalmanként hetet. Korábban volt olyan rendezvény, ahol a műsor végén szólította színpadra a hangszerkészítő mestereket a hegedűművész, ezúttal még szerencsésebb megoldást talált: remek ötlet volt a pódiumon „elhelyezni” a

hét hangszerészt, s előttük asztalon a megszólaltatásra váró hangszereket. Így hegedűről-hegedűre haladva, önként kínálkozott a lehetőség a hangszerkészítők megszólaltatására is. A jól kiválasztott kérdésekre adott válaszok során úgy érezhettük: személyes ismerőseink lettek. S miközben őket hallgattuk, óhatatlanul is rá kellett döbbenni, milyen méltánytalan sorsra vannak kárhoztatva. Szinte reflexből elővettem a tollamat, s kidekoráltam a műsorlapot – de vajon hányan vannak a közönségből, akik valamennyiük nevét megjegyezték? Ezúttal az olyasfajta „háritásnak” sincs létjogosultsága, hogy máskor, vagy legközelebb – hiszen vajon részesei leszünk-e a következő hasonló vállalkozásnak?

Ugyanakkor, már az is nagy előrelépésnek mondható, hogy legalább egy-egy koncerten reflektorfénybe kerülhettek, ráadásul maguk is élvezhették munkájuk – immár hangzó – gyümölcsét, miközben lehetőségük nyílt kollégáik hangszereivel való összehasonlításra is. Sokan itt értesültünk első kézből arról, hogy magyar mesterhegedűk nemzetközi versenyek nyertesei (legutóbb Rác Pál, a Cremonai hangszerkészítő Szövetség tagjái, aki a cremonai mezőny ismeretében elmondta: több hazai hangszer lett volna esélyes díjra, amennyiben kijutott volna), tehát a szűk szakmai ismerettség/elismertséggel nincs probléma. Szecsődi Ferenc, akit külföldön „magyar Paganini”-ként tartanak számon (milyen jellemző, hogy ő nem él ennek ideháza kiaknázható PR-értékével!), a Hubay Társaság elnökeként tett javaslatot arra, hogy minden év júniusának első szombatja a „Magyar Hegedűk Napja” legyen. A különböző helyszíneken rendezett mesterhangszer-bemutatókat rendre nagy érdeklődés kíséri – remélhetőleg hamarosan tovább „nyitnak”, új, nagyobb befogadóképességű (s egyben jó akusztikájú) koncerttermek meghódításával.

Popara Nikola, Guminár Tamás, Rác Pál, Nagy András, Kemény Zsombor, Holló Benke és Székely Márton egy-egy hangszerét mutatta be Szecsődi, kétségkívül a hangszer „természetének” ismeretében választva ki azt a kompozíciót, amelynek megszólaltatásakor érvényesül az adott instrumentum egyénisége. A szakmai közönségnek is „jól jött” a populáris műsor: a figyelem elsősorban a hegedűhangra irányulhatott. S itt

jött a keserű tapasztalás: szegényes a szó-kincs ahhoz, hogy találóan – egymástól megkülönböztetően – jellemezni tudjuk az egyes hangszereket. A legközelebb akkor járunk az igazsághoz, ha a szünet nélkül tartott hangversenyt afféle „változatok gyönyörködtetésre” élményként örökítjük meg. Azt persze a nem-hegedűs hallgató is észrevehette, hogy Szecsődi a hangszerekműsorszámok sorrendjével is tudatosan komponál. Végére hagyta ugyanis saját hangszerét, amelyet a Cremonában végzett Székely Márton készített. Ily módon a Geyer Stefinek ajánlott Hubay-mű, az Orgonabokor-keringő igazi stretta-finálé lett. Szaladt az idő, észrevétlen – a hallgatóság lelkesedése természetesen ráadászámokat követelt. Ekkor már kinyitották a terem ajtaját – s ekkor derült ki, milyen szép számban tartottak ki azok az érdeklődők, akiknek nem jutott jegy. Számukra volt igazán jutalomjáték a ráadás!

A hangverseny címe a mesterműveket és a

magyar mesterhegedűket említette, mint érdeklődés-felkeltőket. Részben, mert frapáns így, az alliterációkkal. A hangszerészek jelenlétének többlet-élményével csak a közönség szembesült. Az előadás várható színvonalát önmagában fémjelezte az előadó-páros, hiszen Szecsődi (akit egyébként sajnálatos módon, csupán ritkán hallhat a fővárosi koncertlátogató) atmoszféra-teremtő jelenlétével pódiumművészként – ne szégyelljük elismerni – világmárka, s méltó partnere Szentpéteri Gabriella, akivel azóta játszik rendszeresen kamarazenét, amióta a Magyar Zongorás Trió hegedűse lett. A triókban illetve szonátákban egyenrangú szerephez szokott zongoraművész számára nem szokatlan a kíséret – kevéssé hálás – háttérszerepe. Ezúttal is kijutott neki átiratból (ami a legkritikább esetben „hangszereszerű”), ráadásul rendkívüli zenei érzékenység és alkalmazkodóképesség szükséges a kísérethez olyankor, amikor a szólista szólamakkor igazán hatásos, ha az előadó él az

agógikus szabadság lehetőségével. Szecsődi vonója alól vitális táncdallamok sorjázta, a magyar(os) zsáner csakúgy elhithető erejű volt, mint a keringők hangvétele. Felszabadultan muzsikálhatott, abban a biztos tudatban, hogy kísérője nem korlátozza szabadságában, hanem vele együtt-lélegezve biztosítja számára a harmonikus hátteret.

S csak azoknak a szakmabelieknek címezve, akik idegenkednek az effajta zsánerdarabokból összeállított műsortól, megjegyzem, hogy Szecsődi a rövid összekötőszövegébe tiszteletreméltó történeti adatot, érdemi információt sűrített. Tette mindezt imponáló könnyedséggel és közvetlenséggel, vérbeli pedagógusként, a korszerű ismeretterjesztés mintapéldájaként.

Hasznos délelőtt volt minden jelenlévő számára, amely közelebb vitte a hallgatóságot, hogy jó zenész (vagy ami legalább olyan fontos!), értő zenehallgató legyen: művelte a hallást, a szívet és az értelmet.

(Fittler Katalin)

Könyvrecenzió

Bónis Ferenc ikerkönyvei:
Élet-képek: Bartók Béla
és Élet-pálya: Kodály Zoltán

Két, jócskán lexikonméretű könyv, mindkettő a Balassi Kiadó érték-orientált vállalkozásának gyümölcse. Az első Bartók születésének 125. évfordulójára készült (2006-ban), a második (nem várva kerekszámú évfordulóra) 2011-ben jelent meg. Külön-külön is érdemesek (lettek volna) a szemlészésre, együttes tanulságaik azonban nem maradhatnak szó nélkül.

Az írás történetében az egyik (ha nem a) legjelentősebb mérföldkő a könyv-formátum megjelenése. S miután polgárjogot nyert, mind szélsőségesebb méretekben kezdett terjedni. Összefüggött ez használatának jellegével csakúgy, mint divatirányzatokkal. A nagyméretű kötetek túlnyomórészt lexikális jellegűek (ha úgy tetszik, kézikönyvtárakba való), a karcsú-kecses példányok a személyes jelleget hangsúlyozzák (olyasmint tartalmaznak, amit nem kevesen szándékoznak állandóan maguknál tartani, adott korszakokban verseket, lírai megnyilvánulásokat például), a legkisebbek pedig gyűjtők szenvedélyét elégitik ki.

Ritka tehát az olyan kiadvány, amely terjedelmét meghazudtoló jellegű. Mint például Bónis Ferencnek az a két könyve, amely voltaképp a legszélesebb körű érdeklődésre tarthat számot.

Rendhagyó nagytetvérei az „X. Y. zeneszerző élete képekben” jellegű kiadványoknak, amelyek – valljuk meg – inkább reprezentatív jellegűek voltak. Ezek a könyvek bizonyos szempontból összegzésnek mondhatóak, ama tudás összegzésének, amely segítségükkel bárkié lehet: muzsikusé, elkötelezett zenebaráté, vagy egyszerű érdeklődő-tájékozódóé egyaránt. Mert nem feltételeznek semminemű szakmai tudást-felkészültséget, kizárólag időt kérnek a potenciális olvasóközönségtől.

Időt, amiben szűkösön vagyunk a 21. század elején – ugyanakkor felkínálják annak a lehetőségét, hogy a kínált tudás-mennyiséget bármiféle részletekben szerezhesse meg az érdeklődő. Mert egyvégtében való olvasást leginkább csak a kötetek bevezető tanulmányai igényelnek, a gazdagon kommentált képeskönyv további tanulságai bármiféle részletzéssel elsajátíthatóak.

Ilyesfajta munkára keresve sem lehetne ideálisabb személyt találni Bónis Ferencnél. Zenetörténeti életművének külön fejezetét

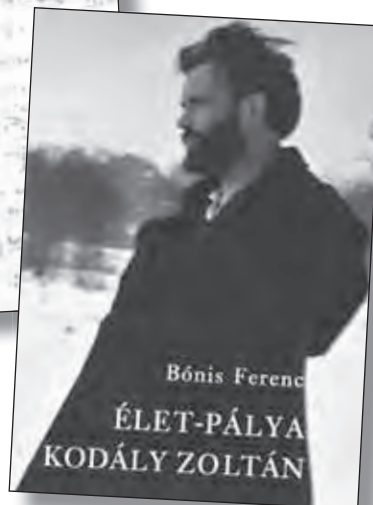
jelenti rádiós (szerkesztői) munkája, melynek egyik csúcsteljesítménye a két „Így látam...” sorozat, melyek (több kiadásban) nyomtatásban is napvilágot láttak. A történész, aki ezeknek köszönhetően már akkor felismerhette az „oral history” felbecsülhetetlen értékét, amikor az általános szakmai vélekedés nem foglalkozott e kérdéssel, szerencsés csillagzat alatt kezdett egyedi vállalkozásába: a bővített kiadások tartalomjegyzékében megjelenő fekete keretek ékesen bizonyítják, szinte az utolsó pillanatban mentette a menthetőt. A rádióműsorok terjedelmét a műsoridő korlátozta, s vélhetőleg a nyomtatásban megjelent – gyakran bővebb – verzió sem tartalmazta mindig a „felgyűjtött” adat- és élménymennyiség egészét. A publikálásra nem került anyag, életbe-ágyazottságával, a szerkesztő tapasztalati kincse maradt, olyan tőke, ami későbbi publikációiban kamatozott. Így e két kötetben olyan munkák jöttek létre, amelyeknek nincsenek alternatívái. Nem kiválthatóak – mást, másképp tanítanak, mint más könyvek, tanulmánygyűjtemények. Másképp okulhatnak belőlük a szakmabeliek is.

Bartók és Kodály: ikercsillagok a magyar zenetörténet egén. Szabolcsi Bence költőien megfogalmazott, lényegretörő meglátása újabb alátámasztást nyer e kötetek által. Tegyük hozzá: a rendelkezésre álló nagy terjedelem (nyilvánvaló: a gazdag kép- és dokumentumanyag birtokában még így is

szelektálásra kényszerült az összeállító) egészen kivételes lehetőséget biztosított ahhoz, hogy különböző megvilágításokban mutassa az egyes kötetek főszereplőjét. Néha történelmi-társadalmi környezetben, máskor intim közelségből, de szerencsére sohasem süllyedve a bulvársajtó – már-már személyiségi jogok határait súroló – színvonalára.

Mi adja e kötetek kivételes értékét? Az idők szavának felismerése, miszerint napjaink embere (értsd, nyomtatott sajtót még mindig forgató embere) némileg másképp viszonyul az olvasáshoz, mint elődei. Tudásanyag helyett általánosabb az információszerzés gyakorlata, a nagy összefüggések iránti érdeklődést háttérbe szorította a különböző szempontok szerint „érdekes” keresése. Nos, az információhordozók gazdag világában is ritka az olyan forrás, ahonnan ennyi (különbözőféle) értesülés begyűjthető. Célirányos kérdésekre persze aligha kapunk választ, de a kötetekben tallózva új világok tárulnak fel előttünk. Összefüggések világosodnak meg, s egyáltalán, azáltal, hogy nem környezetéből kiragadva, hanem korának gyermekeként ismerjük meg a két szerzőt, hirtelen többdimenzióssá válik alakjuk. A két könyv forgatója számára pedig világossá válik egyéniségük különbözősége, szinte kitapinthatóak az „érzékeny felületek”, ahol vállvetve küzdenek a közös célokért, s ahol ütközhetnek véleményeik. Emberi alakjuk már-már háromdimenzióssá, körüljárhatóvá válik azok számára is, akik személyesen még csak nem is láthat-

ták egyiküket sem.

A kötetek másik, bizonyos szempontból még fontosabb tanulsága immár a személyektől független. Szembesülnünk kell azazal, hogy – a technikai haladás áldásaként – a papír-alapú emlékezést mindinkább kiszorítja az elektronikus. Nézem a fotókat, s belegondolok: mi marad az utókorunk napjaink zeneszerzőiből? Mobiltelefonnal készített pillanatképek? Digitális képek, amelyek eltűnhetnek, ha összeomlik egy szerver? S vajon hogyan lehet majd egykor „visszakeresni” az esetleges felvétel-készítő apparátusokat? A halandóság és halhatatlanság játéka tréfálkodik velünk, amikor lemondunk pillanatok, folyamatok rögzít-

téséről (ami pedig, ismét csak hála a technikai fejlődésnek!) mind egyszerűbb (pontosabban: megoldhatóbb) lenne. Nézem a képeket, amelyek hivatalos alkalmakkor készültek – napjainkban a kirendelt fotósok a felhasználható (valamely sajtóorgánium által megvásárolt) képek kivételével nyilvánvalóan törlik a többi, ezáltal a holnap tegnapiját érvénytelenítik. Ha pedig a magánélet területére tévedek, saját gyakorlatból tudom: leszoktunk a fotózásról. Márpedig, ami nincs megörökítve, nem hívható elő. Nemcsak fénykép-minőségben, hanem a múltból sem!

Vészharangot kondítok tehát e kötet tanulságaként: zeneszerzők, előadóművészek hozzátartói, ne legyetek restek, szeretteiteket minél időtállóbban megörökíteni! Mert ha a majdani utókor érdeklődne is napjaink zeneszerzői/előadói iránt, nem fog találni semmit, s így rekonstruálni sem fogja tudni – még csak kaleidoszkóp-szemcséit sem – a napjainkbeli életnek. Ezzel ismételtelen halálra (örök elfeledettségre) lesz ítélve az a korszak, amelynek zenéjét – épp a játszottság rendszertelensége miatt – a historikus előadás iránt érdeklődők sem fogják tudni feltámasztani.

Fittler Katalin

Lemezkritika

Zádor Jenő (1894–1977) szerzői album
(NAXOS 8.572548)

A MÁV Szimfonikus Zenekar legújabb felvételén Zádor Jenő öt műve szerepel. Olyan szerző életművéből ismerhetünk meg egy szeletet (pontosabban, több szeletébe kóstolhatunk bele), akinek a neve keveset mond a szakmabelieknek is. Érthető ez, hiszen élete jelentős részét külföldön töltötte, s amikor idehaza élt, akkor sem arattak átütő sikert idehaza bemutatott művei. Bátaszék szülötte tizenhat éves korától Bécsben, majd Lipcsében tanult (utóbbi városban Max Reger volt a zeneszerzés-tanára), Münsterben doktorált, majd ismét Bécs-

ben tanult, egészen 1928-ig. A gyermekként virtuóz zongorista mindeközben már elkötelezte magát a zeneszerzés mellett, amelynek szakmai részét hosszú tanulmányideje alatt alaposan elsajátította. Vállalkozókedve a bátorságban mutatkozott meg: pályakezdőként mert szimfóniával és operákkal „nyitni”. 1923 és ’36 között három színpadi műve került bemutatásra a budapesti Operaházban. Az Anschlussot követően emigrált, Amerikába. Hollywoodban néhány filmzenét írt, emellett főként hangszerelőként vált ismertté (1941-től ’63-ig szoros munkakapcsolatban volt Rózsa Miklóssal). Formai biztonság és láttató hangszerelő-készség birtokában komponált és hangsze-

relt. Hitt abban, hogy van közönsége – abban, hogy mesterségbeli tudással készített, könnyen befogadható darabjai tetszésre találhatnak. A színvilággal kárpótolta hallgatóit a feszültség-oldás dinamizmusának teljes hiányáért. Zádor zenéje harmonikus, konfliktusmentes, földközeli-kommersz bútorzene. Kortalan zene – amely általában nem vesz tudomást kortársairól, kiváltképp a kísérletező-újítókról.

A felvételen is hallható Magyar capriccióját Carl Schuricht vezényletével 1935-ben mutatta be a Filharmóniai Társaság Zenekara, a Csárdás rapszódia már Amerikában készült, Kolumbusz Kristófról szóló, sikeres opera-oratóriumának a bemutatását követően. „Ennyi” – e divatos szóval summázhatjuk, mit vitt magával zenei anyanyelvi emlékként az Újházába. Ez nem kritikai megjegyzés, hanem tény – mintapélda,

hogy feltérképezhessük és megérthessük a (nem-muzsikus) disszidensek ízlésvilágát. A Gyermekszimfónia afféle szvit, mint a kísérőszövegből kiderül, 1941-ben mutatták be New Yorkban, átdolgozott verziója 1960-ban került közönség elé Los Angelesben. (Azt csak feltételezni lehet, hogy a későbbi verzió került most megörökítésre.) Az Öt kontraszt a legnagyobb formátumú, 1963-ban készült, '64-ben kinyomtatták, 1965-ben Philadelphióban nem kisebb dirigens vitte sikerre, mint Ormándy Jenő. A felkérésre írott Ária és Allegro premierjére 1967-ben került sor (Los Angelesi Filharmonikusok). Ebben a sorrendben készültek a felvételen szereplő művek – a korongon, érthetően, más sorrendben szerepelnek. Az Aria and Allegro lett a nyitódarab, ezt követi a Five Contrasts, az A Children's Symphony, s a magyaros darabok (megtervezett ráadás-ként) maradnak a végére. Érthető, így a Csárdás Rhapsody hatásos finálévá nemesedik.

Figyelmes (elemző) hallgatásra leginkább az Öt kontraszt érdemes, felfedezni olyan zenei emlékeket, amelyek immár bekerültek Zádor saját zenei szókincsébe. Felcsendül a jellegzetes páva-dallamfordulat, a Scherzo rusticóban egyes elemzők mahleres utánérzést sejtene, s bizonyosra vehető, hogy Zádor ismerte Bartók Concertóját. A záró fuga letagadhatatlanul Reger-tanítvány műve.

Ezek és hasonló apró „felfedeznivalók” lelkesíthették az előadókat szólamaik megszólaltatásakor, és a választékos hangszerelésnek köszönhetően megannyi hálás-hatásos szóló-állás.

A dirigens Mariusz Smolijjal már korábban is készítették felvételt (Rózsa Miklós szerzői korongot). Kidolgozott produkció született, annál is inkább, mivel korábban már hangversenyen játszotta a zenekar e műveket, tehát nem most találkoztak először Zádor Jenő műveivel.

Azoknak a műveknek a felvételénél, amelyeknek diszkográfiája elhanyagolható, szinte hasonló súlyú az előadók felelőssége, mint a legújabb alkotásokénál, hiszen egyik esetben sem áll rendelkezésre az előadói

gyakorlat (többféleképp értelmezhető) hagyománya. Szinte etalonná minősül a rögzített interpretáció, egyenlőségjel kerül a mű és hangzó alakja közé. Ebből a meggondolásból vetem fel a korongon hallottakkal kapcsolatos egyetlen aggályomat: biztos, hogy mindegyik darabot/tételt ennyire „komolyan kell venni”? Nem vezet-e Zádor művészetének szimplifikálásához, ha hasonlóképp dimenzionálják az Öt kontrasztot, mint a Gyermekszimfónia tételeit? Félve teszem fel e kérdéseket, tudva, hogy utólagos technikai korrekciók is közrejátszhatnak a végső hangzásképp kialakulásában (vizuális analógiával: amikor albumban azonos méretű a vásár képe és a csendélet). De a karakterizálás mindenképp az előadók produktuma – s talán még közelebb kerülhetett volna az utókor hallgatóságához Zádor Jenő muzsikája, ha a dimenziókat kevésbé egységes (értsd, tudatosan-vállaltan differenciáltabb) interpretációban ismerheti meg. Ha e tonális zenében nemcsak plasztikus formák és áttekinthető partitúraoldalak kerülnek megjelenítésre, hanem karakterek és hangulatok is oly módon, hogy a hallgató érezze a közvetítők személyességét (néha talán egy mosolyt, amely mosolyt fakaszt a hallgatóban is, máskor a cinkos összekacsintás készítését, egy-egy nótaidézetnél). Nem vitás: az ilyesfajta kommunikálás könnyebb az élőzenélés alkalmi során.

Fittler Katalin

A Magyar Állami Operaház pályázatát hirdet

BRÁCSA TUTTI MUNKAKÖR BETÖLTÉSÉRE

Jelentkezési határidő: **2012. október 21.**

Pályázni részletes szakmai életrajzzal lehet, melyet személyesen a Magyar Állami Operaház Zenekari titkárságán (1065 Budapest, Hajós utca 8-10.) 10:00 és 14:00 óra között kérjük leadni, vagy az orchestra@opera.hu e-mail címre elküldeni!

További felvilágosítás a Zenekari titkárságon: a 331-9478-as telefonszámon.

A sikeres pályázók **2012. november 21-én** próbajátékon vesznek részt, melyre november 1-ig meghívást kapnak.

A próbajáték helyszíne:

Magyar Állami Operaház Jókai utcai próbaterme (1066 Budapest, Jókai utca 2-4.)

Időpont: 2012. november 21. 10:00

Apróbjáték 2 fordulóban kerül megrendezésre:
– 1. forduló: függöny mögött
– 2. forduló: függöny előtt

Próbajáték anyaga:

I. forduló:

Szabadon választható J.S. Bach tétel bármelyik hegedű partitúrából vagy csellósztvből

II. forduló:

Karl Stamitz: D-dúr brácsaverseny I.tétel kadenciával

Kötelező zenekari anyagok (kijelölés szerint):

Mozart: Figaro házassága – nyitány, első 3 sor
Verdi: Don Carlos- 16. oldal, M-től az oldal végéig

Puccini: Pillangókisasszony – I. felvonás előről 2-ig 19-től 20-ig

Puccini: Manon Lescaut - Intermezzo 2-től 4-ig

Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok –

Előjáték 2. oldal

Tempo I. „ma un poco piu moderato”-tól az

oldal végéig, 3. oldal 13-tól az oldal végéig

Bartók: A kékszakállú herceg vára – 26-tól

27-ig

Bartók: A csodálatos mandarin – 7 előtt 8.

taktustól 8 előtt 2. taktusig, 101-től 103 után

2. taktusig

R. Strauss: Elektra – 260 után 6/8-től 263-ig,

273-tól 274-ig

A kijelölt zenekari anyagok kottája a Zenekari titkárságon vehető át, vagy kérésre e-mailben elküldhető. A próbajáték résztvevőinek sorrendjét november 21-én reggel sorsolással döntjük el, a próbajátékhoz zongorakísérettel biztosítunk.

Kinevezési feltételek:

- magyarországi tartózkodási engedély beszerzése (külföldi állampolgár esetén)
- magyarországi munkavállalási engedély beszerzése (külföldi állampolgár esetén)
- állandó budapesti, vagy Budapest környéki tartózkodás
- állandó beoszthatóság – megbeszélés szerint
- állás betöltésének kezdete: megegyezés szerint
- munkáltatói döntés alapján határozott időre
- illetmény: az illetmény megállapítására a „Közalkalmazottak jogállásáról szóló” 1992. évi XXXIII. törvény rendelkezései az irányadók
- adózás Magyarországon

A próbajáték résztvevői részére útiköltséget és szállást nem áll módunkban fizetni.

Budapest, 2012. szeptember 24.

Ókovács Szilveszter
Magyar Állami Operaház
mb. főigazgató

Szimfonikus Zenekarok Futball-kupája 2012

Legjobban ismét a Rádiózenekar csapata szerepelt

Fotó: Zenekar

Idén is pályára léptek a magyar zenekari és énekkari művészek. A barátságos mérkőzésekre a budapesti csapatok mellett (a Rádió-, MÁV-, Dohnányi-, és Fesztiválzenekar, a Zuglói Filharmonia és a Nemzeti Filharmonikusok, az Operaház és a Liszt Ferenc Kamarazenekar, valamint a Honvéd és a Rádió-kórus egyesített csapata) két vidéki együttes, a Pannon Filharmonikusok és a Szolnoki Szimfonikusok muzsikusi neveztek be. Így összesen 11 csapat mérte össze tudását. A rendezvény – amelynek fővédnöke a Magyar Szimfonikus Zenekarok Szövetsége, szponzorai pedig a legkiválóbb balatoni borászok – célja az önfeledt szórakozás, a foci, a versengés, de leginkább a szakma összekovácsolása, a jó kapcsolatok ápolása és újak teremtése. A kupa főszervezője, Bodor János hegedűművész legnagyobb célkitűzése, hogy egyszer a vidéki csapatok mellett a szomszédos országok magyar zenészei is részt vehessenek a nemes versengésben.

! Mi a változás az idei bajnokságban?

– Bodor János: Idén először jöttek csapatok vidékről, Pécs és Szolnok muzikusait üdvözölhettük, illetve újabb zenekarok jelentkeztek Budapestről, a Liszt Ferenc Kamarazenekar, és a Zuglói Filharmonia. Több vidéki zenekar a fellépései miatt nem tudott eljönni.

! Ki állta az utazás költségeit?

– Mindenki maga teremtette elő a pénzt az utazáshoz, vagy a zenekar, vagy maguk a zenekari tagok.

! Idén szerencsére már szponzorok is beléptek a képbe...

– Így van, Bukta Júlia, a Nemzeti Filharmonikusok sajtómenedzsere elévülhetetlen érdeme, hogy neves Balaton-felvidéki borászok díjnyertes borokkal támogatták a rendezvényt. Ilyen módon a győzteseket méltó módon tudtuk megajándékozni, de még a díjat nem nyert csapatoknak sem kellett üres kézzel távoznia.

! A győztesnek kijáró kupában is van változás.

– A Szimfonikus Zenekarok Szövetsége felajánlása egy vándorszerleg, amit minden alkalommal a nyertesek vihetnek haza, és tarthatják maguknál a következő versenyig.

! Évtizedeken keresztül óvták a zenészeket a sporttól, nehogy sérülés érje őket. Mi erről a véleménye?

– Nagyon remélem, hogy a meccsek utáni koncertek nincsenek veszélyben! A szenvedély, az improvizálás, a versengés a zenében, és a sportban is fontos, tehát kiegészítik egymást.

! Fontosnak találja, hogy a zenészek ilyen módon is találkozzanak?

– Nekem nagyon nagy öröm, hogy idén még a tavalyinál is többen vagyunk, már az első kitzűzött dátumra nagyon sokan jelentkeztek, aki nem jött el, csak a hangverseny miatt maradt távol, nem azért, mert nem tudta megszervezni a csapatot. Fontos, hogy ezekben a nehéz időkben is össze tud fogni a szakma, és egységesen pozitívan áll egy ügy mögé.

A MAGYAR SZIMFONIKUS ZENEKAROK 2012. ŐSZI FUTBALL-KUPÁJÁNAK VÉGEREDMÉNYE:

**Első helyezett:
a Magyar Rádió Szimfonikus
Zenekarának csapata**

**Második helyezett:
a Honvéd- és a Rádiókórus
egyesített csapata**

**Harmadik helyezett:
a Szolnoki Szimfonikus Zenekar
csapata**

Fotó: PERÉNYI ÁRTILA • perenyi.attila@chello.hu

A Magyar Szimfonikus Zenekarok Szövetségének vándorszerlege ismét a Rádiózenekaré lett

Szép pillanatok

Fotó: ZENEKAR

Tóth Csaba a Rádiókórus csatára

Fotó: PERÉNYI ÁRTILA • perenyi.attila@chello.hu

Lendvai György példamutatón és fáradbatalanul küzdött zenekaráért

Fotó: PERÉNYI ÁRTILA • perenyi.attila@chello.hu

Varga Gábor a Rádiózenekar támadását vezeti

! Úgy tűnik, hogy korra, nemre való tekintet nélkül mindenki részt vehet a nemes versengésben...

– Valóban, szinte minden korosztály képviselteti magát, sőt, Szabó Szilvia –szolnoki oboista – személyében női focistát is üdvözölhettünk a versenyen.

! Mikor lesz a következő bajnokság?

– Nagyon remélem, hogy ezen túl évente két forduló fogunk tudni rendezni itt, az Arany Ászok Sportaréánában. Most csodálatos időben zajlottak a versenyek, de aki az előző alkalommal itt járt, tudja, hogy télen egy fűthető sátor fedi a pályákat, tehát a bajnokságot mindig meg lehet tartani.

A Magyar Állami Operabázis csapata

A Budafoki Dobnányi Ernő Szimfonikus Zenekar csapata

A Zuglói Filharmonia – Szent István Király Szimfonikus Zenekar csapata

A Liszt Ferenc Kamarazenekar csapata

Az első helyen végzett Rádiózenekar induló csapata

A Pannon Filharmonikusok – Pécs csapata

A MÁV Szimfonikusok csapata

A Nemzeti Filharmonikusok csapata

Foto: ZENEKAR

A Budapesti Fesztiválzenekar csapata

Foto: ZENEKAR

A második helyen végzett a Rádiókórus és Honvédkórus összevont csapata

Foto: ZENEKAR

A harmadik helyezett Szolnoki Szimfonikusok csapata

Foto: PÉTERNYI ATTILA • BUDAPESTI FESZTIVÁL

A támogatók és a díjak

A RENDEZVÉNY TÁMOGATÓI:

Horváth Borház – Zánka a 2012. évi XXI. Füredi Borverseny abszolút győztese

A családi borászat a Balatonfüred-Csupaki borvidéken, Balatonfüredtől 20 km-re, Tagyon-hegyen található. A szőlészet és a borászat világa a család életének mindvégig meghatározója volt, hiszen a szülők, nagyszülők is ezzel foglalkoztak. A Horváth Borház családi vállalkozás, melyet 1999 telén alapítottak. Saját boraik előállításához az alapanyagot a család közel 15 hektáros szőlőbirtokának termése adja, illetve hosszú távú együttműködések révén, szőlőfelvásárlásból szerzi a szükséges mennyiségeket. A bor vásárlása bizalom kérdése, ezt a bizalmat kívánja pincészetük elnyerni azáltal, hogy a gyümölcs megtermelésétől az értékesítéssel bezárólag a tevékenység egészét kézműves módon önmaga végzi. Ennek eredményekén az idei XXI. Füredi Borversenyre 49 környékbeli gazda és pincészet nevezett be. A borokat két napig, négy bizottság bírálta neves szakemberek bevonásával. A verseny abszolút győztese a zánkai Horváth Borház lett, egy 2008-as Olaszrizlinggel.

Foto: ZENEKAR

Bukta Júlia PR manager

Szabó és Fia Borpince – Csicsó az Év Bortermelője – Szabó József

A Balatoncsicsón található pincészet, a családi hagyományokat folytatva, a XVIII. századtól foglalkozik szőlő- és bortermeléssel. A Nivegy-völgy kiváló adottságú agyagtalaján, közel tíz hektár területen termelik a Balatonfelvidék jellegzetes zamatú borait.

A Nivegy-völgy legféltettebb kincse a hungarikumnak számító Juhfark, amely rejtélyes férfiaságával ámulatba ejti az ideérkező vendéget. A helyi szájhagyomány szerint a Juhfark itt őshonos és innen került a Somlóra és nem fordítva! (Egyébként ezt támasztják alá a jelenlegi kutatások is...) A Juhfark mellett

Olaszrizlinget, Rajnai rizlinget, Szürkebarátot, Ottonel Muskotályt, Kékfrankost és Cabernet Franc, Merlot fajtákat is termelnek. Boraikat helyben a pincészetüknél, illetve Hévízen, Balatonfüreden és Veszprémben található saját üzleteikben vásárolhatják meg.

„Barátcsuha” Borház – Balatonakali

A Borház 2005-ben elkezdett építése 2006. júniusában fejeződött be. A Fenyő Hegyi Pincészet KFT által létesített Bor Kereskedőház célja, hogy a helyi termőhelyek borait felkarolva, azokat bemutassa, értékesítse. Az alapító családi vállalkozás tradicionális alapokon működő szőlő és bor termelése kellő alapot biztosít arra, hogy megalapozott szakmai és helyismereteit érvényesítse. A törtelemileg híres termelőhely kiváló borai méltán elismertek. A Pincészet neve onnan származik, hogy Nagy Imre, a Borház tulajdonosa, 1975-ben egy réti ültetvényen felfigyelt a „Barátcsuha” szőlőfajtára. Onnan indult el néhány száz tőkével és majd 30 évig kísérletezett a technológiával, és a borkészítéssel. Mára már a november végi-decemberi szüretelésű „Olaszrizling” valamint a Pincészet nevét adó régi szőlőfajta a „Barátcsuha” kiemelkedő minőséget biztosít.

W.J.

Sven Scherz-Schade

Sportszellem a klasszikus zene szolgálatában

Miben vehetnek példát a zenészek a sportolóktól?

A sportolók keményen és meghatározott rendszer alapján edzenek, amikor versenyre készülnek. A zenészek is sokat és szintén meghatározott rendszer alapján gyakorolnak, hogy az előttük álló koncerten a tudásuk legjavát legyenek képesek nyújtani. A sportolók általában valóságos szenvedéllyel követik kitűzött céljaikat. A zenészek többsége is szenvedéllyel játszik, és – ha zenéről van szó – komoly áldozatokra is képes. A sport és a zene számos közös elemet hordoz magában, de vannak lényeges eltérések is közöttük. Az orvosi ellátás terén például a zenészek jelentős hátrányban vannak a sportolókkal szemben. Ezen pedig változtatni kell.

A művészek és a zenészek sporttal szemben megfogalmazott korábbi előítéletei szerint a sport rendkívül veszélyes, sőt végzetes is lehet: éppen ezért, ha már sport, akkor is legfeljebb a sakk... A művelt polgár képéhez emellett korábban hozzátartozott a sport bizonyos fokú elutasítása is. Ezek az előítéletek azonban lassanként szertefoszlanak látászanak. A tömegsportok rámutatnak ugyan arra, hogy a jó fizikai erőnlét és a mozgás mindenki – így a zenészek – számára is az életminőség javulását jelentheti. Az élsport kapcsán pedig megismerhetjük azokat a teljesítménynövelést célzó és hatásos edzési módszereket, amelyek a hivatásos zenészek számára is hasznosak lehetnek, hiszen a hangszeres zenélés igénybe veszi a testet is. A sporthoz hasonlóan a teljesítmény szempontjából a zenében is meghatározó szerepet tölt be az izomerő, a légzéstechnika, a kondíció, a betanult motorikus mozgások és a szellemi frissesség.

„Sokat tanulhatunk a sportolóktól, és kívá-

nos lenne, hogy bizonyos dolgok – például a sportorvosi ellátás – a zenészek esetében is magától értetődőek legyenek” – mondja Willibert Steffens, münsteri zenész, a Német Zenekarok Egyesülete (DOV) „Egészség és megelőzés” munkacsoportjának elhivatott tagja, aki meg van róla győződve, hogy csak az egészséges zenészek képesek jó és kiváló teljesítményt nyújtani. Kollégáival közösen azon fáradozik, hogy felhívja zenésztársai figyelmét az egészség és az egészségmegőrzés fontosságára, hogy a zenészek minél korábban és minél rendszeresebben foglalkozzanak tartási problémáikkal, az izommerevség és a zenész szakmával járó egyéb panaszok megelőzésével. A kérdés ezzel kapcsolatosan az, hogy miben vehetnek a zenészek példát a sportolóktól.

A rendszer hiánya

A labdarúgók vagy az olimpiai sportolók esetében magától értetődő, hogy a játékosoknak, illetve a sportolóknak folyamatos orvosi és fizioterápiás ellátásban van részük. Az élsportolói teljesítményt nyújtó sportolók munkáját pszichológusok is segítik, és a nehezebb edzési időszakok során mentális támogatást biztosítanak számukra. Mindezek az edzővel egyeztetve olyan teljesítményszint eléréséhez segítik hozzá a sportolót, amely a jól megtervezett edzés- és pihenőszakaszokkal közösen lehetővé teszik, hogy a sportoló a verseny kitűzött időpontjában végül tudása legjavát legyen képes nyújtani. Willibert Steffens nagy vonalakban – és nem utolsósorban 22 éves fia révén, aki jelenleg a kölni sportfőiskolán tanul, gyeplabda játékos és polgári szolgálatát az esseni olimpiai központban teljesítette – ismeri a sportolók edzési alapelveit. „Megtapasztaltam, hogy a sportolóknak milyen komoly orvosi támogatásban van részük.” A munkacsoport tagjai arra jutottak, hogy a zenei életben is helyénvaló és kívánatos lenne a zenészek hasonló módon történő támogatása. „Elképzelhető lenne, hogy az élsportolókhöz hasonlóan az élvonalbeli zenekaroknak is részük legyen effajta támogatásban. Ez lenne az az alapelv, amelynek

megvalósítására törekszünk” – mondja Steffens, aki kollégáival az edzés és a versenyekre történő felkészülés vonatkozásában is példaként tekint a sportra. „A sportolók személyes edzésterv alapján készülnek. Vannak pszichológusai, akiknek az a feladatuk, hogy lelkileg készítsék fel őket a versenyekre. Ez a rendszer a zenészeknél hiányzik.” Steffens tudja, hogy az elképzelések utópisztikusak, hiszen képtelenség az egyes zenekari tagok mellé külön edzőt rendelni és számukra egyéni próba-, illetve edzéstervet készíteni. Ki tudná ezt megfizetni? „Mégis megéri eljátszani a gondolatot” – mondja Steffens. Akár azért, hogy távlatokat nyisson új szakmai elképzeléseknek, akár azért, hogy újragondoljuk a karmester szerepét.

Milyen pozitív változást jelentene az, ha a karmesterek egy kicsit edzőként is tekintenének önmagukra? A teljesítmény fokozatos növelésének a sport terén már bevált elve alkalmazható lenne a zene terén is. Sok karmester ösztönösen követi ezt a módszert: a zenészeknek nem kell rögtön az első próbán teljes hangerővel játszaniuk, és a zenekari hangzás kialakítása fokozatosan, egyre finomulva jön létre. Szintén sok karmester készül intuitív módon egy adott hangversenyre, miközben a zenészek az időbeosztást többé-kevésbé „edzési ütemterv-ként” érzékelik. Felvetődik azonban annak kérdése is, hogy jó-e az egyáltalán, ha a próbaidőszak során a zenészekben tudatosodik, hogy hol tartanak éppen a teljes próbaidőszakon belül. Az úgynevezett flow ugyanis – amikor a zenélés öröme elragadja a zenészt, aki eközben az időről el is feledkezik – alapvető motivációt jelent a zenekari zenész számára a gyakorlás során.

A test tudatos használata

A tudományt is foglalkoztatja a kérdés, hogy mennyiben alkalmazhatók a sportedzéseken szerzett tapasztalatok a zenei gyakorlatban. Claudia Spahn, zenészekkel foglalkozó orvosprofesszor és a freiburgi egyetemi kórház zenészekkel foglalkozó orvostudományi intézetének vezetője a zenészeket érintő

megelőzés és a hangszeres zenélés során végzett mozgások analízise terén folytat kutatásokat elméleti és gyakorlati szinten is. A szakirodalomban fellelhető ismereteket és más orvostudományi kutatások eredményeit fogja össze. Emellett empirikus kutatásokat folytat kérdőívek útján, de legfontosabb ismereteit mégis személyes betegkapcsolatai révén szerzi. Korábban rendszeresen végzett összehasonlításokat annak vizsgálatára, hogy a sportpszichológia terén ismert motivációs tréning alkalmazható-e a zenekari zenészeknél is. A vizsgálati eredmények azonban túl sok ismeretlent tartalmaznak, ugyanis kevés olyan információ áll rendelkezésre, amelyből a zenészeknek a saját munkájukkal kapcsolatos hozzáállására lehetne következtetni. Ráadásul amíg a sportolók esetében a teljesítménymotiváció egyértelműen (számokban vagy meccseredményekben mérve) meghatározható, addig e lényeges kérdés megválaszolása az alkotó munkát végző zenészek esetében sokkal bonyolultabb. A sikernek köszönhető öröm adja a motivációjukat, vagy netán a sikertelenségtől való félelem? És hogyan határozhatjuk meg a zene terén a siker vagy sikertelenség fogalmát? Egy „jó” vagy „jól sikerült” koncert lehet a siker mércéje, de tudományos értelemben véve mégsem tekinthető egyértelmű viszonyítási alapnak.

A sportolói karrier és a zenekari zenész szakmai életútja között számos egyéb különbség is fellelhető. Sportáguktól függően a sportolók a harmincas éveik közepe táján visszavonulnak az élsporttól és az állandó edzésektől. Az élsport e tekintetben tehát nem jelent pozitív, követendő példát. A profi labdarúgók – ha fiatal korukban sikerült megfelelő szakmai képzést szerezniük – karrierjük későbbi szakaszában edzők vagy menedzserek lesznek. Az edzések elmaradásával gyakran jelentkeznek náluk fizikai

problémák (például ízületi kopás, testsúlygyarapodás). Az élsporton belül csak kevés lehetőségük nyílik arra, hogy „szakmabeliek” maradhassanak.

A zenészeknek „egy életen át”, 65. vagy 67. életévükben történő nyugdíjazásukig kell bírniuk erővel. Ehhez kezdettől fogva meg kell tanulniuk, hogyan bánjanak a legmegfelelőbb erőforrásaikkal. „Ez a felismerés mára már általánossá vált, és örvendetes, hogy a zenei felsőfokú képzésben részt vevő diákoknak már az első félévtől kezdve tanítják is ezt” – mondja el Christoff Zalpour, az osnabrückeri főiskola alkalmazott fizioterápiás és oszteopátiás intézetének igazgatója és orvos-szakmai vezetője, akinek páciens-túrájába számos zenész tartozik. „A fizioterápia nagyon elterjedt a sport terén, és szeretnénk, hogy a zene terén is az legyen.” Zalpour elgondolása egyáltalán nem áll távol az „Egészség és megelőzés” munkacsoport elképzeléseitől, amelyek a sydney-i Ausztrál Kamarazenekar esetében már a valóság részét képezik: Bronwen Ackermann, a zenekar fizioterápiás szakembere a turnékra is elkíséri a zenekart, hogy biztosítsa a zenészek mozgásszerveinek karbantartását.

Zalpour meggyőződése szerint a zenészsakma képviselőinek ugyanolyan fizioterápiás támogatásra lenne szükségük, mint az élsportolóknak: a zenészek esetében a mozgások kisebbek ugyan, de gyakoriságuk jóval nagyobb, és a zenész emellett folyamatosan ismétlődő, finommotoros mozgásokat hajt végre. Zalpour szerint „a zenészszel szemben támasztott követelmények ugyanolyan mértékűek, mint egy profi labdarúgó vagy magasugró esetében.”

Amit a zenészek a sportolóktól megtanulhatnak az az, hogy újfajta és jobb viszonyt alakítsanak ki a saját testükkel. „Tudjuk, hogy a zenészek inkább intellektuálisan közelítenek testükhöz” – állítja Zalpour.

„Sokuk éveken át tanulja azt, hogyan kell elnyomni vagy elviselni a fájdalmat ahelyett, hogy a fájdalmat ellensúlyozó mozgásokat végezne.” Ennek következtében bizonyos mozgási folyamatok berögzültté válnak, merevség lép fel, ami végül már el nem nyomható fájdalomhoz vezet. Ennek ellensúlyozása a fizioterápia feladata, ami a szó szorosabb értelmében a rehabilitáció kezdetét is jelenti. A mindennapokban segítséget jelenthet az általános mozgás vagy még inkább a sport. A kettő közötti átmenet igen képlékeny. Az edzőtermi gépen is lehet célzottan edzeni az adott izomcsoportot, de egészségmegőrző testmozgásként választható a futás, gyaloglás vagy túrázás is. A sportág kiválasztásakor a zenészek mindenestre mindig figyelembe kell vennie a lehetséges balesetek valószínűségének mértékét – mondja Zalpour, majd hozzáteszi: „Az ujjak esetleges sérülésével járó röplabda például túl nagy kockázatot jelent a vonósok számára.”

A napjainkban úzható szabadidős sportlehetőségek kiváló alkalmat nyújtanak a kedvenc sportág biztonságos üzésére. Akinek a futás térdízületi problémákat okoz, áttérhet a görkorcsolyázásra, és ha teljes biztonságban szeretné magát érezni, sisakot és térdvédőt is húzhat, ami a kerékpározás vagy a síelés esetében is hasznos lehet. „Még emlékszem arra, amikor a 70-es években a zenekar vezetősége rossz szemmel nézte, ha valaki síelni utazott” – meséli Willibert Steffens. Ha a kolléga gipszben tért vissza a szabadságról, és sokáig betegállományban volt, máris beindult a szóbeszéd, hogy a sport „veszedelmes” dolog. Napjainkra azonban megváltozott ez a közvélekedés, ami nagyon jó. Az erősödő sportszellem a szó szoros értelmében csak hasznára lehet a zenei életnek.

(Das Orchester 2012/9)

Alfons Madeja

A zene és a sport

Közös gyökerek. Közös utak?

A kultúra és a sport azonos gyökerekkel rendelkezik. A kezdetek kezdetén mindkettő kultikus alapokon és a közérdekek szolgálatán alapult, és állami feladatként állami finanszírozásból működött. Míg a kultúra napjainkban is – legalábbis Németországban – alapvetően az állam feladatai közé tartozik, és közintézményként működik, addig a sport finanszírozásából az állam jelentős mértékben kivonult. Nem kis szerepet játszik ez abban, hogy a sport és a kultúra fejlődése különböző irányt vett. De hogyan tudnának újra egymásra találni, és hol találhatók közöttük napjainkban kapcsolódási pontok? Milyen lehetőségeket tartogat ez az első pillantásra nem különösebben szorosnak tűnő kapcsolat?

Mi köze van egyáltalán a sportnak a zenéhez? Nem sok, állapíthatja meg elsőre a generajongó. És mi köze van a zenének a sporthoz? Nagyon sok, válaszolják majd remélhetőleg azok, akik korábban nem foglalkoztak a sporttal, de elolvasták ezt a cikket. A zene legkülönbözőbb formái a sportrendezvények fontos alkotó- és hangulatterem-

tő elemeivé váltak. A műkorcsolyázók és a jégtáncosok sikere például jelentős mértékben függ attól, hogy milyen zenét választanak produkciójukhoz. A ritmikus sportgimnasztika terén is meghatározó, hogy a sportoló mennyire képes összhangban lenni a zenével és annak üzenetével, akárcsak a tánc esetében, amely magától értetődően a zenén alapul.

A labdarúgó bajnokságok vagy olimpiai játékok során a zenére az a konkrét feladat hárul, hogy az adott sportesemény kapcsán felhívja és fenntartsa a figyelmet. Nem ritka, hogy az ilyen összefüggésben ismertté vált zeneszámok rendkívül népszerűvé válnak, és a nemzetközi slágerlisták élére kerülnek. Az országos és nemzetközi sportesemények során rendszeresen elhangzanak a nemzeti himnuszok, a boksztversenyek elején az ellenfelek külön bevonuló zenére érkeznek a ringhez, és a pompomlányok táncának alapjául szolgáló zene és a szurkolásra buzdító dallamok sem csupán háttérzeneként szolgálnak, hanem fokozzák is a sportesemények hangulatát.

Sport- és zenei rendezvény egyszerre

A sportesemények programjának egyik közkedvelt eleme az önálló zenei produkciók és zenei események legkülönbözőbb formában történő beiktatása. A köztes idők áthidalása, a rendezvények hangulatának már említett módon történő fokozása mellett a szervezők célja az is, hogy a sporteseményt megelőző és követő időben a programot vonzó (zenei) műsorszámokkal egészítsék ki, ily módon érve el, hogy a vendégek tovább maradjanak, aminek köszönhetően a kiegészítő szolgáltatásokat (evés, ivás, sportrelikviák vásárlása) nyújtó vállalkozások bevétele jelentős mértékben megnövekedik. A kibővített keretprogramok másik fontos hatása, hogy megerősítik a nézők érzelmi kötődését a sportrendezvény, az adott egyesület és a sportolók irányába. Leginkább a rendezvényt követő zenei programok alkalmasak arra, hogy mind a zene- mind a sportrajongók érdeklődését felkeltse.

A közös zenei és sportrendezvényekben rejlő lehetőségek felméréséhez érdemes belepillantani a sportstatistikákba: csak a futballsport terén minden kategóriában minden hétvégén mintegy 150 ezer meccset játszanak Németországban – nagyszámú nézőközönség jelenlétében. A zenét és még inkább az élőzenét szeretik a sport iránt érdeklődők is. Ezt igazolják a GEMA (zenei

jogdíjügynökség) sportrendezvényeken szerzett bevételei is. Ezekon a programokon tehát a zenekaroknak lehetőségük nyílna arra, hogy egy kicsit közelebb kerüljenek a közönséghez.

Közös célcsoportok

A Németországban élők közel 89 százaléka kedveli a sportot. Ez a magas szám köszönhető a jól szervezett, a kis helyi egyesületekre és a térségeket árfogó nagy klubokra egyaránt kiterjedő sportéletnek, valamint a folyamatos csatlakozási lehetőségeknek, illetve a különböző szintek közötti átjárhatóságnak. Németországban közel 89 ezer sportegyesület működik, az egyesületi tagok együttesen az ország lakosságának mintegy egy harmadát teszik ki. Akárcsak a zenerajongók között, köztük is megtalálhatók minden társadalmi és demográfiai csoport képviselői.

A sportrajongók és az általuk preferált sportágak, valamint a zene iránt érdeklődők és az általuk preferált zenei stílusok nem rendelkeznek egy az egyben egymáshoz, és a tapasztalatok azt mutatják, hogy napjainkban alapjában véve minden zenei előadásmódnak – így a zenekari zenének is – egyforma esélye van, hogy bekerüljön a sportvilág kedvencei közé, ha betartja az „ügyfél- és piacszerzés” alapelveit.

Speciális célcsoportjaik és infrastrukturális feltételeik révén a sportrendezvények az alábbi előnyöket nyújthatják a zenei előadók számára:

– Az egyes sportágak rajongói a legkülönbözőbb zenei irányzatok kedvelői is lehetnek egyben. Ezek a célcsoportok megszokták, hogy a sportrendezvények során a szervezők mindent megtesznek, hogy ők jól szórakozzanak. Megszokták azt is, hogy ötletes és érdekes újdonságokra hívják fel figyelmüket. E tekintetben tehát a sport ideális lehetőséget nyújt a zenekari kísérletezéshez, különösen a csapatsportok esetében, amelyekhez a zenekari zenélés mint „csapatmunka” amúgy is közel áll.

– A sporteseményeket a közélet és a média is fokozott figyelemmel kíséri. A sportrendezvényeken elhangzó vonzó zenei betétek ezért még gyorsabban eljutnak a közönséghez.

– A sport – akárcsak a zene – nagy érzelmi töltetet és egyfajta elrugaskodottságot is hordoz magában. Az emberek szeretik, ha van miért lelkesedniük, és szeretnek a mindennapokat maguk mögött hagyva dolgozni rajongani. Ez éppen megfelelő a zene számára: alapot biztosít arra, hogy a zenészek új közönséget szólítsanak meg.

A különböző módon megrendezett sportesemények változatos lehetőségeket biztosítanak a zenei események megrendezéséhez is. Egy klasszikus zenekar programja talán nem vág egybe mindenki ízlésével, de a zenekari hangzást mindenki szereti, ami fontos és megfelelő feltételt biztosít, hogy a zenekari zene eljusson a közönség lehetőleg széles rétegeihez. Felmerül azonban itt is a kérdés, hogy a sportesemény látogatói keressék-e fel a zenekar előadását, vagy a zenekar dolga-e elmenni a rajongókhoz? A közönség újabb rétegeinek megszólításához ez utóbbi megoldás lehet a megfelelőbb, hiszen megmutatja a sportrajongóknak, hogy a zenészek őket is fontos célcsoportnak tekintik. Ez annál is fontosabb, mivel tudjuk, hogy a rajongók valójában „teljesen átlagos” munkások, hivatalnokok, szabadúszók, háziasszonyok, alkalmazottak, tanulók stb. A csapatmezt és szurkolói sálát viselő lelkes tömeg korántsem jelenti a szurkolói tábor egészét, sokkal inkább csak egy kis szegmensét.

A sport mint önálló gazdasági és munkapiaci tényező

Egyes vállalatok felfogása szerint a sportnak semmi köze a gazdasághoz, és a sport nem hozható kapcsolatba a gazdasági termékek és szolgáltatások célcsoportjaival. Ezzel a megközelítéssel pedig eleve elzárkóznak a sporttól és a sport kínálta lehetőségektől. Az igazság ugyanis az, hogy a sport mint gazdasági ágazat, valamint a hozzá kapcsolódó iparágak és szolgáltatások (sportcikkgyártás, sporttelepek építése, sportoláshoz ajánlott élelmiszerek, ügynökségek, tanácsadó cégek stb.) kb. 6,5 millió embert foglalkoztatnak, így a sportszektor Németország egyik legnagyobb munkáltatója.

A zeneipar is komoly gazdasági tényező Németországban, és sok szempontból lépést is tart a sporttal. A közkedvelt zenekarok és zenészek hasonló jellemzőkkel bírnak, mint a sportágak közkedvelt képviselői:

– Vannak olyan kiváló szölisták, akik az ismertség és bevételek terén elérik, vagy túl is szárnyalják a profi sportolók szintjét. Ezek a művészek hírességek, akik az általuk képviselt művészeti ág cégéreként annak fontosságát hivatottak hirdetni.

– Vannak olyan kiváló együttesek, amelyek az ismertség és bevételek terén elérik a profi sportcsapatok szintjét.

– Vannak olyan élsportolók és élvonalbeli zenészek, akiket a sportrajongók egyformán „istenítenek”.

– A zenepiac a sportpiaccal egyetemben milliárdos forgalmat tudhat magáénak.

Közös rendszerek

A németek a „bölcstől a sírig”, azaz egészen fiatal koruktól egészen idős korukig, majdnem minden sportágban sportol(hat)nak a Német Olimpiai Szövetség (DOSB) ligarendszerén belül, valamint az egyesületek intézményesített keretei között. Az egyesületek különösen a gyermekek és fiatalok esetében játszanak döntő szerepet a sport megszerettetése terén, az iskolai sportórák ugyanis gyakran nem bizonyulnak elég vonzóknak számukra. Az intézményesített forma állandó minőséget és nagy területi lefedettséget biztosít, ami különösen vidéken fontos. A fiatalok valamilyen szinten mindenképp kapcsolatba kerülnek az egyesületi sporttal és sportélettel. Az egyesületek és az egyesületi tagok száma 1950 óta fokozatosan növekszik, és ezt a folyamatot semmilyen társadalmi változás nem tudta visszatartani. Felvetődik tehát a kérdés, ho-

gyan tudná a zene kihasználni a csapatjátékok szervezett formáját, és hogyan tudná megkísérelni, hogy az egyesületi sportélet mellé becsempéssze a zenét is. Egy gyerekekből álló focicsapatból például ki lehet állítani egy gyermekkorúst is.

A sport különböző kategóriái a tömegsport, a versenysport és az élsport. A tömegsport feladata, hogy felkeltse a sportolók érdeklődését a versenysport iránt. Számos edző, játékosmegfigyelő (scout), valamint a szövetségeken belüli teljesítményközpontok professzionális rendszere gondoskodik a tehetséges fiatal emberek és élsportra való alkalmasságuk felismeréséről. A sporton belül nincs szükség casting show-kra a tehetségek bemutatásához, erre minden héten sor kerül a sportpályákon. A már említett kategóriák mellett a sport felosztható amatőr és profi részlegekre is, amelyeknek szintén megvannak a maguk egyesületei. Ez a

felosztás az amatőr és a profi sportolók egyéni igényeinek megfelelő, professzionális támogatást és odafigyelést tesz lehetővé. Kérdés tehát, hogy a sporton belüli szervezeti struktúra alkalmazható-e a zene területén, ha másként nem, legalább főbb pontjaiban; hogy egy nagyobb területeket lefedő, intézményesített forma képes lenne-e elősegíteni bizonyos zenei irányzatok és a zenekari zenélés ismertségét és kedveltségét; valamint elképzelhető-e a sport és a zene összekapcsolása a gyermekek és fiatalok életében. Természetesen a zenei életben is léteznek struktúrák a tehetségek célzott támogatására, illetve a gyermekek és fiatalok zenéhez történő elvezetésére. Egy összehasonlító vizsgálat keretében azonban érdemes volna utánajárni, hogy a sport bizonyos koncepcionális elemei nem eredményeznék-e a zenei világ nagyobb (el)ismertségét.

(Das Orchester 2012/9)

Egészségkárosodott zenészek

A zenekari zenészek hivatásuk miatt számos esetben sajátos egészségügyi problémákkal küzdenek, s akad, aki tartós egészségkárosodást is szenved.

**Dr. Gyimesi László, a Magyar Zeneművészek és Táncművészek Szövetségének főtitkára, a Művészeti Szakszervezetek Szövetségének elnöke beszélt az Európai Unió zaj-irányelvéről, s beszámolt arról is, milyen lépéseket tettek a kor-
engedményes művésznyugdij érdekében, valamint arról, hogy akadnak nyertes
perek, hiszen az egészségkárosodott művészek számára már a hazai munkaügyi
bíróóság is kártérítést ítél meg.**

■ *A Zenekar újság jó néhány cikket közölt az elmúlt években a zenészek sajátos egészségügyi problémáiról...*

– Nemzetközi viszonylatban pedig lényegesen fontosabb a kérdés, mint nálunk. Az Európai Unióban és a fejlett nyugati országokban a munkavállalók egészségügyi állapotát sokkal komolyabban veszik, jóval nagyobb figyelmet fordítanak rá. Ezt nemcsak emberieségi és szociális megfontolások motiválják, hanem olyan alaptételek, mely szerint a munkavállalók hasznosak, s ha ők nem, akkor más nem feltétlenül tudja elvégezni az adott munkát. Ráadásul a beteg munkavállaló sokkal többbe kerül, mint az egészséges. Nagyon nagy jelentősége van tehát a prevenciónak. A munkaerőt értékek tekintik, amit védeni kell. Nálunk ez lényegesen kevesebb figyelmet kap az in-

dokoltnál. A zenész életében pedig a foglalkozási betegségeknek az a sajátossága is megvan, hogy azok számos esetben nem feltétlenül teszik lehetetlenné a munkavégzést. Ezek az ártalmak általában alattomosak, nem direkt módon, hanem a szervezet elhasználódása során jelentkeznek. A zenészhivatás nem olyan, mint egy táncosé, aki ha megsérül, akkor már nem tud fellépni. A táncosnál a sérülést meg lehet előzni megfelelő bemelegítéssel, a túlterhelés elhárításával, a zenészeknél nem feltétlenül így jelentkeznek ezek a sajátos betegségek.

■ *A muzsikuskorúknál milyen foglalkozási ártalmakról beszélhetünk?*

– Több csoportja van, kettőt emelnék ki, ami nagyon tipikus. Az egyikbe a mozgásszervi típusú megbetegedések tartoznak.

Ennek az alapvető oka az, hogy maga a zenélés többszörösen természetellenes testtartásban zajlik, bármelyik hangszerről van is szó. Az ülve kifejtett fizikai erőfeszítés, ami a hangszertartás követelményeinek megfelelő, nem könnyű. Ráadásul még nehezebbé teszi, hogy mindezt stresszes állapotban kell megvalósítani, hiszen pszichikai nyomást jelent az aggodalom a hiba elkövetéséről. Szintén gondot okoz, hogy mindezt nagyon feszes testtartásban kell megtenni, és mozgással nem lehet oldani a stresszt. Szinte centire előírt testtartásban, mozgáskoordinációval kell muzsikálni. Mindez tönkretetheti az ízületeket. A másik csoport a halláskárosodáshoz kapcsolódik. Ezzel kapcsolatban az Európai Unióban született egy irányelv, ami korlátozza a munkahelyeken elviselhető zajszintet, s bizony idesorolja a zenészeket is. Zaj-irányelvnek nevezik. Számos vizsgálat külföldön és Magyarországon is megállapította, hogy a szimfonikus zenekarok bizonyos szólamaiban – folyamatosan vagy nagyon gyakran – ezt a zajszintet elképesztő módon meghaladják. Furcsa kettősség, hogy a zenekar egészének van decibel kibocsátási szintje, amit mérsékelni kell, elkerülendő azt, hogy azok, akik a „zajt” okozzák, a zenészek egyidejűleg egészségügyi szempontból károsultjai a zenélésnek, míg az, aki hallgatja a zenekart, azt nem szenved el. Mire a publikumhoz érnek a hanghullámok, addigra a zajszintje

csökken. Náluk ez nem okoz halláskárosodást, annál viszont igen, aki előidézzi.

■ Mit lehet ez ellen tenni?

– A világon sokféleképpen kísérleteznek különböző védőeszközökkel. Különös persze, hogy védekezni kell a saját maguk által keltett muzsika ellen. Próbálkoznak térelválasztókkal, hangelterelőkkel, különböző összetételű és anyagú füldugókkal. Azonban mindegyik közös problémája az, hogy az alapvető célt zavarja meg, mely szerint a zenekar úgy szóljon, ahogy szólania kell. Ha pedig az egyének szempontjából vizsgáljuk, akkor mindez leegyszerűsödik munkaügyi problémává, hiszen az a kérdés, emiatt megsüketül-e valaki, vagy szenved-e olyan fokú halláskárosodást, ami szerencsésebb esetben nem teljes, hanem részleges, és ez teljesen egyértelműen a munkakörével összefüggésben történik-e. Az biztos, hogy a munkáltatónak az egészséges munkafeltételek biztosításában úgynevezett objektív felelőssége van. Azaz olyan munkafeltételeket kell biztosítani, amelyek nem okoznak a munkavégzésből fakadó károsodást. Ha valaki egy zenekarban dolgozik, akkor az európai irányelv szerint - s ezt a magyar jog is átültette - 90 decibel felett már elszenvedheti a halláskárosodást. Ezt egy zenekaron belül bizony jelentősen meghaladja a muzsika, sőt bizonyos szerzőknél a százhuszszázharminc decibelt is eléri. Ez az általános helyzet.

■ A művész szakszervezetnek milyen lehetőségei vannak?

– Több ízben próbálkoztunk, átfogó felmérést szeretnénk volna készíteni, ha a kollektívainktól visszakaptuk volna az ehhez küldött kérdőíveket. De ezt általában elmulasztották, úgy látszik ők maguk is komikusnak és fölöslegesnek tartották ezt a dolgot. Fiatalabb vagy középkorú emberek, akik még nem találkoztak ezzel a problémával, nem gondolnak bele a későbbi következményekbe. Amikor egy zenekari muzsikus mozgásképtelenné válik, nem tudja felemelni a karját, és műtét műtétet követ, akkor azonban egyszerre csak fontossá válik ez a probléma. Persze mindez nem rendíti meg a zenésztársadalom egészét. Ugyanez a helyzet a halláskárosodással, s belátom, nem úgy gondolkoznak az emberek a saját egészségükről, hogy a mostani életkorukhoz hozzáadnak még húsz-harminc évet, és megpróbálják elképzelni, hogy akkor mi lesz. De ettől még ezek a problémák léteznek, és fontos a megelőzés. A prevenciónak nagyon nagy jelentősége

kell, hogy legyen. Egyáltalán nem mindegy, hogy hányan süketülnek meg a saját szakmájukban. Folyamatosan figyelemmel kellene kísérni mindenkinek az egészségi állapotát, s szükséges lenne – akár önkéntes, akár kötelező – rendszeres, speciális munkaegészségügyi vizsgálatra. Ezek a betegségek ugyanis általában a pályafutás utolsó szakaszában vagy még azt követően jelentkeznek. Nem biztos, hogy olyan jó dolog, hogyha valaki lehúzza egy zenekarnál harminc-nyolcvan évet, majd az utolsó két esztendőben veszi észre, hogy olyan betegségeket szerzett, amelyek a nyugdíjas éveit is megkeserítik, és egyik orvostól a másikig szaladgál.

■ Korábban éppen ezért született a művésznyugdíj, hiszen bizonyos bivatásokban nem lehet negyven évet dolgozni...

– Igen, ezért is lényeges a ma éppen nem létező művészsakmai nyugdíj. Korábban ugyanis a jogalkotó azt mondta a szabályozással, hogy egy-egy foglalkozásnál belátja, bizonyos helyzetekben rövidebb, korengedményes időszakokkal lehessen nyugdíjba menni, mert ilyenfajta a terhelés. A hangerőterhelés pedig teljesen egyértelműen érint mindenkit, aki egy zenekarban dolgozik.

■ Több hír is megjelent korábban arról, hogy a szakszervezet továbbra is küzd a korengedményért. Holt tart most az ügy?

– A művésznyugdíj, ami a zenekari zenészek közül a fúvószenészeket érintette csak, abban a formában megszűnt 2012. január 1-jével. Természetesen mi megpróbáltunk mindent megtenni, hogy ez ne így történjen. Az összes egyéb ilyen korengedményes, korkedvezményes és egyéb, úgynevezett korai nyugdíjjal együtt azonban a parlament úgy döntött, ezt is megszünteti. Ugyanakkor a minisztérium kulturális államtitkársága, illetve a szociális államtitkárság is úgy reagált a kezdeményezésekre,

hogy készek fogadni javaslatokat. A Nemzeti Előadó-művészeti Érdekegyeztető Tanácsban (NEÉT) – a zenekari szövetség részéről Popa Péter, szakszervezeti jogászként pedig jómagam – ki is dolgoztunk egy erre vonatkozó javaslatot, amit eddig senki nem vetett el, hanem azt mondták, figyelembe fogják venni a jogalkotás során. Ennek az évnek a során kell az úgynevezett korengedményes rendszerekre vonatkozó szabályokat megalkotni. Mi azon vagyunk, hogy ebben szerepet kapjon valamilyen módon ez a kérdés is. Csak remélni tudom, hogy nemcsak mi gondoljuk így, hanem a jogalkotás is érzékenységet fog mutatni az iránt az ügy iránt, amely egyébként méltatlanul kevés figyelmet kap...

■ Ha valaki munkaügyi bírósághoz fordul munkahelyi veszélyeztetés, foglalkozási körében szerzett egészségkárosodással, akkor elképzelhető, hogy a magyar bíróság most már kártérítést ítél meg számára?

– Már volt erre példa, született a közelmúltban nem egy olyan ítélet, ami az általunk képviselt zenekari tagok számára hozott kedvező ítéletet. Kárpótlást ítéltek meg számukra, amelynek nagysága természetesen az ügy és az egészségkárosodás súlyosságától is függ. Persze a perek mind eltérőek. Ilyenkor lényeges az objektív felelősség elve. Lényeges, hogy a bíróság eljusson odáig, hogy az érvelésünket elfogadja, néhanem azzal jogi szempontból is azonosuljon. Nem egyszerű, mert azt is lehet mondani, hogyha valaki halláskárosodást szenvedett, máshol is megtörténhetett, nemcsak a munkahelyén, hiszen az élet tele van zajjal... Mindenesetre ez a néhány ítélet a jövőre nézve e tekintetben biztató, noha a legjobb az lenne, ha az ilyen egészségkárosodások elmaradnának. Azonban erre a mai kíméletlen világban naivítás lenne számítani...

R. Zs.

A Szolnoki Szimfonikus Zenekar Nonprofit Kft. 2011. évi beszámolójának fő adatai:

Mérleg főösszeg:	37.065 E Ft
Eszközök	Befektetett eszközök: 10.021 E Ft Forgóeszközök: 27.042 E Ft
Források	Saját tőke: 31.673 E Ft Jegyzett tőke: 4.900 E Ft Kötelezettségek: 5.250 E Ft Mérleg szerinti eredmény: 10.122 E Ft

Az emberi erőforrások minisztere jóváhagyta a nemzeti és kiemelt minősítésű előadó-művészeti szervezetek 2013. évi központi költségvetési támogatását

A minősített előadó-művészeti szervezetek 2013. évi központi költségvetési támogatására vonatkozó javaslatokat Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere az Előadó-művészeti Bizottságok által készített, a Nemzeti Előadó-művészeti Tanács (NEÉT) által véleményezett felosztási szabályzatok alapján hagyta jóvá. A tárcavezető a Táncművészeti Bizottság és a Zeneművészeti Bizottság támogatási összegekre vonatkozó javaslatát változatlanul, a Színház-művészeti Bizottság javaslatát a NEÉT véleményének figyelembevételével fogadta el. A dokumentumokban feltüntetett összegek tervezetek, melyek Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló törvény tárgyalása során változhatnak. A támogatások minden esetben az önkormányzatokat illetik meg

ÖNKORMÁNYZAT	INTÉZMÉNY	2013-AS JAVASLAT
A nemzeti minősítésű zeneművészeti szervezetek (zenekarok) művészeti támogatása		
Debrecen Megyei Jogú Városi Önkormányzata	Kodály Filharmónia – Kodály Filharmonikusok	112,700,000
Győr Megyei Jogú Városi Önkormányzata	Győri Filharmonikus Zenekar	106,000,000
Miskolc Megyei Jogú Városi Önkormányzata	Miskolci Szimfonikus Zenekar	123,000,000
Pécs Megyei Jogú Városi Önkormányzata	Pannon Filharmonikus Zenekar	147,700,000
Szeged Megyei Jogú Városi Önkormányzata	Szegedi Szimfonikus Zenekar	129,500,000
Szombathely Megyei Jogú Városi Önkormányzata	Savaria Szimfonikus Zenekar	97,200,000
Összesen		716,100,000
A nemzeti minősítésű zeneművészeti szervezetek (kamarazenekar) művészeti támogatása		
Budapest XIII. kerület Angyalföld Önkormányzata	Liszt Ferenc Kamarazenekar	16,500,000
Összesen		16,500,000
A nemzeti minősítésű zeneművészeti szervezetek (énekkarok) művészeti támogatása		
Debrecen Megyei Jogú Városi Önkormányzata	Kodály Filharmónia – Kodály Kórus	61,000,000
Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata	Nyíregyházi Cantemus Kórus	29,500,000
Összesen		90,500,000
A kiemelt minősítésű zeneművészeti szervezetek (zenekarok) művészeti támogatása		
Budapest XXII. kerület Budafok-Tétény Önkormányzata	Dohnányi Ernő Szimfonikus Zenekar	91,800,000
Budapest IX. kerület Ferencváros Önkormányzata	MÁV Szimfonikus Zenekari Alapítvány	74,000,000
Budapest XIV. kerület Zuglói Önkormányzata	Zuglói Filharmónia	40,000,000
Budapest III. kerület Óbuda Önkormányzat	Óbudai Danubia Zenekar	12,000,000
Budapest IX. kerület Ferencváros Önkormányzat	Concerto Budapest Zenekar	18,900,000
Szolnok Megyei Jogú Városi Önkormányzat	Szolnoki Szimfonikus Zenekar	38,500,000
Összesen		275,200,000
A kiemelt minősítésű zeneművészeti szervezetek (kamarazenekarok) művészeti támogatása		
Budapest XI. kerület Újbuda Önkormányzat	Budapesti Vonósok	15,000,000
Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzat	Mendelssohn Kamarazenekar	12,100,000
Budapest I. kerület Budavár Önkormányzata	Sysart Orfeo Zenekar	11,700,000
Összesen		38,800,000
A kiemelt minősítésű zeneművészeti szervezetek (énekkarok) művészeti támogatása		
Budapest I. kerület Budavár Önkormányzata	Sysart Purcell Kórus	10,400,000
Homrogd Község Önkormányzata	Szent Efrém Férfikar	8,100,000
Szolnok Megyei Jogú Városi Önkormányzat	Szolnoki Bartók Béla Kamarakórus	20,300,000
Összesen		38,800,000

BUDAFOKI DOHNÁNYI ERNŐ SZIMFONIKUS ZENEKAR

Október 05. péntek 19.30
Bartók Béla Nemzeti Hangversenyterem

SZIMFONIKUS FELFEDEZÉSEK
– OROSZ SZÁZADFORDULÓ
Rachmaninov: III. (d-moll)
zongoraverseny, op. 30
Rimskij-Korszakov:
Seherezáde, op. 35
Km.: Balázs János – zongora
Vez.: Hollerung Gábor

Október 13. szombat 11.00
**Klauzál Gábor Budafok–
Tétényi Művelődési Központ**
Megérthető JUNIOR

Ünnepek a jazz-ben
A Budafok Big band műsora
Előad és vez.: Puskás Csaba

Október 13. szombat 15.00
**Klauzál Gábor Budafok–
Tétényi Művelődési Központ**
*Zeneértő leszek – ingyenes
sorozat kicsiknek*

BEMUTATKOZIK A VONÓS
CSALÁD
A hegedű, a brácsa,
a gordonka és a nagybőgő
Előad: Zelinka Tamás
A belépés díjtalan!

Október 28. vasárnap 11.00,
Olasz Kultúrintézet

A megérthető zene
BIBLIA – SZÍNHÁZ
Händel: Izrael Egyiptomban –
Exodus
Km.:
Csapó József – tenor
Budapesti Akadémiai
Kórustársaság
Előad és vez.:
Hollerung Gábor

Október 30. kedd 19.30
Bartók Béla Nemzeti Hangversenyterem

Zene plusz ...
Händel: Izrael Egyiptomban –
Exodus
* * *

FILMZENÉK
Danny Elfman: Batman
Petrovics Emil:
Koppányi aga testamentuma
Seres Rezső – Werner Gábor:
Szomorú vasárnap
Vangelis: Tűzszekerek
James Horner:
Titanic
Christopher Young:
Pókember 3
John Williams: E.T.
Edelman-Jones-Werner:
Az utolsó mohikán

Albert Hammond & John
Bettis – Werner Gábor:
One Moment in Time
Ennio Morricone:
A misszió
Km.:
Szulák Andrea – ének
Oravecz György – zongora
Budapesti Akadémiai
Kórustársaság
(karigazgató:
Tóry Csaba)
Nyíregyházi Cantemus
Vegyeskár
(karigazgató: Szabó Soma)
Vez.: Hollerung Gábor

November 09. péntek 19.00
**Klauzál Gábor Budafok–
Tétényi Művelődési Központ**
Budafoki Hangversenyesték

Mozart:
Don Giovanni – nyitány
Beethoven: IV. szimfónia
Haydn:
D-dúr zongoraverseny
Vez. és zongorán km.:
Somogyi-Tóth Dániel

November 16. péntek 19.30
MOM Kulturális Központ
(1124 Budapest, Csörsz u. 18.)

Universitas
Weiner: Szerenád
Ante Grgin: Versenymű
klarinétra és zenekarra
Franck: d-moll szimfónia
Km.:
Szepesi Bence – klarinét
Vez.: Roberto Paternostro

November 25. vasárnap 11.00
Olasz Kultúrintézet

A megérthető zene
A SZOMSZÉD KERTJE...
Csajkovszkij:
Olasz capriccio
Chabrier: Espagna
Előad és vez.:
Hollerung Gábor

DUNA SZIMFONIKUS ZENEKAR

Október 5. 19.00
Duna Palota Színházterme
Őszi bérlet 2.

„Színhátek és a zene”
Berlioz:
Beatrix és Benedek nyitány
F. Poulenc: Aubade
(Hajnali szerenád)
Fauré: Pelleas és Melisande
Delibes: Sylvia-szvit
Km.: Lajkó István (zongora) a
2012. évi Fischer Annie
ösztöndíj nyertese
Műsorvezető: Zelinka Tamás
Vez.: Horváth Gábor

Október 19. 19.00
Duna Palota Színházterme
Őszi bérlet 3.
„Orosz romantikusok”

A zenekar által meghirdetett
zeneszerző-verseny díjazott
darabja
Rachmaninov: Rapszódia egy
Paganini témára Op. 43
Csajkovszkij: 2. c-moll
szimfónia Op. 17
Km.: Balog József (zongora)
Műsorvezető: Zelinka Tamás
Vez.: Deák András

Október 28. 10.30
Duna Palota Színházterme
TÁNCRA MAGYAR!

Szimfonikus Matiné Bérlet 2.
Verbunkos – Palotás – Csárdás
– Medvetánc – Rókatánc –
Csúrdöngölő. Lavotta,
Rózsavölgyi, Erkel Ferenc,
Brahms, Bartók, Weiner művei
Vez.: Deák András
Műsorvezető: Zelinka Tamás

November 16. 19.00
Duna Palota Színházterme
Őszi bérlet 4.

„Kelet zenéje –
azerbajdzsáni est”
F. Amirov: „Azerbajdzsáni
capriccio”; „Kurd ovshari”,
symphonic mugham;
„Sevil”, opera, aria of Balash;
„Sevil”, opera, aria of Sevil;
„Sevil”, opera, duet of Sevil
and Balash; „Nesimi”, ballet
suite. Niyazi: „Arzu”, romance;
„Rast”, symphonic mugham
Közreműködnek: az azer-
bajdzsáni Nemzeti Opera
szólistái
Műsorvezető: Zelinka Tamás
Vez.: Jelcin Adigezalov
(Azerbajdzsán)

November 25. 10.30
Duna Palota Színházterme
Katonazene- barcias zene
Szimfonikus Matiné Bérlet 3.

Híres katonakarmesterek
(Lehár, Fuik, Ivanovici) és
zeneszerzők (Csajkovszkij,
Prokofjev, Hacsaturján)
Vez.: Deák András
Műsorvezető: Zelinka Tamás

November 30. 19.00
Duna Palota Színházterme
Őszi bérlet 5

„Mozart és tisztelői”
Mendelssohn: Szép Melusine
– nyitány F-dúr Op. 32
Chopin: 2. f-moll zongoraver-
seny Op. 21
Mozart:
Esz-dúr szimfónia KV 543
Km.: Patricia Ulrich (zongora)
(Svájc)
Vez.: Agnes Rysler (Svájc)

GYŐRI FILHARMONIKUS ZENEKAR

Október 1., hétfő, 19.00
Győr, Richter Terem
Richter-bérlet

A zene világnapja
W. A. Mozart: Figaró házassá-
ga-nyitány K 492
F. X. Frenzel:
Hegedűverseny (ösbemutató)
Kodály Z.: Felszállott a
páva-változatok egy magyar
népdalra
Bartók B.: Tánc-szvit
Vez.: Berkes Kálmán Liszt-díjas
Km.: Lui Chan - hegedű

Október 12., péntek, 19.00
Győr, Richter Terem
Nikisch-bérlet

W. A. Mozart, G. Verdi művei
Vez.: Héja Domonkos
Km.: Rost Andrea – ének
Kossuth- és Liszt-díjas,
Érdemes művész
Molnár Levente – ének

November 10., szombat, 19.00,
Győr, Richter Terem

Richter-bérlet
V. Bellini: Norma (az opera
koncertszerű előadása)
Vez.: Kovács János Kossuth- és
Liszt-díjas, Érdemes művész
Főbb szerepekben:
Sümegi Eszter
Wiedemann Bernadett
Palerdi András
Fekete Attila

November 24., szombat, 19.00,
Győr, Richter Terem
Nikisch-bérlet

Boldoczki Gábor
J. Haydn: Overtura L'incontro
improvviso
J. Haydn: Esz-dúr trombitaver-
seny (Hob.VIIe.1)
G. Donizetti: G-dúr Concertino
F. Mendelssohn: IV. (A-dúr)
„olasz” szimfónia op.90
Vez.: Rác Márton
Km.:
Boldoczki Gábor – trombita

KODÁLY FILHARMÓNIA DEBRECEN

Október 1., hétfő 19.30
Bartók terem
Zenei világnap

Csajkovszkij:
b-moll zongoraverseny
Csajkovszkij: VI. szimfónia
Zsoldos Bálint – zongora
Vez.: Medveczky Ádám

Október 9., kedd 19.00
Budapest, Egyetemi templom
(Budapest V. kerület,
Papnövelde u. 5–7.)

Korunk zenéje fesztivál

Fekete Gyula: Excelsior! szvit
 Sáry Bánk: Elrejtett emlék
 (ösbemutató NKA)
 Sári József: A kalaposmester
 szvit (ösbemutató)
 Dubrovay László: III. zongora-
 verseny
 Füle Balázs – zongora
 Vez.: Kollár Imre

Október 18., csütörtök 19.30
Bartók terem

Csajkovszkij – Rahmanyinov –
Bartók-est

P. Csajkovszkij: Rómeó és Júlia
 nyitányfantázia
 Sz. Rahmanyinov:
 A holtak szigete op.29
 Bartók Béla: A kékszakállú
 herceg vára op.11
 Judit: Bódi Marianna
 Kékszakállú: Bretz Gábor
 Vez.: Kollár Imre

Október 27., szombat 19.30
Református Nagytemplom
Debrecen hangszerei 7.

Miklósa Erika áriaestje
 Km.: Miklósa Erika – ének
 Tóth László – trombita
 Somogyi-Tóth Dániel –
 orgona
 Kodály Kórus Debrecen
 (karigazgató: Pad Zoltán)

Október 28., vasárnap 19.30
Művészetek Palotája, BBNH
Szimfonikus felfedezések - klasz-
szikus magyarok

Fekete Gyula: Cupido
 szimfónia – ösbemutató
 Liszt Ferenc:
 A-dúr zongoraverseny
 César Franck: 150. zsolttár
 Kodály Zoltán:
 Budavári Te Deum
 Goran Filipec – zongora
 Rendes Ágnes,
 Bódi Marianna,
 Balczó Péter,
 Rácz István – ének
 Sárosi Dániel – orgona
 Kodály Kórus Debrecen
 vez.: Somogyi-Tóth Dániel

November 8., csütörtök 19.30
Bartók terem

Universitas bérlet

Haydn-Mozart-est
 Haydn: Harmoniemesse
 Mozart: Requiem
 Szutrély Katalin, Schöck Atala,
 Megyesi Zoltán, Cser Krisztián
 – ének
 Kodály Kórus Debrecen
 (karigazgató: Pad Zoltán)
 vez.: Vashegyi György

November 23., péntek 19.30
Kölcsey Központ, Nagyterem
150 éves a debreceni zeneoktatás
– ünnepi gálakoncert

Vajda János: Ünnepi nyitány –
 ösbemutató
 L.v.Beethoven: C-dúr
 hármasszónya zongorára,
 hegedűre, csellóra és
 zenekarra op.56.
 W.A. Mozart:
 c-moll mise K. 427
 Kardos Ildikó – hegedű,
 Grünwald Béla – zongora,
 Ludmány Sebestyén – gordon-
 ka, Rendes Ágnes, Bódi
 Marianna, Pataki-Potyók
 Dániel, Rácz István – ének
 Kodály Kórus Debrecen
 (karigazgató: Pad Zoltán)
 Vez.: Vásáry Tamás

NEMZETI
FILHARMONIKUS
ZENEKAR

Október 6. szombat 19.30
Bartók Béla Nemzeti Hangver-
senyterem

R. Strauss: A Hallgatag Asszony
 – előjáték
 A. Hacsaturján:
 Desz-dúr zongoraverseny
 P.I. Csajkovszkij: IV. szimfónia
 Mm.: Borisz Berezovszkij –
 zongora
 Vez.: Kocsis Zoltán

Október 7. vasárnap 11.00 és
15.00, Fesztiválszínház
Varázslatos India

A Calcutta Trió előadása a
 Nemzeti Filharmonikusok
 művészei közreműködésével
 műsorvezető Kovács Sándor

Október 18. csütörtök 19.30
Bartók Béla Nemzeti Hangver-
senyterem

Hangverseny Tátrai Vilmos
hegedűművész születésének 100.
évfordulója alkalmából

Dmitrij Sosztakovics:
 I. hegedűverseny, op.77
 Franz Schubert:
 Asz-dúr mise, D.678
 Km.: Sergej Krylov – hegedű
 Hamvasi Szilvia – szoprán
 Gál Erika – alt
 Horváth István – tenor
 Kovács István – basszus
 Nemzeti Énekkar
 (karigazgató: Antal Mátyás)
 Vez.: Kocsis Zoltán

Október 31. szerda 19.30
Bartók Béla Nemzeti Hangver-
senyterem

Wolfgang Amadeus Mozart:
 B-dúr zongoraverseny, K.595

Franz Schubert:
 Esz-dúr mise, D.950
 Km.: Celeng Mária – szoprán,
 Mester Viktória – alt,
 Brickner Szabolcs – tenor,
 Mukk József – tenor,
 Fried Péter – basszus,
 Nemzeti Énekkar
 (karigazgató: Antal Mátyás)
 Vez. és zongorán km.:
 Christian Zacharias

November 29. csütörtök 19.30
Bartók Béla Nemzeti Hangver-
senyterem

Igor Stravinsky:
 Scherzo à la Russe
 Szergej Prokofjev: V. zongora-
 verseny G-dúr, op.55
 Jean-Efflam Bavouzet –
 zongora
 Igor Stravinsky:
 Oedipus Rex – két felvonásos
 opera-oratórium
 Km.: Will Hartmann tenor,
 Wiedemann Bernadette
 mezzoszoprán,
 Szvéték László bariton, Pallerdi
 András bariton,
 a Nemzeti Énekkar Férfikara
 (karigazgató: Antal Mátyás)
 Mácsai Pál, színművész – nar-
 rátor
 Vez.: Kocsis Zoltán

MÁV SZIMFONIKUS
ZENEKAR

Október 5. péntek 19.00
Olasz Kultúrintézet

Lukács Miklós-bérlet

Muszorgszkij-est
 Egy éj a kopár hegyen (eredeti
 változat.)
 A halál dalai és táncai
 (Sosztakovics hangszerelése)
 Egy kiállítás képei
 (Ravel hangszerelése)
 Km.: Clémentine Margaine
 Vez.: Csaba Péter

Október 6. szombat 11.00
Olasz Kultúrintézet

Varga László-bérlet

Muszorgszkij
 Egy éj a kopár hegyen (eredeti
 változat.)
 A halál dalai és táncai
 (Sosztakovics hangszerelése)
 Egy kiállítás képei
 (Ravel hangszerelése)
 Km.: Clémentine Margaine
 Vez.: Csaba Péter

Október 26. péntek 19.00
Olasz Kultúrintézet

Erdélyi Miklós-bérlet

G. Enescu:
 II., román rapszódia, op. 11

E. Chausson: Poème, op. 25
 M. Ravel: Tzigane
 C. Franck: d-moll szimfónia
 Km: Regis Pasquier
 Vez.: Csaba Péter

Október 27. szombat 11.00
Olasz Kultúrintézet

Varga László-bérlet

G. Enescu:
 II., román rapszódia, op. 11
 E. Chausson: Poème, op. 25
 M. Ravel: Tzigane
 C. Franck: d-moll szimfónia
 Km: Regis Pasquier
 Vez.: Csaba Péter

November 2. péntek 19.00
Olasz Kultúrintézet

Lukács Miklós-bérlet

J. Haydn: e-moll,
 No 44. (Gyász) szimfónia
 W.A. Mozart: Requiem
 Km.: Kertesi Ingrid,
 Dobi-Kiss Veronika, Mukk
 József, Pallerdi András, a
 Budapesti Ifjúsági Kórus
 Vez.: Takács-Nagy Gábor

November 17. szombat 10.00
és 11.30

Magyar Nemzeti Múzeum

Unokák és nagyszülők hangver-
senyei

„A zene ott kezdődik, ahol a
 szó hatalma véget ér.”
 Debussyre emlékezünk
 születésének 150. évfordulóján
 C. Debussy
 Gyermekkuckó
 Két tánc hárfára
 és vonószekarra,
 Kis szvit
 Km.: Anastasia Razvalyeva
 Vez.: Rodrigo de Carvalho

November 20. kedd 18.00
Festetics Palota Tükörterme
Festetics-bérlet

L. van Beethoven:
 12 kontratánc
 F. Schubert-A.Webern:
 6 német tánc
 Ligeti Gy.:
 Régi magyar társastáncok
 E.Elgar:
 e-moll szerenád
 E.Grieg :
 Elégikus melódiák
 Weiner L.: Szerenád
 Vez.: Rodrigo de Carvalho

November 28. szerda 19.00
Olasz Kultúrintézet

Erdélyi Miklós-bérlet

A. Glazunov:
 Szaxofonverseny, op.109
 D. Sosztakovics:
 12. szimfónia
 Km.: Federico Mondelci
 Vez.: Kesselyák Gergely

MISKOLCI SZIMFONIKUS ZENEKAR

Október 1. 19.00

Miskolc, Művészetek Háza

Népszerű Bérlet

Cser Ádám:

I. szimfónia „Lux Aeterna”

Pjotr Iljics Csajkovszkij: VI. h-moll „Patetikus” szimfónia Op.74

Miskolci Szimfonikus Zenekar

Ének: Tóth Zsuzsi, Cser

Krisztián

Km.: Kodály Kórus Debrecen

Vez.: Kovács László

Október 8. 19.00

Miskolc, Művészetek Háza

Szezonbérlet

Csajkovszkij: 1812 – nyitány

Glazunov: a-moll

hegedűverseny

Csajkovszkij:

V. e-moll szimfónia

Miskolci Szimfonikus Zenekar

Hegedű: Baráti Kristóf

Vez.: Kovács László

Október 9. 19.00

Nyíregyháza, Kodály Zoltán

Általános Iskola

Csajkovszkij: 1812 – nyitány

Glazunov:

a-moll hegedűverseny

Csajkovszkij:

V. e-moll szimfónia

Miskolci Szimfonikus Zenekar

Hegedű: Baráti Kristóf

Vez.: Kovács László

Október 18. 19.00

Miskolc, Művészetek Háza

Gyöngy Bérlet

Purcell: Tündérkirálynő – szvit
Vivaldi: g-moll versenymű két
gordonkára és vonószekarra
RV 531

J.S. Bach: III. G-dúr Branden-
burgi verseny BWV 1048

W.A. Mozart: D-dúr „Prágai”
szimfónia K.504

Miskolci Szimfonikus Zenekar

Cselló: Lipták Zsuzsanna, Stoll

Péter. Hangversenymester:

Rolla János

Október 31. 18.00

Selyemréti Szent István

templom

Halottak napi koncert

Mozart: Requiem

Miskolci Szimfonikus Zenekar

Szólót énekelnek a Miskolci

Egyetem Bartók Béla

Zeneművészeti Intézetének

ének szakos növendékei

Miskolci Cardinal Mindszenty

Kórus, Cantus Agriensis

Kamarakórus

Vez.: Kovács László

November 15. 19.00

Miskolc, Művészetek Háza

Gyöngy Bérlet

Corelli: Concerto grosso Op.6

W.A. Mozart: Egy kis éji zene

K.525

Marcello:

d-moll oboaverseny

Händel: Vízizene

Miskolci Szimfonikus Zenekar

Oboa: Csécsi Andrea

Vez.: Vashegyi György

November 18. 15.30

Miskolc, Művészetek Háza

*„Játsszunk zenét a Szimfoniku-
sokkal!”*

Történetek Ütemvárosból

Miskolci Szimfonikus Zenekar

Forgatókönyvíró és

műsorvezető: Csuka Tímea

Vez.: Kovács László

November 19. 19.00

Miskolc, Művészetek Háza

Népszerű Bérlet

Rossini: Semiramis-nyitány

Fekete-Kovács Kornél:

Hegedű-szárnykürt

kettősverseny

Sztravinszkij: Tavasz áldozat

Miskolci Szimfonikus Zenekar

Szárnykürt: Fekete-Kovács

Kornél

Hegedű: Bujtor Balázs

Vez.: Kovács László

November 22. 19.00

Pécs, Kodály Központ

Rossini: Semiramis-nyitány

Fekete-Kovács Kornél:

Hegedű-szárnykürt

kettősverseny

Sztravinszkij: Tavasz áldozat

Miskolci Szimfonikus Zenekar

Szárnykürt:

Fekete-Kovács Kornél

Hegedű: Bujtor Balázs

Vez.: Kovács László

SAVARIA SZIMFONIKUS ZENEKAR

Október 1., hétfő

(Zenei világnap), 19.30

Bartók Terem

Kamarazene bérlet 1.

Kelemen Kvartett

Kelemen Barnabás és Homoki

Gábor (hegedű), Kokas Katalin

(brácsa), Kokas Dóra (celló)

J. Haydn: B-dúr

(„Napfelkelte”) vonósnégyes,

Hob. III:78

Bartók B.: 2. vonósnégyes

J. Brahms: h-moll

klarinétkvintett, op.115

Km.: Rozmán Lajos

(klarinét)

**Október 12., péntek és 13.,
szombat, 19.30**

Bartók Terem

Hollywood Classics 4.

Filmzenei koncert

Október 19., péntek, 19.30

Bartók Terem

Szimfónia bérlet 2.

A jubileum jegyében – egykori

karmestereink I.

A. Dvořák: Csellóverseny

E. Elgar: 1. szimfónia

Km.: Onczay Csaba (gordonka)

Vez.: Robert Houlihan

Savaria Szimfonikus Zenekar

November 2., péntek, 19.30

Bartók Terem

Szimfónia bérlet 3.

50 éves a Liszt Ferenc

Kamarazenekar

J. S. Bach: A fűga művészete, 1.

és 9. tétel

W. A. Mozart: D-dúr

divertimento K.136

G. Rossini: G-dúr szonáta No.1

Bartók B.: Román táncok

„Encore” – válogatás az LFKZ

ráadásdarabjaiból

Liszt Ferenc Kamarazenekar

Művészeti vezető: Rolla János

November 15., csütörtök,

19.30, Bartók Terem

Jubileumi hangverseny

A Savaria Szimfonikus Zenekar

50 éves jubileuma tiszteletére

Vez.: Petró János

PANNON FILHARMONIKUSOK – PÉCS

Október 1., hétfő 19.00

Kodály Központ

Zene a zenéért

Alexander Radvilovich: Music

for Soul Leaving

(Zene a lelkek távozására)

Alberto Ginastera: Variaciones

Concertantes

Rahmanyinov: A holtak szigete

– szimfonikus költemény

Borogyin: Polovci táncok

Km.: Bartók Béla Férfikar

(karig.: Lakner Tamás)

Bartók Béla Leánykar

(karig.: Kertész Attila)

Mecsek Kórus

(karig.: Kertész Attila)

Pécsi Kamarakórus

(karig.: Tillai Aurél)

Vez.: Bogányi Tibor

Október 2., kedd 19.00

Kodály Központ

Károly Róbert 75

A koncert sokszínű válogatást

nyújt a Pécs város „Pro

Communitate”-díjával

kitüntetett zeneszerző
életművéből, jeles pécsi
előadókkal, a zeneszerző
személyes jelenlétével.
Km.: Kertesi Ingrid – szoprán,
Gulyás Dénes – tenor,
Janzsó Ildikó – gordonka,
Tímár Judit – fuvola, Lakatos
Ida – hárfá, Szabó Ferenc –
ütő, Lőte Enikő – zongora,
Balatoni Sándor – orgona,
Pécsi Szimfonietta, Pécsi
Vasutas Koncertfűvós
Zenekar, Pécsi Bazilika Mozart
Kórusa
(karig.: Szamosi Szabolcs)
Vez.: Kocsár Balázs, Neumayer
Károly, Szamosi Szabolcs
A hangversenyen Kovács Attila
élő interjú készíti a születés-
napját ünneplő zeneszerzővel.

Október 4., csütörtök

Kodály Központ

Filbarmónia ifjúsági hangverse-

nyek a Kodály Központban

Km.: Pécsi Szimfonietta

Október 5., péntek 19.30

Lisinski Hall, Zágráb

Vendégzereplés Zágrábban

Október 11., csütörtök 19.00

Kodály Központ

Music by... – filmzenék mesterfo-

kon

Max Steiner: Casablanca szvit

Jarre Maurice: Arábiai

Lawrence – szvit és nyitány

Jarre Maurice:

Dr. Zsivágó szvit

Bernard Hermann:

Hitchcock: Psycho

Vujcsics Tihamér:

A Tenkes kapitánya

Don Davis: Matrix – főtéma

Danny Elfman:

Batman – főtéma

Danny Elfman:

Pókember – főtéma

Szergej Prokofjev: Szkíta szvit

Vez.: Christian Schumann

Október 12., péntek 19.00

október 13., szombat 19.00,

október 14., vasárnap 17.00

Baja (Művelődési Központ)

Mozart: Varázsfuvola

Km.: Pécsi Szimfonietta

Vez.: Vass András

Október 16., kedd 16.00

Kodály Központ

„Rafting” Babzsák Csiri-biri

játékkal

Vivaldi: G-dúr Sinfonia

Km.: Nuovum Vonósnégyes

(Molvay Ágnes – hegedű,

Hóbárné Büttner Orsolya –

hegedű,

Ján Fruzsina – mélyhegedű,

Herczeg Nóra – gordonka)

Október 22., hétfő 19.00

Kodály Központ

Szekeres Adrienn és a Pécsi Szimfonietta
Kiss Gábor – Valla Attila:
Csak játék
Kiss Gábor – Simon Attila:
Indulnék
Kiss Gábor – Szabó Ágnes:
Olthatatlanul
Kiss Gábor – Simon Attila:
Híd a folyót
Kiss Gábor – Szabó Ágnes:
Futok a szívem után
Kiss Gábor – Major Eszter:
Bárhol jársz
Kiss Gábor – Szekeres Adrien:
Engedd hát
Leonard Cohen: Halleluja
Kiss Gábor – Simon Attila:
Ölelj át
Kiss Gábor – Szekeres Adrien
– Major Eszter: Kicsi szív
Händel: Ombra mai fu
Puccini: Nessun dorma
Kiss Gábor – Szabó Ágnes:
Olyan, mint Te
Nagy Tibor – Turczy István:
Kikötők
Kiss Gábor – Orbán Tamás:
Éld most át
Kiss Gábor – Szekeres Adrien
– Szabó Leslie: Piszkos tánc
Presser Gábor – Sztevanovity
Dusán: Játssz még
Vez.: Somogyi-Tóth Dániel

Október 25., csütörtök 19.00

Kodály Központ

Mesterhármas:
Kocsis – Baráti – Várdai
Berlioz: Római karnevál – nyitány
Brahms: Kettősverseny
Rahmanyinov:
II. szimfónia (e-moll)
Km.: Baráti Kristóf – hegedű,
Várdai István – gordonka
Vez.: Kocsis Zoltán

**Október 27., szombat 15.30,
17.00, Kodály Központ**

**ANDA Csigabáz –
Bőgő – masinák**

Km.: Jónás Sámuel, Váradai
Sarolta (nagybőgő), Natasa
Almazova – zongora

**Október 31., szerda 19.30
Pécsi Bazilika**

**Hangverseny az elbunyitak
emlékére**

Bach: Ich lasse dich nicht, du
segnest mich denn. – kantáta
BWV 157
„Nem engedlek el, míg meg
nem áldasz engem.”
M. Haydn: Requiem
Km.: Kertesi Ingrid – szoprán,
Meláth Andrea – alt
Megyesi Zoltán – tenor, Kovács
István – basszus, Honvéd
Férfikar

Budapesti Stúdió Kórus
Nőkara (karig.: Strausz
Kálmán). Vez.: Vass András

**November 8., csütörtök 19.00,
Kodály Központ**

Főszerepben a harmonika
Csajkovszkij: Rómeó és Júlia –
nyitányfantázia
Nyikolaj Csajkin: B-dúr
harmonikaverseny (No.1)
Primous Fountain:
IV. szimfónia
Km.: Rade Mijatovi – baján
Vez.: Miran Vaupoti

**November 10., szombat 18.00,
Kodály Központ**

Segítség, komolyzene!
Berlioz:
Római karnevál – nyitány
Brahms: Kettősverseny
Km.: Deák Márta – hegedű,
Pechan Dávid – gordonka

**November 16., péntek 19.30
Művészetek Palotája**

*Bérlényítő hangverseny
Budapest*
Honegger: Pacific 231
Offenbach: Gordonkaverseny
„Concerto Militaire”
Ravel: Lúdanyó meséi
Dukas: A bűvészinás
Km.: Jérôme Pernoo – cselló
Vez.: Bogányi Tibor

**November 17., szombat 18.00,
Kodály Központ**

Ravel és Dukas meséi
Honegger: Pacific 231
Offenbach: Gordonkaverseny
„Concerto Militaire”
Ravel: Lúdanyó meséi
Dukas: A bűvészinás
Km.: Jérôme Pernoo – cselló
Vez.: Bogányi Tibor

**November 18., vasárnap, Arad
Vendégzereplés az Aradi Zenei
Fesztiválon**

**November 20., kedd 16.00
Kodály Központ**

*„Rafting” Babzsák Csiri-biri
játékkal*
M. Schmitz: Boogie for strings,
Miller rag
M. McLean: Tango
Km.: Nuovum Vonósnégyes
(Morvay Ágnes – hegedű,
Hóborné Büttner Orsolya –
hegedű, Ján Fruzsina –
mélyhegedű, Herczeg Nóra –
gordonka)

**November 24., szombat 15.30,
17.00, Kodály Központ**

*ANDA Csigabáz – Mese a
fagotterdőben*
Km.: Bischof Zsuzsanna,
Haszon Balázs, Herpay Ágnes,
Hozbor Éva (fagott)

**SZEGEDI SZIMFONIKUS
ZENEKAR**

**Október 2. kedd, Budapest
Uránia Filmszínház**

*Armel Nemzetközi
Operaverseny és Fesztivál*
Nyitóhangverseny
Vez.: Gyüdi Sándor

**Október 6. szombat 19.00
Armel Operafesztivál Színház**

Giordano: Andrea Chénier
Vez.: Pál Tamás

Október 8. hétfő 19.00
Mayer: Haláleset A Családban

Október 15. hétfő 19.00
*Armel Díjátadó Gálahangver-
seny*

**Október 23. kedd 19.00, Dóm
Ünnepi Hangverseny**
Vez.: Gyüdi Sándor

**Október 30. kedd, 19.30
Színház**

Vaszy/1
Beethoven: Prometheus-
Nyitány, Op.43
Beethoven: C-moll Zongora-
verseny, Op.37
Beethoven: III. Szimfónia,
Esz-dúr, Op.55
Km.: Ránki Dezső
Vez.: Gyüdi Sándor

**November 6. kedd 19.30
Színház**

Fricsay 1
Brahms:
Német Requiem, Op.45
Km.: Miksch Adrienn – Szop-
rán, Kelemen Zoltán – Bariton,
Vaszy Viktor Kórus
Vez.: Gyüdi Sándor

**November 20. kedd 12.00
Ifjúsgági Hangv. Déli-dőben/1**

Beethoven: D-dúr
Hegedűverseny, Op.61 t
Schubert: VII. „Nagy” C-dúr
Szimfónia, D. 944 – Részlet
Km.: Kosztándi István –
Hegedű Vez.: Nicolay Lalov

**November 20. kedd 19.30
Színház**

Vaszy/2
Beethoven: D-dúr
Hegedűverseny, Op.61
Schubert: VII. „Nagy” C-dúr
Szimfónia, D. 944
Km.: Kosztándi István –
Hegedű
Vez.: Nicolay Lalov

**November 25. Vasárnap 11.00,
Színház**

Matiné/1
„Zenei Kalauz”
Purcell: D-dúr Szvit

Britten: Variációk Egy Purcell
Témára (Fiatalkor Zenei
Kalauza). Vez.: Gyüdi Sándor
A műsort ismerteti:
Meszlényi László

**SZOLNOKI
SZIMFONIKUS
ZENEKAR**

Október 15. hétfő 19.00

**Szolnoki Galéria
Fantázia bérlet**
A zene poétái 2. – Klasszikus
mesterek, kortárs ifjak
Vez.: Derecskei András

**Október 29. hétfő 19.00
Aba-Novák Kulturális központ
Liszt Ferenc hangversenyte-
rem**

Aba-Novák-bérlet
Halhatatlan zeneköltők 1. –
Homage à Kodály
Vez.: Bánfi Balázs

**November 12. hétfő 19.00
Szolnoki Főiskola, Campus
főépület**

Campus & kamara bérlet
„Les Choristes...” a Kodály
Zoltán gyermekkórus
közreműködésével
Vez.: Bánfi Balázs

**November 26. hétfő 19.00
Megyeháza díszterme**
A zene poétái 3. – Mesterbármas
Vez.: Bánfi Balázs

**ZUGLÓI FILHARMÓNIA
– SZENT ISTVÁN
KIRÁLY SZIMFONIKUS
ZENEKAR
ÉS ORATÓRIUMKÓRUS**

**Október 14., vasárnap 19.30
Művészetek Palotája**

Bérlétsorozat V/1.
F. Chopin:
e-moll zongoraverseny op. 11.
Km.: Gyöngyösi Ivett - zongora
Kodály Zoltán: Psalmus
Hungaricus
Km.: Kovácsházi István – te-
nor, a Liszt Ferenc Általános
Iskola Gyermekkara, (karigaz-
gató: Kovács Katalin)
Ahn Eak Tai: Koreai fantázia
Vez.: Ménesi Gergely

**Október 16. kedd, 19.30
Művészetek Palotája**

Kárász Szilvia hangversenye
– Psyché Hang-Fény-képei
Km.: Binder Károly – zongora,
Babits Antal – kontrabasszus
klarinét, Szent Efrém Férfikar
(művészeti vezető: Bubnó)

Tamás), Ewald Rézfúvós
Együttes, Kyoto Kita Taiko
Japándob-együttes, Fekete
Ernő – színm.
Vez.: Záborszky Kálmán

Október 19., péntek 19.00
Zuglói Szent István Zeneház
A hegedű – Ifjúsági bangverseny

Km.: Rácz Gabriella
J. S. Bach: d-moll partita, BWV
1004
E. Elgar: e-moll szonáta, Op. 82
Km.: Balog Zsolt – zongora
L. v. Beethoven: D-dúr
hegedűverseny, Op. 61
Vez.: Horváth Gábor

November 4., vasárnap 19.30,
november 5., hétfő 19.30
Budapest-Zugló Páduai Szent
Antal templom
Bérletsorozat V/2.
Az 1956-os forradalom

hőseinek emlékére
Dvořák: Requiem Op. 89.
Km.: Farkasréti Mária,
Lázin Beatrix, Alagi János,
Cser Krisztián
Vez.: Záborszky Kálmán

November 13., kedd; 14.,
szombat; 15., csütörtök; 8.30,
9.50, 11.10, november 20.,
kedd; 21., szombat; 22., csütör-
tök 8.30, 9.50, 11.10
Zuglói Zeneház Nagyterem
50 perces Komplex Ifjúsági
Előadások

Nemzeti öntudatra ébredés
– Magyar Történelmi Korok
„Szilárdul állj magyar!” –
művészeti előadás
Zuglói általános iskolák felső
tagozatosainak és zuglói
középközpontoknak. Kb. 5 000
gyermeknek, tanulónak,
életkoruknak megfelelő zenei,

irodalmi, történelmi előadások
a Zuglói Filharmónia szervezé-
sében és előadásában.

November 20., kedd 18.00
József Attila Színház

Vivaldi: A négy évszak
Szólista: Dóczy Áron
Km.: a Zuglói Filharmónia
Kamarazenekara

November 24. szombat 19.30
Budapesti Kongresszusi
Központ

Szenthelyi Miklós, Faludi Judit
és A Magyar Virtuózok
Kamarazenekarával közösen
Schubert-Csajkovszkij Maraton
Csajkovszkij: a-moll trió
Km.: Szenthelyi Miklós-
hegedű,
Faludi Judit-cselló,
Jandó Jenő-zongora
Csajkovszkij: Balettfantázia

(Pejtsik Péter átirata)
Km.: Faludi Judit – cselló
Csajkovszkij:
D-dúr hegedűverseny
Km.: Szenthelyi Miklós –
hegedű,
a Magyar Virtuózok Kamaraze-
nekar és a Zuglói Filharmónia
– Szent István Király Szimfoni-
kus Zenekar
Vez.: Záborszky Kálmán

December 8., szombat 19.30
Művészetek Palotája

Bérletsorozat V/3.
Bartók: 20 Magyar népdal
(Bartók Béla és Kocsis Zoltán
átdolgozásai)
Beethoven:
IX. szimfónia
Km.: Szakács Ildikó,
Wiedemann Bernadett,
Horváth István, Bretz Gábor
Vez.: Kocsis Zoltán

A SZEGEDI SZIMFONIKUS ZENEKAR
PRÓBAJÁTÉKOT HIRDET

BRÁCSA SZÓLAMVEZETŐ-HELYETTES
ÁLLÁSHELYRE

A próbajáték időpontja: 2012. december 4. kedd 14 óra

A próbajáték helyszíne: A zenekar székháza (6720 Szeged, Széchenyi
tér 9. Korzó Zeneház).

A próbajáték anyaga:
A próbajáték kétfordulós.

Első forduló:

– egy szabadon választott tétel J. S. Bach hegedűre írott Szólószonátáiból
vagy Partitáiból;
– az alábbi versenyművek valamelyikének I. tétele kadenciával:
K. Stamitz: D-dúr Brácsaverseny, op.1
F.A. Hoffmeister: D-dúr Brácsaverseny

Zongorakísérettől a zenekar nem biztosít.

Második forduló:

Zenekari részletek a következő darabokból:
– Puccini: Manon Lescaut
– Beethoven: IX. szimfónia
– R. Strauss: Don Juan
– Wagner: Tannhäuser

A zenekari állások kottái átvehetők a Szegedi Szimfonikus Zenekar
titkárságán (H-CS: 8.00–16.00, P: 8.00–13.00) vagy letölthetők
a www.symph-szeged.hu oldalról 2012. szeptember 24-től.

Bérezés: A Kjt. bértáblázata szerint.

*Az álláshely betöltéséhez felsőfokú szakirányú végzettség és erkölcsi
bizonyítvány szükséges.*

Információ, jelentkezés: Szegedi Szimfonikus Zenekar, 6720 Szeged,
Széchenyi tér 9., tel./fax: 62 / 426-102, 420-256, orch@symp-h-szeged.hu .

Jelentkezni **önéletrajzzal és az elérhetőség megjelölésével** lehet a fenti
címen, faxszámon vagy e-mailben **2012. november 26-ig.**

Az állás betölthető: 2012. december 15-től.

Sikeres próbajáték esetén lakásmegoldásban tudunk segíteni.

Sikeres próbajátékot kívánunk!

Szeged, 2012-09-18

Baross Gábor
igazgató

A SZEGEDI SZIMFONIKUS ZENEKAR
PRÓBAJÁTÉKOT HIRDET

II–III. HARSONA ÁLLÁSHELYRE

A próbajáték időpontja: 2012. november 13. kedd 14 óra.

A próbajáték helyszíne: A zenekar székháza (6720 Szeged, Széchenyi
tér 9. Korzó Zeneház).

A próbajáték anyaga:
F. Dávid: Esz-dúr harsonaverseny – I., II. tétel

Zongorakísérettől a zenekar nem biztosít.

Zenekari részletek:

– Rímszkij-Korszakov: Seherezade – II. tétel – harsona szóló
– Mozart: Requiem – Tuba mirum
– Dvořák: IX. szimfónia, e-moll, „Az új világból”
– Rossini: A tolvaj szarka – nyitány
– Wagner: A walkür – III. felvonás I. jelenet
– Kodály: Háry-szvit – Napóleon csatája

A zenekari állások kottái átvehetők a Szegedi Szimfonikus Zenekar
titkárságán (H-CS: 8.00–16.00, P: 8.00–13.00) vagy letölthetők a www.symph-szeged.hu
oldalról 2012. szeptember 24-től.

Bérezés: A Kjt. bértáblázata szerint.

*Az álláshely betöltéséhez felsőfokú szakirányú végzettség és erkölcsi
bizonyítvány szükséges.*

Információ, jelentkezés: Szegedi Szimfonikus Zenekar, 6720 Szeged,
Széchenyi tér 9., tel./fax: 62 / 426-102, 420-256, orch@symp-h-szeged.hu .

Jelentkezni **önéletrajzzal és az elérhetőség megjelölésével** lehet a fenti
címen, faxszámon vagy e-mailben **2012. november 2-ig.**

Az állás betölthető: 2012. november 15-től.

Sikeres próbajáték esetén lakásmegoldásban tudunk segíteni.

Sikeres próbajátékot kívánunk!

Szeged, 2012-09-18

Baross Gábor
igazgató

A Zuglói Filharmónia próbajátékot hirdet 2., 3., 4. KÜRT – VÁLTÓ ÁLLÁSRA

A próbajáték ideje: 2012. november 6–9. között. A szakmai önéletrajz alapján kiválasztott jelentkezőket tájékoztatjuk a pontos időpontról.

A próbajáték helye: 1145 Budapest, Columbus u. 11.

A próbajáték anyaga:

- W. A. Mozart: Kürtverseny No. 3. 1. tétel kadenciával, vagy
- R. Strauss: Kürtverseny No. 1. 1. tétel

Zenekari részletek:

- L. v. Beethoven: III. szimfónia
- L. v. Beethoven: VII. szimfónia
- L. v. Beethoven: IX. szimfónia
- L. v. Beethoven: Fidelio, nyitány
- J. Bhrams: II. zongoraverseny
- A. Dvořák: Új világ szimfónia
- R. Strauss: Till Eulenspiegel vidám csínyjei
- R. Strauss: Hósi élet
- G. Mahler: I. szimfónia
- D. Sosztakovics: V. szimfónia

A zenekari állások kottái átvehetők a Zuglói Filharmónia titkárságán minden hétköznap 8.00–16.00 között.

A próbajátékon zongorakísérést a Zuglói Filharmónia nem biztosít.

Jelentkezés módja: szakmai önéletrajzzal

– személyesen, minden hétköznap 8.00–16.00 óra között

– az info@zugloifilharmonia.hu e-mail címen

– 1145 Budapest, Columbus u. 11. postacímen (Poór Eszter rendezvény-szervezőnek címezve)

Jelentkezési határidő: 2012. október 26. péntek

Sikeres próbajátékot kívánunk!

2012. szeptember 10.

Záborszky Kálmán
művészeti vezető

A Zuglói Filharmónia próbajátékot hirdet BASSZUS HARSONA ÁLLÁSRA

A próbajáték ideje: 2012. november 6–9. között. A szakmai önéletrajz alapján kiválasztott jelentkezőket tájékoztatjuk a pontos időpontról.

A próbajáték helye: 1145 Budapest, Columbus u. 11.

A próbajáték anyaga:

- Hidas: Rapszódia
- Egy szabadon választott darab

Zenekari részletek:

- Kodály: Hány (Napóleon csatája)
- Wagner: Walkűrök lovaglása
- Rossini: Tell Vilmos nyitány
- Beethoven: IX. szimfónia
- Haydn: Teremtés (26. tétel)

A zenekari állások kottái átvehetők a Zuglói Filharmónia titkárságán minden hétköznap 8.00–16.00 között.

A próbajátékon zongorakísérést a Zuglói Filharmónia nem biztosít.

Jelentkezés módja: szakmai önéletrajzzal

– személyesen, minden hétköznap 8.00–16.00 óra között

– az info@zugloifilharmonia.hu e-mail címen

– 1145 Budapest, Columbus u. 11. postacímen (Poór Eszter rendezvény-szervezőnek címezve)

Jelentkezési határidő: 2012. október 26. péntek

Sieres próbajátékot kívánunk!

2012. szeptember 10.

Záborszky Kálmán
művészeti vezető

A Zuglói Filharmónia próbajátékot hirdet BRÁCSA TUTTI ÁLLÁSRA

A próbajáték ideje: 2012. november 6–9. között. A szakmai önéletrajz alapján kiválasztott jelentkezőket tájékoztatjuk a pontos időpontról.

A próbajáték helye: 1145 Budapest, Columbus u. 11.

A próbajáték anyaga:

- Egy szabadon választott Bach szvit Preludium tétele és
- Stamitz: D-dúr koncert 1. tétele, vagy Hoffmeister D-dúr koncert 1. tétele.

Zenekari részletek:

- Csajkovszkij: V. szimfónia 1. tétel B-D-ig, illetve O előtt 8. ütemtől P előtt 4. ütemig
- Verdi: Requiem Dies irae 11.-46. ütemig, illetve Libera me 22.-42. ütem
- Bartók: Táncszvit 44-47-ig, illetve 55-től 56 előtt 4. ütemig

A zenekari állások kottái átvehetők a Zuglói Filharmónia titkárságán minden hétköznap 8.00–16.00 között.

A próbajátékon zongorakísérést a Zuglói Filharmónia nem biztosít.

Jelentkezés módja: szakmai önéletrajzzal

– személyesen, minden hétköznap 8.00–16.00 óra között

– az info@zugloifilharmonia.hu e-mail címen

– 1145 Budapest, Columbus u. 11. postacímen (Poór Eszter rendezvény-szervezőnek címezve)

Jelentkezési határidő: 2012. október 26. péntek

Sikeres próbajátékot kívánunk!

2012. szeptember 10.

Záborszky Kálmán
művészeti vezető

A Zuglói Filharmónia próbajátékot hirdet GORDONKA TUTTI ÁLLÁSRA

A próbajáték ideje: 2012. november 6–9. között. A szakmai önéletrajz alapján kiválasztott jelentkezőket tájékoztatjuk a pontos időpontról.

A próbajáték helye: 1145 Budapest, Columbus u. 11.

A próbajáték anyaga:

- Egy szabadon választott Bach szvit Preludium tétele és
- Egy gyors tétel Haydn, vagy Dvořák versenyművéből.

Zenekari részletek:

- Verdi: Requiem Offertorio első 29 ütem, illetve
- Libera me 45.-83. ütem
- Bartók Táncszvit 24-28-ig, illetve 55 előtt 1. ütemtől 56-ig

A zenekari állások kottái átvehetők a Zuglói Filharmónia titkárságán minden hétköznap 8.00–16.00 között.

A próbajátékon zongorakísérést a Zuglói Filharmónia nem biztosít.

Jelentkezés módja: szakmai önéletrajzzal

– személyesen, minden hétköznap 8.00–16.00 óra között

– az info@zugloifilharmonia.hu e-mail címen

– 1145 Budapest, Columbus u. 11. postacímen (Poór Eszter rendezvény-szervezőnek címezve)

Jelentkezési határidő: 2012. október 26. péntek

Sikeres próbajátékot kívánunk!

2012. szeptember 10.

Záborszky Kálmán
művészeti vezető

A Zuglói Filharmónia próbajátékot hirdet PIKOLÓ ÁLLÁSRA

A próbajáték ideje: 2012. november 6–9. között. A szakmai önéletrajz alapján kiválasztott jelentkezőket tájékoztatjuk a pontos időpontról.

A próbajáték helye: 1145 Budapest, Columbus u. 11.

A próbajáték anyaga:

- Mozart: Szóktetés a szerájából – nyitány
- Beethoven: V. szimfónia – 4. tétel – 325. ütemtől 333. ütemig
- Beethoven: IX. szimfónia – 4. tétel – 343. ütemtől 374. ütemig
- Brahms: Haydn-variációk – 8. variáció – 327. ütemtől 360. ütemig
- Csajkovszkij: IV. szimfónia – 3. tétel – 162. ütemtől 170. ütemig és a 194. ütemtől 203. ütemig
- Rimszkij-Korszakov: Seherezádé – 4. tétel – V betű után 17. ütemtől a Piú stretto-ig
- Respighi: Róma kútjai – 22. próbajel előtt 7. ütemtől 3 ütem
- Mahler: I. szimfónia – 1. tétel – 1. próbajeltől 4 ütem
- Ravel: Daphnis és Chloé – 159. próbajeltől 2 ütem és 183. próbajeltől 184. próbajelig
- Kodály: Páva variációk – XIV. variáció – 390. ütemtől 406. ütemig
- Bartók: Concerto zenekarra – 3. tétel pikoló szólama

A zenekari állások kottái átvehetők a Zuglói Filharmónia titkárságán minden hétköznap 8.00–16.00 között.

A próbajátékon zongorakísérést a Zuglói Filharmónia nem biztosít.

Jelentkezés módja: szakmai önéletrajzzal

– személyesen, minden hétköznap 8.00–16.00 óra között

– az info@zugloifilharmonia.hu e-mail címen

– 1145 Budapest, Columbus u. 11. postacímen (Poór Eszter rendezvény-szervezőnek címezve)

Jelentkezési határidő: 2012. október 26. péntek

Sikeres próbajátékot kívánunk!

2012. szeptember 10.

Záborszky Kálmán
művészeti vezető

A Zuglói Filharmónia próbajátékot hirdet 2. TROMBITA ÁLLÁSRA

A próbajáték ideje: 2012. november 6–9. között. A szakmai önéletrajz alapján kiválasztott jelentkezőket tájékoztatjuk a pontos időpontról.

A próbajáték anyaga:

- J. Haydn: Esz-Dúr trombitaverseny 1.tétel kadenciával („B” trombitán)

Zenekari részletek:

- Trombita szólók Beethoven 2. és 3. Leonora nyitányaiból
- Bizet: Carmen - Vorspiel
- Donizetti: Don Pasquale (2.felvonás 3. kép - trombita szóló)
- Mahler: V. szimfónia - 1. tétel
- Bartók: Concerto zenekarra (2. és 5. tételek 2. trombita szólama)

A zenekari állások kottái átvehetők a Zuglói Filharmónia titkárságán minden hétköznap 8.00–16.00 között.

A próbajátékon zongorakísérést a Zuglói Filharmónia nem biztosít.

Jelentkezés módja: szakmai önéletrajzzal

– személyesen, minden hétköznap 8.00-16.00 óra között

– az info@zugloifilharmonia.hu e-mail címen

– 1145 Budapest, Columbus u. 11. postacímen (Poór Eszter rendezvény-szervezőnek címezve)

Jelentkezési határidő: 2012. október 26. péntek

Sikeres próbajátékot kívánunk!

2012. szeptember 10.

Záborszky Kálmán
művészeti vezető

A Zuglói Filharmónia próbajátékot hirdet II. HEGEDŰ TUTTI ÁLLÁSRA

A próbajáték ideje: 2012. november 6–9. között. A szakmai önéletrajz alapján kiválasztott jelentkezőket tájékoztatjuk a pontos időpontról.

A próbajáték helye: 1145 Budapest, Columbus u. 11.

A próbajáték anyaga:

- Bach: d-moll Sarabande és
- Mozart: G-dúr (KV 216) hegedűverseny 1. tétele,
- vagy Mozart: D-dúr (KV 218) hegedűverseny 1. tétele,
- vagy Mozart A-dúr (KV 219) hegedűverseny 1. tétele kadencia nélkül.

Zenekari részletek: (mind első hegedű szólam)

- Beethoven: V. szimfónia 1. tétel 25.-58. ütem, 2. tétel 183.-195. ütem
- Csajkovszkij: V. szimfónia 2. tétel G előtt 5. ütemtől H utáni Piú mosso-ig
- Csajkovszkij: V. szimfónia 4. tétel X előtt 8. ütemtől Poco meno mosso-ig
- Verdi: Requiem Dies irae első 10 üteme és Offertorio 171.-190. ütem és Sanctus 56.-70. ütem, illetve a 127. ütemtől a tétel végéig
- Bartók: Táncszvit 23-26-ig, illetve 63 előtt 5. ütemtől végig.

A zenekari állások kottái átvehetők a Zuglói Filharmónia titkárságán minden hétköznap 8.00–16.00 között.

A próbajátékon zongorakísérést a Zuglói Filharmónia nem biztosít.

Jelentkezés módja: szakmai önéletrajzzal

– személyesen, minden hétköznap 8.00-16.00 óra között

– az info@zugloifilharmonia.hu e-mail címen

– 1145 Budapest, Columbus u. 11. postacímen (Poór Eszter rendezvény-szervezőnek címezve)

Jelentkezési határidő: 2012. október 26. péntek

Sikeres próbajátékot kívánunk!

2012. szeptember 10.

Záborszky Kálmán
művészeti vezető

A Zuglói Filharmónia próbajátékot hirdet MAGAS HARSONA ÁLLÁSRA

A próbajáték ideje: 2012. november 6–9. között. A szakmai önéletrajz alapján kiválasztott jelentkezőket tájékoztatjuk a pontos időpontról.

A próbajáték helye: 1145 Budapest, Columbus u. 11.

A próbajáték anyaga:

- F. David: Harsonaverseny I-II.
- Egy szabadon választott darab

Zenekari részletek:

- Ravel: Bolero
- Schumann: Rajnai szimfónia
- Bartók: Concerto
- Mahler: III. szimfónia
- Rossini: Tell Vilmos nyitány
- Saint-Saëns: III. szimfónia

A zenekari állások kottái átvehetők a Zuglói Filharmónia titkárságán minden hétköznap 8.00–16.00 között.

A próbajátékon zongorakísérést a Zuglói Filharmónia nem biztosít.

Jelentkezés módja: szakmai önéletrajzzal

– személyesen, minden hétköznap 8.00-16.00 óra között

– az info@zugloifilharmonia.hu e-mail címen

– 1145 Budapest, Columbus u. 11. postacímen (Poór Eszter rendezvény-szervezőnek címezve)

Jelentkezési határidő: 2012. október 26. péntek

Sikeres próbajátékot kívánunk!

2012. szeptember 10.

Záborszky Kálmán
művészeti vezető

A Szegedi Szimfonikus Zenekar próbajátékot hirdet

I. FUVOLA ÁLLÁSHELYRE

A próbajáték időpontja:
2012. november 12. hétfő 14 óra.

A próbajáték helyszíne:
A zenekar székháza (6720 Szeged, Széchenyi tér 9. Korzó Zeneház).

A próbajáték anyaga:
A próbajáték kétfordulós.

Első forduló:
– Mozart: G-dúr fuviolaverseny KV.313 – I. TÉTEL kadenciával

Második forduló:
Zenekari részek:
– Beethoven: III. Leonóra nyitány - solo
– Prokofjev: Klasszikus szimfónia – IV. tétel, K-tól O-ig
– Mendelssohn: Szentivánéji álom szvit – Scherzo tétel
– Rossini: Tell Vilmos nyitány
– R. Strauss: Till Eulenspiegel – 1-től 8-ig; 33-tól 38-ig
– Ravel: Daphnis és Chloé – solo 2/4-től 5#-ig
– Brahms: IV. szimfónia – IV. tétel, D utáni solo
– Mozart: Varázsfuvola – Marsch Adagio (solo)
– Beethoven: III. szimfónia – IV. tétel, B-től C-ig

Zongorakísérést a zenekar nem biztosít.

Bérezés:
A Kjt. bértáblázata szerint.

Az álláshely betöltéséhez felsőfokú szakirányú végzettség és erkölcsi bizonyítvány szükséges.

Információ, jelentkezés: Szegedi Szimfonikus Zenekar, 6720 Szeged, Széchenyi tér 9., tel./ fax: 62 / 426-102, 420-256, orch@symph-szeged.hu

Jelentkezni rövid szakmai önéletrajzzal és elérhetőség megjelölésével lehet a fenti címen, faxszámon vagy e-mailben 2012. november 5-ig.

A zenekari állások kottái átvehetők a Szegedi Szimfonikus Zenekar titkárságán (H-CS: 8.00 – 16.00, P: 8.00-13.00) vagy letölthetők a www.symph-szeged.hu oldalról 2012. szeptember 1-től.

Az állás betölthető: 2013. január 1-től

Sikeres próbajáték esetén lakásmegoldásban tudunk segíteni.

Sikeres próbajátékot kívánunk!

*Baross Gábor
igazgató*

A MAGYAR SZIMFONIKUS ZENEKAROK SZÖVETSÉGÉNEK TAGJAI:

**Budafoki Dohnányi Ernő Szimfonikus Zenekar
Közhasznú Nonprofit Kft..**
Cím: 1221 Budapest, Tóth József u. 47.
Levél cím: 1775 Budapest, Pf. 122
Művészeti titkárság: 1087 Budapest,
Kerepesi út 29/b. IV. ép.
Telefon: 322-1488 • Fax: 413-6365
E-mail: info@bdz.hu
www.bdz.hu

Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekara
1061 Budapest, Andrássy út 22.
Tel.: 331-2550 • Fax: 331-9478
http://www.bpo.hu

**DUNA szimfonikus Zenekar
Duna Palota Nonprofit Kft.**
1051 Budapest, Zrínyi u. 5.
Próbatérem: 1054 Budapest, Szabadság tér 2.
(Hazatérés temploma)
Tel./fax: (+36-1) 355-8330
Bérletvásárlás, Jegyrendelés:
Duna Palota Tel.: (+36 1) 235-5500
www.dunaszimfonikusok.hu
E-mail: duna.szimf@dunapalota.hu

Győri Filharmonikus Zenekar
9021 Győr, Aradi vértanúk u. 16.
Tel.: (96) 312-452 • Fax: (96) 319-232
E-mail: office@gyfz.hu
www.gyfz.hu

Kodály Filharmónia Debrecen
4025 Debrecen, Simonffy u. 1/c.
Tel.: (52) 500-200 • Fax: (52) 412-395
E-mail: info@kodalyfilharmonia.hu
www.kodalyfilharmonia.hu

**Magyar Nemzeti Filharmonikus Zenekar,
Enekar és Kottatár Nonprofit Kft.**
1095 Budapest, Komor Marcell u. 1.
Tel.: 411-6600 • Fax: 411-6699
E-mail: kovacs.g@filharmonikusok.hu
www.filharmonikusok.hu

MÁV Szimfonikus Zenekar
1088 Budapest, Múzeum u. 11.
Tel.: 338-2664 • Tel./fax: 338-4085
E-mail: office@mavzenekar.hu
www.mavzenekar.hu

Miskolci Szimfonikus Zenekar Nonprofit Kft.
3525 Miskolc, Fábán u. 6/a.
Tel.: (46) 323-488
E-mail: missyo@hu.inter.net • www.mso.hu.

Óbudai Danubia Zenekar
1061 Budapest, Liszt Ferenc tér 5.,
I. em 4., kapucsengő: 26.
Levél cím: 1399 Budapest, Pf. 716
Tel.: (+36-1) 373-0228 • Tel./fax: (+36-1) 269-1178
E-mail: info@danubiazenekar.hu
www.danubiazenekar.hu

Pannon Filharmonikusok – Pécs
7622 Pécs, Breuer Marcell sétány 4.
Tel.: (72) 500-320 • Fax: (72) 500-330
E-mail: info@pfz.hu
www.pfz.hu

Savaria Szimfonikus Zenekar
9700 Szombathely, Rákóczi u. 3.
Tel.: (94) 314-472 • Fax: (94) 316-808
E-mail: info@sso.hu
www.sso.hu

Szegedi Szimfonikus Zenekar
6720 Szeged, Széchenyi tér 9.
Korzó Zeneház
Tel.: (62) 426-102
E-mail: orch@symph-szeged.hu • www.symph-szeged.hu

Szolnoki Szimfonikus Zenekar
5000 Szolnok, Hild tér 1
Aba-Novák Kulturális Központ
Tel.: (30) 9358-368
E-mail: info@szolnokiszimfonikusok.hu
www.szolnokiszimfonikusok.hu

**Zuglói Filharmónia Non profit Kft. – Szent István
Király Szimfonikus Zenekar**
1145 Budapest, Columbus u. 11.
Tel./Fax: (36 1) 467-0788; 467-0788;
E mail: zugloifilharmonia@szentistvanzene.sulinet.hu
http://www.szentistvanzene.hu

A MAGYAR SZIMFONIKUS ZENEKAROK SZÖVETSÉGÉNEK,
VALAMINT A MAGYAR ZENEMŰVÉSZEK ÉS TÁNCMŰVÉSZEK
SZAKSZERVEZETÉNEK KÖZÖS LAPJA,
A NEMZETI KULTURÁLIS ALAPPROGRAM TÁMOGATÁSÁVAL.

ALAPÍTOTTA: POPA PÉTER

A szerkesztőség címe:
MAGYAR SZIMFONIKUS ZENEKAROK SZÖVETSÉGE
1068 Budapest, Városligeti fasor 38.
e-mail: info@zenekarujrsag.hu
www.zene-kar.hu
Felelős kiadó és szerkesztő: **POPA PÉTER**

A kiadvány az Allym Kft.
gondozásában készült.

ISSN: 1218-2702

Az interjúkban elhangzott véleményekkel és kijelentésekkel
szerkesztőségünk nem feltétlenül azonosul.
Észrevételeknek, helyesbítéseknek készséggel helyt adunk.

Adams
Alexander
Alphasax
Amati
Bach
Bags
Berg Larsen
BG
Blackburn
Borgani
Buffet Crampon
B&S
Cannonball
Charles Bay
Cherub
Conn
Courtols
Denis Wick
Dotzauer
E. Schmid
Eastman
Edwards
Fontaine
Francois Louis
Getzen
Hammig
Hardcase
Holton
Hoyer
Jody Jazz
Jupiter
Keilwerth
King
König & Meyer
Kromat
Lebayle
Leblanc
Lorée
Ludwig
Majestic
Manhasset
Marca
Marigaux
Matekl
Melton
Miyazawa
Morizono
Muramatsu
Musser
Neotech
P. Mauriat
Paiste
Pearl
Powell
Premier
Rico
Rigotti
Roy Benson
Rudolf Meinl
Sankyo
Schagerl
Schneider
Schreiber
Seiko
Selmer
Sonaré
Steuer
Straubinger
Studio 49
Trevor J. James
Vandoren
VMI
Wilde + Splieth
Wittner
Yamaha
Yanagisawa

20 ÉV

TISZTA HANG

20 ÉVES A FON-TRADE MUSIC,
30 ÉVES A CSIDER HANGSZERÉSZMŰHELY

www.fontrademusic.hu

1081 Budapest, Kiss József utca 14., Telefon: 1 210 2790, 30 488 6622

FON
TRADE MUSIC